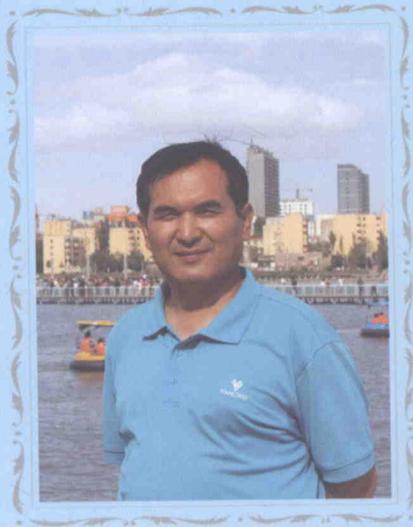

ئەمەت يولداش

چوڭكەن قىزعاقلار

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
7 شىنجاڭ پىن-تېخنىكا نەشرىياتى

ئەمەت يولداش 1972 - يىلى 14 - سېنتەبىردە قەشقەر يېڭىشەھەر نا -
 ھىيەسىنىڭ قومۇشئېرىق يېزىسىدا تۇغۇلغان. باشلانغۇچ - ئوتتۇرا مەكتەپ -
 لەرنى ئۆز يېزىسىدا ئوقۇغاندىن باشقا، 1987 - يىلىدىن 1990 - يىلىغىچە نا -
 ھىيەلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتە، 1990 - يىلىدىن 1992 - يىلىغىچە شىنجاڭ
 قاتناش مەكتىپىدە، 1992 - يىلىدىن 1996 - يىلىغىچە شىئەن تاشيول قات -
 ناش ئۈنۈپىرىستېتىدا ئوقۇغان. 1996 - يىلىدىن 2000 - يىلىغىچە قەشقەر
 يېڭىشەھەر ناھىيە خانئېرىق بازارلىق خەلق ھۆكۈمىتىدە كاتىپ، تەرجىمان،
 ئىتتىپاق شۇجىسى بولغان. 2000 - يىلىدىن باشلاپ ناھىيەلىك خەلق ھۆكۈ -
 مىتى ئىشخانىسىدا كاتىپ، تەرجىمان بولۇپ ئىشلەپ كەلمەكتە.

ئەمەت يولداش تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان چاغلىرىدىلا ئەدەبىي
 ئىجادىيەتكە ھەۋەس قىلغان، 1987 - يىلى «قەشقەر گېزىتى» دە ئۇنىڭ «ياش -
 لىقنىڭ كۆردۈم گۈللەردىن» ناملىق تۇنجى شېئىرى ئېلان قىلىنغان، ھا -
 زىرغىچە «تارىم»، «تەڭرىتاغ»، «قەشقەر ئەدەبىياتى»، «ئىلى دەرياسى»، «تۇرپان»،
 «شىنجاڭ ياشلىرى»، «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى»، «ئىشچىلار ۋاقىت گېزى -
 تى»، «قەشقەر گېزىتى» قاتارلىقلاردا 200 پارچىدىن ئارتۇق شېئىرى ئېلان قى -
 لىنغان. «بارىي مەلىكە»، «ماۋ ئەينىڭ» قاتارلىق كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە
 تىياتىرلىرىنىڭ تەرجىمىسىنى ئىشلىگەن.

رېئال تۇرمۇش، چوڭقۇر پەلسەپىۋى پىكىر، يۇقىرى بەدىئىي ئىپادىلەش
 ۋاسىتىسى بىلەن يېزىلغان «چۆككەن قىرغاقلار» ئۇنىڭ تۇنجى شېئىرلار
 توپلىمىدۇر.

ئەمەت يولداش

چوگەن قىزاقلار

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شىنجاڭ پىن تەنچىمكار نەشرىياتى 7

图书在版编目(CIP)数据

沉没的海岸：维吾尔文/艾麦提·尧力达什 著.
— 乌鲁木齐：新疆科学技术出版社，2013.5
ISBN 978-7-5466-1208-9

I. ①沉… II. ①艾… III. ①诗集 — 中国 — 当代 — 维吾尔语 (中国少数民族语言) IV. ①I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2013)第 113593 号

پىلانلىغۇچى: ئىبراھىم سەمەن
تەشكىللىگۈچى: ئابدۇشۈكۈر ئىمىن
مەسئۇل مۇھەررىرى: ھۆرنىگۈل يۈسۈپ
تەكلىپلىك مۇھەررىرى: ئابلەت جۈمە تۇپراق
مەسئۇل كوررېكتورى: نۇرمان قادىر
مۇقاۋىسىنى لايىھەلىگۈچى: خەمىدە سەئىدىئالىم
بەت ياسىغۇچى: مەرھابا ئازات

چۆككەن قىرغاقلار (شېئىرلار)

* * *

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(ئۈرۈمچى شەھىرى يەنئەن يولى No 255 پوچتا نومۇرى: 830049)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدا سېتىلىدۇ
شىنجاڭ لىنو سودا ئىشلىرى باسما چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىدە بېسىلدى
فورماتى: 880mm × 1230mm 1/32 باسما تاۋىقى: 5.75
2013 - يىلى 8 - ئاي 1 - نەشرى
2013 - يىلى 8 - ئاي 1 - بېسىلىشى
ISBN 978 - 7 - 5466 - 1208 - 9
باھاسى: 20.00 يۈەن

مۇندەرىجە

- 1..... ئۆچمەس ئوتلار
- 3..... سەن تۆرەلدىڭ زىناقلىرىمدىن
- 5..... سۆيگۈ تىنىقلىرى
- 7..... ۋىدالار يالدامسى
- 9..... تۆت تامچە ياش
- 11..... جىلۋىلەر رىشتى
- 14..... ھىجران ناخشىسى
- 17..... نىگاھلار پەرۋازى
- 20..... ۋاراقسىز ئالبوم
- 24..... كۆيۈك ئاھاڭلار
- 32..... كۆڭۈل تەبەسسۇمى
- 41..... كۈتۈشلەر يادنامىسى
- 47..... ئىزسىز يوللار
- 57..... شەپەق ۋە شەبنەم
- 66..... ئاشقىلىق پەلسەپىسى
- 69..... تەسەللى ۋە تەجەللى
- 76..... سۈدىكى قاغىراش
- 85..... ئاۋازسىز سۆزلەش
- 87..... تەكلىماكان تىلى
- 105..... دوستلۇق قەسىدىسى
- 108..... ئۆستەڭدىكى بوتۇلكا

- 109.....مەجنۇنتال
- 110.....ئۇلۇغ تەرتىپ
- 111.....مۇھەببەت ئۈچۈن
- 112.....باياۋان يولىدا
- 113.....لەگلەكچى بالىنىڭ خىيالى
- 114.....مۇھەببەت قانۇنى
- 115.....ئوپالدىكى قاپاق تېرەك
- 116.....تارىخنىڭ ئەينىكى
- 117.....سەمىيەت پەسلى
- 118.....تارىخنىڭ ئارقا بېتى
- 119.....تۈننى ئۆتكۈزۈش
- 120.....قومۇشئېرىق
- 122.....چۈشەۋاتقان تاش
- 124.....ھاياتلىق دېڭىزىگە نەزەر
- 125.....پىيەنچۈكنىڭ ھەسرەتى
- 126.....چۆچەك
- 127.....تاشلىنىپ قېلىش
- 128.....سۆيگەن نىگارغا
- 129.....قەشقەر كوچىسى
- 130.....ياشلىقىمنى تالاشما يىللار
- 131.....پاكلىق
- 132.....كۆزلىرىڭدىن نۇرلىنار دۇنيا
- 133.....كارۋان
- 134.....يامغۇرلۇق كېچە
- 135.....يات بىر جايدا يەنە شۇ موماي
- 136.....كۈنلەش
- 137.....شامال بولۇپ ئىزدەيمەن سېنى

- 138.....دادامغا.
- 139.....ئۈزىتىش تىلى.
- 140.....ماكانسىز قۇش.
- 141.....توي قىلىمەن سىز بىلەن قىزچاق.
- 142.....سەھرادىكى كەپىلەر.
- 143.....ئۇلۇغلانسۇن ئانىلار نامى.
- 144.....ئۈمىد.
- 145.....كۈتۈش.
- 146.....كۈلۈش.
- 147.....خالىمىسا كۆڭۈل دېگەننىڭ.
- 148.....كەپىدىكى ئانا.
- 149.....سەن بىر ئىلاھ، مەن بىر قوڭغۇراق.
- 150.....كۈپلىرىڭگە قېتىۋال مېنى.
- 151.....ئايالىمغا.
- 152.....ئىزدەڭلار.
- 153.....مەھەللەم.
- 154.....ئايال.
- 155.....بىز ياتلىشىپ قالغاندىن بۇيان.
- 156.....سۆيىمىسەڭمۇ سۆيىمەن سېنى.
- 157.....ئەگەر سۆيۈش گۇناھ سانالسا.
- 158.....بىر كۆزگە.
- 159.....گاچا.
- 160.....ياخشىلارنىڭ قۇدرىتى.
- 161.....روھىمىزنى بوغمىسۇن ئىللەت.
- 162.....ھەسەتلەرنىڭ بولمايلى قولى.
- 163.....كۈز كېچىسى.
- 164.....يېڭى بېكەت.

- 165.....چۈشلىرىمگە ھەسەت
- 166.....يوقىتىش سىرى
- 168.....رەيھان ۋە يانتاق
- 169.....ئوۋچىلىق چېكى
- 170.....قاغا چوقۇۋېلىش
- 171.....قاراقچى كۆلەڭگىسى
- 172.....مۇتلەق ئېھتىياج
- 173.....ماخىماسلىقىمنىڭ سىرى
- 174.....قەشقەر
- 175.....12 - ماي
- 176.....مەشرەپ

ئۆچمەس ئوتلار

1

گۈلدەك چېھرىڭ، تىنىقلىرىڭ ئوت،
قاراشلىرىڭ تىرتىر مېنى.
بۇلۇتلارنىڭ قاتلاملىرىدا،
خىياللىرىم كۈيلەيدۇ سېنى.
تۇڭلۇكىڭنىڭ بېشىدىن بۇندا،
كېتەلمەيدۇ چۈشلىرىم ئەگىپ.
قويۇپ مېنى داغدا، ئارماندا،
خورەكلەردە ياتامسەن سەگىپ؟

2

چۈشلىرىمنى بۇزغاندا ناخشاڭ،
تىنىقلىرىم بوپ كەتتى پارە.
خىيالىمنى ئەپقاچتى يۇلۇپ،
ئاھ، كۆلەڭگەڭ قېلىپ ئاۋارە.
شىپىرلاشلار ئاستا ۋە ئوتلۇق،
يېرىپ ئۆتەر قۇلاقلىرىمدىن.
شۇنچە گۈزەل، شۇنچىلىك لىۋەن،
سەن تۆرەلىدىڭ زىناقلىرىمدىن.

3

تۆكۈلدى شۇ ئالتۇن ياپراقلار ،
شاخلىرىدىن دانە ۋە دانە .
شامالارنىڭ قوغلاپ كەينىدىن ،
تىنىقلىرىم بولدى ئاۋارە .
يېتىمىسراپ قالدى يىراقتا ،
مېھمانلارغا ئامراق شۇ كەپەڭ .
تۆت بولماقتا كۆزلىرىم شۇ تاپ ،
قاياقلاردىن كېلەر كىن شەپەڭ .

4

كۆزلىرىڭدىن چاچرىغاندا ئوت ،
چاناقلىرىم كەتتى پۈرۈلۈپ .
مەڭگۈ ئۆلمەس بولۇپ بىر قوشاق ،
ئىزلىرىمدىن چىقتى توقۇلۇپ .
يۇلتۇزلارنىڭ جۇلالىشىدىن ،
تېرىۋالدىم تىلەكلىرىمنى .
يوللىرىڭغا يېقىپ نۇر چىراغ ،
يېقىۋالغىن يۈرەكلىرىمنى .

1990 - يىلى

سەن تۆرەلدىڭ زىناقلىرىدىن

1

باھار ئېلىپ كەلگەن ھىد - پۇراق،
دېرىزەڭگە قاپتۇ ئىلىنىپ.
كۈي تۆكىدۇ ئويناق بۇلاقلار،
سېنى ئىزدەر، يەرگە يېلىنىپ.
دەريالارمۇ ئىزدەر ۋەسلىڭنى،
شاماللاردىن سورايدۇ خەۋەر.
گۈل تۆكىدۇ ئانا تەبىئەت،
تۆكەر يەنە سەن ئۈچۈن كەۋسەر.
سېنى ئىزدەر تىنچسىز ھەر چاغ،
تەبەسسۇمۇڭ يوقالغان قاين؟
ئاشۇ ئوتلۇق مۇھەببىتىڭنى،
قايسى ئاشىق قىلار كىن بايان؟!

2

نۇرلىنىلى بولۇپ ئوت، چاقماق،
نۇرغا تولىسۇن كېچىمۇ تولۇق.
يامغۇرلارغا بەرمەيلى ئازار،
يامغۇر ئامەت، خىسلىتى ئۇلۇغ.
قەلبىمىزدە ئۇلغايىسۇن ئوتلار،
بورانلاردا قالمىسۇن ئۆچۈپ.

يادلنىيلى بولۇپ كۆي - ناخشا،
ئېغىزلاردىن - ئېغىزغا كۆچۈپ.
ئىشتىياقلار ئۆچمىسۇن ئەسلا،
سۆيگۈمىزگە تالغ قالسۇن جاھان،
بىز ئاشۇنداق ئۆتەيلى دىلبەر.
قالمىغۇچە ئوت - قولدا دەرمان.

3

كۆزلىرىمنى ئاچتىم يالقۇنلۇق،
گىرە سالىدىم سەھەر بويىغا.
تومۇرۇمدا قانلا دولقۇنلۇق،
سىڭىپ كەتتىم نۇرلار قويىغا.
سىرلىرىنى بەرمىدى شامال،
دەرد تۆكىدۇ بىچارە تورغاي.
سۆيۈش ئۈچۈن قوينۇڭنى ئاچساڭ،
قانداقسىگە مەن بويۇن تولغاي.

1990 - يىلى

سۆيگۈ تىنىقلىرى

1

ئايىسىز كېچە، قاقشال يوپۇرماق،
ئېرىقلاردا شىلدىرلايدۇ سۇ.
ئاھاڭلارغا مىنگىشىپ چاڭقاق،
تۈندە ئەگىپ يۈرەر بىر ئاققۇ.
دېرىزىلەر تاقالغان تامام،
قىز ئۇيقۇسى چاچرار ناگىھان.
تونۇش بەلگە ئاۋارە بۇندا،
شەپسىنى قىلالماي ئايان.

2

سارغۇچ چىملىق، تەنھا سۇۋادان،
بوران ھالىسىز كېلەر تاتىرىپ.
قۇتىلارنى ئىزدەر پۇراقلار،
ئۆلەر خىيال بەخت تارتىپ.
توخۇلارنى چاقىرار بوۋاي،
زاۋال ياساپ قوپار بىر قوشاق.
ئاھ ئورماندا يېگانە كەپە،
چۆرىسىدە چەكسىز دەرد ساياق.

3

يولسىز جىرا، روجەكسىز ئىشىك -
ئېچىلمايدۇ كۈتسەكمۇ نېچۈن؟

شۇ يۇلتۇزلار نۇر تۆكەر پات - پات،
يىراق جايدا كېكەچلەر بىر ئۈن.
چۈش يۇقلىرى قۇرۇماس ھايات!
قەدەملەرنى پايلار ھەر ئىما.
تەسۋىرنى تاپالماي قىشلاق،
بولۇپ يۈرەر پەرۋاسىز سما.

4

چېچىۋەتتىم خىياللىرىمنى،
كۈيلىرىنى كۈيلىدى تۈننىڭ.
تەلمۈرۈشۈم يۈرسە ئاۋارە،
قاياقتىندۇر ئاڭلىنىر ئۇنۇڭ.
كۈي ياندۇرۇپ مەيىن شامالار،
ئېلىپ كېلەر يالقۇنلۇق سېزىم.
ھەمراھ بولسۇن تەنھالىقىڭغا،
مەھەلەڭگە چۈشكەن شۇ ئىزىم.

5

ئېزىپ يۈرگەن تىنىقلىرىڭنى،
تاپالمىدى ئىزدەپ ئاق كېچە.
تېرىۋالدى ھىجرانلىرىڭنى،
خىياللىرىم تۈنەپ يۈرگىچە.
ئاھ، تېۋىشلەر ياسار بىر ھايات،
ھىلال ئايدۇر ئەگىم سىياقىڭ.
چۈشەر قاچان تونۇش يوللارغا،
يېنىككىنە باسقان ئاياغىڭ.

1990 - يىلى

ۋىدالار يالدامسى

1

ئېچىر قاشتا باقسا كۆزلىرىم،
بىر سۆيۈشكە كەتتىڭ ئۈنماي.
تۈن قوينىدا ئوچتى پاك جىلۋەڭ،
ئاشقىڭنى قالدىڭ تونۇماي.
ۋىسالارغا ئاچالماي بىر يول،
سەنمۇ داغدا، مەنمۇ ھەم داغدا.
تۇرار سەنمۇ خۇيلىنىپ، بەزىلەپ،
قۇچاق ئاچسا شۇ بەخت قايتا؟

2

دەرد تىلەيدۇ يالغان قەبرىلەر،
چۈۋۈلغاندۇر دوزاخلار بەلكىم.
تۇغلىرىغا قونۇپ مازارنىڭ،
سالار چۇقان ھاياتلىق ئەركىم.
سەن باشلىغان شۇ يېتىم ناخشا،
يىراقلاردىن بەرگەندە سادا.
ئاھ، قۇچاقلاپ ئارمانلىرىمنى،
كەچمىشلەرگە دەيمەن ئەلۋىدا.

3

ئېھ، باش باھار، بۇلاقلار ئويناق،
جۈپ كەپتەرلەر ئايلىنار كۈۋۈك.

بوسۇغاڭنىڭ يېرىقلىرىدا،
كۈتۈشلىرىم ياتىدۇ چۇۋۇق.
ئىشىكىڭدە تەنھا قوڭغۇراق،
قوللىرىمغا باقار تامادا.
چىقارسەنمۇ كۈلۈپ گۈل چىراي،
قوڭغۇراقنى باسسام ناۋادا؟

4

قۇچقاچ كۈيى توختىغان ئاخشام،
بالكونلارنى قاپلىدى جىملىق.
يامغۇرلارنى سۆيەر خىيالچان،
جىلۋىسىنى يوقاتقان جىملىق.
پادىلارنى قوغلاپ بىر كۈنى،
قورۇقۇڭدىن ئۆتۈپ قالسام گەر.
قىزغىنلىقىمەن چىغىر يولۇڭدىن،
شوخلۇقۇڭنى بۇزۇپ سەن دىلبەر.

5

مەھەللەڭدە چۈچۈك بىر ئاھالى،
تىڭشاپ ئۇنى بولدۇم مەن مالال.
رۇجەكلەرگە سالالماي نەزەر،
تېنەپ قالدىم ھالسىز ئېھتىمال.
ياتلار ئۈچۈن ئېچىلغان بېغىڭ،
كۆلەڭگەمدىن كېتەر گاھ ئۈركۈپ.
ياشلىرىنى بىر جۈپ كۆزۈمنىڭ،
ئىلاھ شامال ئۆتۈشەر سۈرۈپ.
1992 - يىلى

تۆت تامچە ياش

1

يوللار سوغۇق، يۈرىكىم سوغۇق،
چاقىرالماس قەلبىم سېنى يار.
مەھەللەڭگە باراي دېسەم ھەي!
بىلىنىدىغۇ كوچاڭ بەكمۇ تار.
قۇچقاچلاردەك جانلار توپىدا،
ئاران - ئاران ماڭىمەن ئەگىپ.
ئويللىرىڭگە كىرىپ قالسام گەر،
تۇرارسەنمۇ تاتىرىپ، تەگىپ؟

2

ياساپ قويسام سەن ئۈچۈن راۋاق،
نەزىرىڭنى قويمىدىڭ بۇراپ.
بىلەلمىدىم كىملەر كۆز قىسىپ،
يوللىرىڭنى ئالغاندۇر توراپ؟
گۈزەل باغچام راۋاقلرىغا،
يېزىپ قويدۇم ئىسمىڭنى تولۇق.
پارلاپ تۇرسۇن دېدىم چىرايلىق،
كۈلگەن كەبى سەھەردە ئۇپۇق.
كۆزلىرىڭگە ئوخشىتىپ دىلبەر،
مەھەللەڭدە كۈيلەتتىم بۇلاق.
غەمكىن - غەملىك تۇرسىمۇ قەلبىم،
يۈرەرسەنمۇ سالماستىن قولاق؟

ئانا تاغلار، ئويچان دەريالار،
 ئىلاھ چالا سۆيگەن تارىمىم.
 ئېھ، چۈشلەردەك ئۇنتۇلغان ماكان،
 كۈلكەڭلەرنى ئىزدەر ئاۋازىم.
 ئويلىرىمدا تاشلاندىق سەھەر،
 قۇملۇقلاردا شەيتان ئۇۋىسى،
 تىترەڭگىمەن — «تەلىرىم ياپراق»
 ھەيرەتلەردە قۇشلار توۋىسى.
 بىر دىلرەبا كەرەشمەڭ ئۇيقۇ،
 ئۈزەلمەيمەن سېنىڭدىن رىشتە.
 ئالتە كۈنلۈك ئالەم ئىكەن بۇ،
 چىدارسەنمۇ ئۇنتۇلسام ئەتە؟

مورىلاردىن تۆكۈلگەن جىلۋەڭ،
 بولالمىدى قۇشلارغا ئامراق.
 قارا ئىسلار جىلغىلىرىدا،
 جاھىللىقنىڭ سىلكىنەر يۇمشاق.
 تىمتاس ھايات، تىترەكلىرىڭنى،
 مەھبۇس بىلىپ ئوينار بۇ پەلەك.
 ئاھ، غەزەپلەر غاجالغان قاچان؟
 ئالقانلارغا تۇغۇلار يۈرەك.
 خىياللارنىڭ جىمجىتلىقىدا،
 قايناپ تۇرار كۈنلەرنىڭ قېنى.
 كېكەچ تۇرسا بۇ تىلىم مېنىڭ،
 بىلجىرلايمەن ساڭا نېمىنى؟
 1996 - يىلى

جىلۋىلەر رىشتى

1

تەبىئەت شاد، نېمىشقا ناخشاڭ —
ساداسنى يوقاتتى بۇ كەچ؟
دېرىزەڭگە قونماي ئاي نۇرى،
قىلغانمۇ يا تىلىڭنى كېكەچ؟!
بۇندا ھەممە ئامراق ئۈنۈڭنى،
بىر توپ يۇلتۇز ئىزدەر سامادىن.
سىمايىڭنى پايلار - تىۋىشلار،
گۈلخان ياساپ كەڭرى دالادىن.

2

سەن رېسىدە بولغان شۇ كۈنى،
بىر ساڭىلا بولدۇم خېرىدار.
باھار تۈگەپ، ياغقانغىچە قار،
كېچىلەرنى ئۆتكۈزدۈم بىدار.
كىملىرىگىدۇ داڭلاپ نامىڭنى،
چۈشۈرمىدىم ئاغزىمدىن ھامان.
بىلەلمىدىم قاچان، قاي كۈنى،
ياتلار ئۈچۈن بولدۇڭكىن جانان؟

3

كۈلدى كۆڭۈل، كۈلدى ئارمانلار،
باش يۈرىكىڭ مېنى سۆيگەندە.
كۈنلەر ئۆتۈپ يوقالدىڭ قايان،
بەخت كۈلۈپ باقاي دېگەندە؟!
سەپىرىمنى قۇچاقلاپ ھالسىز،
ئىزلىرىڭدىن باقمەن تاغغا.
كەچمىشلەرنى تۇرۇمەن رەتلەپ،
سوۋغا قىلماق بولۇپ بىر ساغنا.

4

پۇراقلارغا ئامراق كەپىلەر،
ھىدىلىرىڭنى ئالغاندا ئوراپ.
جىرالاردىن تاپتىم جىلۋەڭنى،
قۇيۇنلاردىن ئىسمىڭنى ئوۋلاپ.
بوينىڭلارنى گوللاپ ئامالسىز،
كىرگىنىمدە بېغىڭغا تەمكىن.
كۆرۈنىمىڭ شۇ تونۇش شاختا،
ئېست قايتتىم يولۇمغا غەمكىن!

5

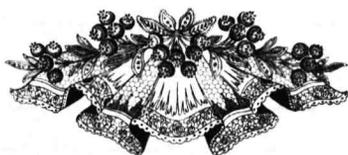
ئۈزۈلگەندە ئوتلۇق پىچىرلاش،
باغاشلىدى تەنھالىق سېنى.

ئېلىپ كەتتى يىراققا ئالداپ،
ئىسسىق شامال تىترەكلىرىنى.
تورغاي چاڭگال تىزغان جاڭگالدا،
ئىچ كۆلەڭگەڭ تۇرىدۇ تۈنەپ.
تاختاق قوغلاپ قومۇشلۇق ئارا،
بىر ئاھاڭدا ئۆتەمسەن ئۈنلەپ.

6

ياپراقلاردا قالمدى كۈلكە،
ئۆركىشىنى قاتۇردى دەريا.
جىلۋە سوراپ ئەستەلىكلەردىن،
سىلكىنىدۇ تىنچسىز دۇنيا.
نىگاھىمنى يوشۇرۇپ بىر كۈن،
بېرىپ قالسام ئالدىڭغا بىلمەي.
ئاچارسەنمۇ كۈلۈپ كەڭ قۇچاق،
باغرى قاتتىق مۇساپىر دېمەي؟!

1997 - يىلى

ھجران ناخشىسى

1

مەھەللەڭنى سېغىنىپ تاتلىق،
تاماملىدىم ئاخىرقى كۈنى.
كىمگە شۇنچە بولدۇق ئىشتىياق،
ساڭا ئاتاپ توقسام تونى.
چىغىر يوللار تۇرار چاڭ بېسىپ،
تۈشلەردىن يوق سادا، شەپە.
بۇ تۇرقۇمنى سۆيەر بەك ئاجىز،
نامرات دېھقان ياسىغان كەپە.
بارماقلىرىم سىزار تاملارغا،
جامالىڭنى دىلبىرىم تولۇق.
جازالايدۇ ئىلاھلار چوقۇم،
يۈمسام كۆزنى سۆيگۈسىز، قۇرۇق.

2

قوللىرىمدا ئاخىرقى تەلەي،
بەخت مارار يانچۇقلىرىمدىن.
شېئىر بولۇپ تۇغۇلار ئارمان،
ئويىناپ تۇرغان قارىچۇقلىرىمدىن.
قىسقا يوللۇق بېكەتتە ھەر تالغ،
پۇل سورايدۇ سەبىي بىر قىزچاق.
مەن سورايمەن ئۇنىڭدىن مىسرا،
كوچىلاردىن تاپمەن قوشاق.
نامرات كۈنلەر قىيىنسۇن مەيلى،
تىنىقلىرىم سەن بىلەن خەلقىم.

بولۇپ يۈرۈپ كوچا شائىرى،
ساڭا كۈيلەر ئېيتىمەن تەقدىم.

3

يالغان بەلگە تاقىغان كۈلكە،
ئەسنەشلەردىن مارار ئۆز ئىما.
جان تالشار سۇنۇق ئۆتمۈشلەر،
ئاراملارنى چۇۋۇيدۇ نىدا.
نەلەردىن بىرىنچى باھار؟
ئىرالاردا تاتلىق ئەسلىمە.
سلىكىنىدۇ بوشلۇقلار ئارا،
زىل ھاياتلىق سېلىنغان كېمە.

4

ئاھ، ھېسلىرىم تۆكۈلگەن تاڭدا،
ئېرىشكىنىم بولدى ئەسلىمە.
تەسۋى سېرىپ تۇرغان جان ئانام،
سېلىپ ئۆتتى قەلبىمگە زىدە.
قۇچقاچ سايىراپ تۇرغان ئاق ھويلا،
چاقىرىدۇ باغرىغا تىنماي.
قۇرۇق ئەمچەك سالار بىر ئايال،
يىغلىمىغان بالغا ئاي - ھاي.
بەلگە ئۈرۈپ ئۆتسەم كۆزلەرگە،
سۈرۈشتۈرمە مېنىڭدىن تويلۇق.
ھېچ نەرسەم يوق، تۇتالايمەن شۇ،
ئەقىدەمنى يوللۇققا تولۇق.
گويىا تەكرار كۆرگەن چۈشلەردەك،

ئۇنتۇلۇشۇم مۇمكىن ئېغىڭدا.
مۇھەببەتلىك ئوقۇغان ناخشام،
ياغزار مەڭگۈ ياشلىق تېڭىڭدا.

5

ئارامىنى، تىمتاس كۆڭلۈمنى،
بۇزالمىدىڭ كېلىپ بۇ قېتىم.
قىيامەتنىڭ تەشۋىشلىرى، ئاھ،
يالاپ قويغان روھىڭنى بەلكىم.
تاتلىق چۈشكە ئوخشايدۇ ئەسلەش،
بىرسى ھەمدەم بولماس ئۈنۈمگە.
سېنى كۈتۈپ كۆرمىدىم خولۇق،
ئېچىنىمەن ئۆتكەن كۈنۈمگە.
ئويلىرىمدىن تىلەپ ئاراملىق،
تولغىنىمەن ئېغىر سۈكۈتتە.
يوقالغانسەن نەلەرگە يۈچۈن؟
ساڭا تېخى كۆيدۈم دېمەستە.

6

كۆزلىرىڭدە چەكسىز مۇئەمما،
بار قولۇڭدا مېغىزدىن تىزىق.
لەۋ تامشىتىپ تۇرسام ئالدىڭدا،
نەزىرىڭنى سالمىدىڭ قىزىق.
تەقدىرلەرنىڭ شاپائىتىدە،
ئۇچرىشىپقۇ تۇرۇمىز قانچە.
كۈنلىرىمىز ئۆتەر ئارماندا،
سۆيگۈمىزدىن تۆكەلمەي تامچە.
1997 - يىلى

نىگاھلار پەرۋازى

1

قۇچقاچ ئۇۋا قىلغان ئاق تاملار،
زاۋاللارغا سۆزلەيدۇ چۆچەك.
مورلارنىڭ كىرىپكىلىرىگە،
قارا ئىسلار تارتىدۇ جىيەك.
شوللارغا چىرمىشىپ چاڭقاق،
ئاق جىلۋىلەر ئۈنلەيدۇ ھارماي.
كونا قىشلاق كەچمىشلىرىنى،
ئەسىرلەرگە ئاڭلىتار سۇناي.

2

جاڭگاللارنى قويدۇڭ ئۈركۈتۈپ،
پادىلارمۇ يۈتتى ئاخىرى.
كەپىلەرنى كۈيلەيمەن ياڭراق،
مەن سەھرانىڭ بولۇپ شائىرى.
چەكسىز ئورمان، ئامراق قۇشلىرىم،
ئېرىقلارنى سۆيىدۇ ناخشام.
شەھەرلەردە يۈرسەممۇ ھۇۋلاپ،
لاي - لاي ئېيتار خاماندا ئانام.

3

بوران غايىب، قىلىقلىرىڭ ئوت،
نەزىرىمنى تارتتىڭ توختاۋىسىز.
كۆزلىرىمگە سەن كىرىپ بۇدەم،
پاك ھېسىلىرىم قالدى قامالسىز.
بىر دەستە گۈل، بىر ئاشىق يۈرەك،
گۈل بېغىڭغا ئېلىندى كۈلكەم.
بۇتئارسەنمۇ ئەي گۈزەل رەنا،
باغلىرىڭدا گۈل پۇراپ يۈرسەم.

4

يۇمشاق يوللار، تەنھا مەھەللە،
توخۇلارنى چاقىرار بىر چال.
كۆكتە تۇرغان تەمكىن يۇلتۇزلار،
قىشلاقلارغا نۇر تۆكەر غىل – پال.
پۇراق چاچقان، كۈلگەن كۆلچەكلەر،
قاچانلاردا ئۇيۇغان مۇزلاپ؟
ئىشىكىڭنى ئېچىپ قوي ئۇلۇغ،
شاد ئاۋازىم بارغاندا ئوۋلاپ.

5

كىملىرى ئۈچۈن بولدۇڭ قەدىردان،
ياپراقلاردا ئۇنلىمەس كۈلكەڭ.
كېتەرمىدى دالالار پارلاپ،
يۇلتۇزلار دەك تەمكىن كۆرۈنەڭ.

يالپۇز چشلەپ ياتقان ئېدىرلار،
پادىلارغا بېرەر ئاراملىق.
ئاھ، تونۇش بىر قومۇش نەي ئۇنى،
ئۇخلاتمايدۇ سېنى داۋاملىق.

6

ئۇچراشقاندا كۆزدىن نۇرىمىز،
نەزىرىڭنى بۇرايسەن يىراق.
ئادىسىمنى بېرەي دېسەم، ئاھ،
ئۇيۇلۇشتىن چېكىسەن يىراق.
باھار كېلىپ كۈلگەندە باغلار،
گۈل ئۈزۈشكە بارسەن دائىم.
غايىب قىلغىن مەيلى تۇرقۇڭنى،
روھىڭدا مەن، مېنىڭ ئاۋازىم.

2001 - يىلى

ۋاراقسىز ئالبوم

1

چۈشۈرمەكتە زەڭگەر مۇزلۇقلار،
تومۇرۇمنىڭ ھارارىتىنى.
كۈيلىۋالغىن چەكسىز باياۋان،
ئاتا قىلاي خىياللىرىمنى.
ئېچىرقاشلار ئوتلۇق شۇ قەدەر،
تەلپۈنۈشنى قىلىدۇ چۈچۈل.
مەن روھىڭدا ياسالغان بېكەت،
شۇ بېكەتتە سەن گويىا بۇلبۇل.

2

پەرۋازىنى ئۇنتۇغان قۇشلار،
قۇنالمايدۇ شاخلارغا ھەتتا.
تىنىقلىرى كۆيەر ئاخشامنىڭ،
خورەكلەرنىڭ دولقۇن - ئوتىدا.
قىمىرلىغان شۇرلاش ئەسلى،
شەيتانلارنىڭ ھىيلىسى بىلسەڭ.
قەدىرلىكسەن مەڭگۈ قېرىماس،
ئاھ، ئۆزۈڭنى چوغلىنىپ سۆيسەڭ.

3

سۈكۈتلەرنى باغاشلاپ ياتقان،
 مۇھەببەتتۈر ئۆچمەس ئەسلىدە.
 يىرتىلماقتا تەقدىر دەپتىرى،
 سۆيۈلۈشنىڭ گۈزەل پەسلىدە.
 ۋىسال نېمە، بەخت ھەم نېمە؟
 مەنزىلەرگە ئېتىپ باق سەپەر.
 مۈشكۈللەردىن تاپقىن ئۆزۈڭنى،
 ھايات شامىڭ ئۆچكەنگە قەدەر.

4

رۈجەكلەرنىڭ تىمتاسلىقىغا،
 گويا نۇردەك يېلىنچاپ ئاقتىم.
 سەندىن جۇدا سەرسان روھىڭغا،
 روھلىرىمنىڭ باغرىنى ياقىتىم.
 كۆيدى سەھەر، كۆيمەكتە نۇرلار،
 رىۋايەتكە ئايلىنار ھەممە.
 چۈشسەممۇ بۈيۈك سەلتەنەت،
 ئېرىشكىنىم پەقەت ھېچنېمە.

5

تارام - تارام كۈيلەر بەرگىدە،
 بوقتۇر پەقەت سېنىڭ نىگارنىڭ.

كىمىلەر ئۈچۈن بولغاندۇر ئولجا؟
سۆيۈلۈشكە ئامراق دىدارنىڭ.
يېنىۋاتقان تىۋىشلىرىڭنى،
پۈۋىلمەكتە مۇساپىر شامال.
كەچمىشىڭگە بولماقتا شاھىد،
چىلاۋاتقان كېچىنى زاۋال.

6

كەچمىشلەردىن پۈتۈلگەن ھايات،
غەلۋىلەرنى قىلماقتا مالال.
غەلبىسىگە ئاچماقتا كۆرەك،
ھۆكۈمرانغا ئايلانغان ئايال.
ئەكس سادا قايتالماي شۇ تاپ،
يۈرەر بۇندا مەنزىلەر ئېزىپ.
ئېچىشمامدۇ باغرىم مېنىڭكى،
يوقالساڭ شۇ توزغاقتەك تېزىپ.

7

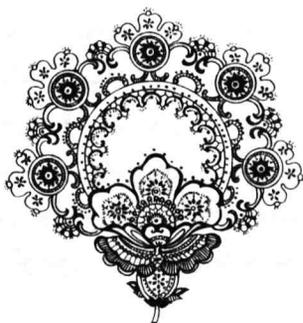
ئەسلىمدۇر يوقالغان جىلۋەڭ،
جىمجىتقىنە يۈتكەن غايىبان.
ئىشىكىڭدە تۇرار بۇقۇلداپ،
ۋىسال ئىزدەپ بىچارە ئارمان.
ھىجران تۇغۇپ ئۆلگەن كۈلكەڭنىڭ،
قاتلىرىدا قىمىرلار قىسمەت.

يوللىرىڭنى ئېچىۋەت جېنىم،
ئېلىپ باراي مەڭگۈلۈك شەپقەت.

8

ئاھاڭلىرىڭ پەسلىگەن دەمدە،
چۆكۈپ كەتتى يوللار سۈكۈتكە.
يېلىنچىغان سماھلىرىڭنى،
ئايلىاندۇردۇم يانغىن پۈتۈككە.
مەنزىل تامان يۈرگەن ھارۋىكەش،
بىر ناخشىنى غىغشىيدۇ تەكرار.
«ئۆز يايىدىن ئايرىلىپ دوستلار،
بۇ دۇنيادا ئۆلمىگەن كىم بار؟»

2009 - يىلى

كۆيۈك ئاھاڭلار

1

غايىب قىسمەت، غايىبتۇر ئەجەل،
تۇيدۇرماستىن يۈتەر ھەممىنى.
ھايات گويىا بىر كىچىك كېمە،
كۆتۈرەلمەس دۇنيا غېمىنى.
پەرۋا قىلماس ھالىڭغا ھېچكىم،
قانچە ئېغىر يۈرسەڭمۇ تىنىپ.
بىلەلسەڭ سېنىڭدۇر دۇنيا،
كۈلەلمىسەڭ، يىغلىۋال قېنىپ.

2

ئۆچۈپ كەتسۇن غەملەرنىڭ بارى،
كۈلگىن قېنىپ، كۈلگىن چىرايلىق.
جىلۋىلەرگە تولىسۇن تەبىئەت،
ھەتتا تاشلار بولسۇن ناۋالىق.
كېچىلەردە قالمىسۇن ئازاب،
كۆرۈنمىسۇن ياش يۇقى يەنە.
كەتسۇن تولۇق ئۈنتۈلۈپ ھەممە،
ۋىسال ئۈچۈن كۈلسۇن تەنتەنە.

3

ئۈنتۈلۈپ كەت ئەمدى ھەممىنى،

ئازاب دېگەن مەڭگۈلۈك لىۋەن.
ئوت كۆيمەكتە بېشىڭدا ئەنە،
سەن ئۆزۈڭنى چاغلىغىن تىمەن.
بەختسىزلىك ئەمەس ياش تۆكۈش،
ياشاشنىڭمۇ باردۇر گۈل يولى.
سۆيۈلۈشتىن تاپمىساق ۋىسال،
يېقىنلاپ باق ئۆلۈمگە ياكى.

4

كىچىككىنە يارقىن يۈرىكىم،
بۇ كېچىدە غەربىسەن، غەرب.
ھېچكىم سېنى قويمىدۇ يوقلاپ،
گەر باغرىمنى چىقساڭمۇ يېرىپ.
ئۇنتۇلماقتا بىز ياققان گۈلخان،
يوق تۇلپارنىڭ كىشىنى ھەمدە.
بى پەرۋادۇر جەڭگاھتا باتۇر،
دات ئىزى بار قىلىچ بىسىدە.

5

ئىشىكىڭنى ئاچقىن ئامرىقىم،
بارلىقىمنى تەقدىم ئېتىمەن.
جامالىڭنى كۆرمىسەم مەررە،
بوسۇغاڭدا ئۆلۈپ كېتىمەن.
گۇناھكارغا ئايلانغىنىڭدا،
كېچىكىسەن ھەممىگە تۈگەل.

ئوقۇغاندىن ئۆلگەندە «ياسىن»،
كەل! بىرلىكتە ئېيتايلى غەزەل.

6

جىمىپ كەتتى پىچىرلىغانلار،
سۈكۈتلەرگە تاشلاندى دالا.
ئۈزۈپ يۈرەر يەنە بىر ئاھاڭ،
قىشلاقلارنىڭ تومۇرلىرىدا.
دەرەخلەرگە ئويۇپ ئىسمىنى،
ئاۋاردۇر — ئاۋارە جانان.
ھۈزۈرلىنار شامالنىڭ ئۈنى،
قوۋزاقلارنى سۆيۈپ غايىبان.

7

قۇچاقلىۋال ئانا سەن مېنى،
ئاھ، قورقىمەن يالغۇز قېلىشتىن.
جامالىڭنى يىتتۈرۈپ قويۇپ،
سەۋدايدەك چۇقان سېلىشتىن.
سەن بولمىساڭ ياشنىماس دۇنيا،
شىلدىرلىماس ئېرىقلاردا سۇ.
دەپ قالمىسام ئىدىم ياش تۆكۈپ،
ئانام ئېسىل ئايال ئىدىغۇ.

8

ئايدىڭ كېچە، يالقۇنلۇق سىزىم،
تارىماقتا خانەئىدىن ئۇزاپ.
تۈندە ئەگىپ ئۇچقان شەپەرەڭ،
يىقىلماقتا ھىدىڭنى ئوۋلاپ.
يىراقتىكى ئازابلىق ئاۋاز،
بۇزالمىدى چۈشىڭنى بىرە...
بولۇپ قالدى قىشلاقلار غەمكىن،
ئۈنلىرىڭگە سالالماي گىرە.

9

يوللار يۈچۈن، يوللار بىزۇۋان،
بىر نۇقتىغا تىكىلەر كۆزۈم.
خىيالىمدا قىلساممۇ پەرۋاز،
تار كۈچىدا يەنىلا ئۆزۈم.
تۇرسا كېكەچ شەھەردە ھەممە،
بىلجىرلايمەن دەردىمنى كىمگە.
پىچىرلايمەن ئۆزۈمگە تەكرار؛
چىقىپ قالدىم قانداق كېمىگە؟

10

ئۇلۇغلىنار بىر ئاھاڭ يارقىن،
ئارمانلارنىڭ لىۋىدە پىنھان.
نەغمىسىنى ئاڭلىتار بۇندا،

جىرالاردا ياتقان قەبرىستان.
ئىزگۈ تۇيغۇم، ئىزگۈ ھېسلىرىم،
سەزگۈلەردىن توقۇيدۇ قوشاق.
سەن مەڭگۈلۈك بولساڭ مۇھەببەت،
تىنىقىڭدا مەن ئۆلەي شۇنداق.

11

چەكسىز قىشلاق، ئوتلۇق ئارماندا،
بىر ئاھاڭغا مۇپتىلا دەمال.
يوشۇرىدۇ پىچىرلىشىنى،
گۈزەل تاڭلار ئاچالماي جامال.
بىر سەن ئۈچۈن ياراتتىم ناخشا،
ئوقۇمامسەن جىگەرىم دىلبەر؟
پارلىماقتا قۇياش بەھرىدە،
ۋىساللارغا ئايلانغان سەپەر.

12

توزاڭلارنىڭ ئۇپۇق باغرىدا،
ئىسەدەيدۇ بەك ئاچچىق ئازاب.
جاڭگاللارنىڭ جىمجىتلىقىنى،
ئوغرى قويۇن قاچقانمۇ ئالداپ؟
كۈي تۈكەلمەس يالىڭاچ ئورمان،
بولغاچ جۇدا ياپراق بېغىدىن.
ئۆرلىمەكتە سېغىنىش، ھەسرەت،
سۈكۈتلەرنىڭ قاڭقىپ باغرىدىن.

رىۋايەتكە بوغۇلغان يىللار،
 ئىزلىرىنى ئىزدەر سامادىن.
 چۈشەكەيدۇ قۇملۇقلار ھالسىز،
 سۆيگۈ، مېھرى تىلەپ دۇنيادىن.
 تەلپۈنىدۇ قەلبىم ھاياتقا،
 تۈيۈلىسىمۇ كۈلكىلەر بەك يات.
 قۇچاقلايمەن باغرىڭنى تۇپراق،
 ۋۇجۇدۇمدا سۆيگۈلەر قات - قات.

پۈچۈلەنگەن ئىقبال بەرگىدە،
 تىلغىنىدۇ سۆيگۈ ھەم بەخت.
 پاك مۇھەببەت ئىزدەر كۈي - ناۋا،
 غەلىيانلارنىڭ كۆزىدىن تېمىپ.
 خىياللارغا ئايلانغان دۇنيا،
 ئازاب بولۇپ توقۇلار ھامان.
 بوغۇزلىنار نەيرەڭ بىسىدە،
 بىخلىنىمىغان ئىزگۈلەر پىنھان.

ئۈزۈلگەندە سۈزۈك ئاۋازىڭ،
 ئەسلىمىلەر قېتىدا تەۋرەپ.

ئېھتىمالم قالدى تۇنشاڭ،
ئىزلىرىمغا ئونسىز ئېسەدەپ.
شۇ ئاخىرقى دەقىقىلەردە،
يالداسسى بولدى مېڭىشىڭ.
قاچانغىچە چۈشەيمەن سېنى،
كۈلۈشۈڭنى ناۋالىق سېنىڭ؟

16

ياندۇرالمى جاھىللىقىمنى،
روھ تۇمارىم بولار ئاۋارە.
جىلۋىگەر شۇ قاراشلىرىڭدا،
بىزارلىقىڭ ئۈنلەر يېگانە.
كۈي - ناۋاغا بولساڭمۇ ئامراق،
ئېغىر كېلەر مەررە كۈلۈشمۇ.
يېپىشىمەن ھاياتقا شۇنچە،
ياشاش تاتلىق، بەلكىم ئۆلۈشمۇ.

17

جىمىپ كەتتىڭ كەلمەستە باھار،
كۈلۈپ كەتتىڭ پۈتمەستە دەردىڭ.
بىر تال گۈلۈڭ ئېچىلمىي تۇرۇپ،
ئولجىسىغا ئايلاندىڭ كىمىنىڭ؟
يۈلتۈزلىرىڭ تۇرار ئېسەدەپ،
سىمايىڭنى تارايدۇ، پىنھان.
كەچمىشلىرىڭ يانار چۆللەردە،

ئازغۇن چۈشكە بولۇپ غايىبان.

18

ۋۇجۇت كۆيەر نېچۈن ئازابسىز ،
ئىسرىقنى بولۇپ گۇگۇمنىڭ .
كۆڭۈللەرنى قىلار شادىمان ،
سۆيگۈ سوراپ ياشاش دېگەننىڭ .
پىيادىلىق ئۆتتۈم كوچاڭدىن ،
دېرىزەڭدىن ئىشارەت ئىزدەپ .
تولۇپ كېتەر ئەتراپ پۇراققا ،
قويساڭ تاتلىق بىرنى ئەر كىلەپ .

19

ياش كۆيمەكتە ، كۆيمەكتە شەھەر ،
ئاھ ، تانماقتا ھايا ئىنساندىن .
كوچا كېزەر يالغۇچ ئايال ،
ساراڭلىقى تۇتۇپ قالسىلا .
ئىڭرىماقتا كېچىنىڭ باغرى ،
تۇتۇلماقتا گۇناھنىڭ تىلى .
قاچانلاردا ئېچىلار ئۇلۇغ ؟
ئالتۇن بەتلىك ساۋاب دەپتىرى .

2002 - يىلى

كۆڭۈل تەبەسسۇمى

1

جۇلاسىدىن جۇدا ئاخشاملار،
زەررە نۇرغا تاشلىنار ھالسىز.
مۇھەببەتنىڭ گۈزەل پەسلىدە.
ئىشىكىڭنى چەكتم پەرۋاسىز.
چۆچەكلەردە تەسۋىرى تۇرقۇڭ
ئاد، ئەمەسكەن ۋىناسنىڭ تىلى.
ئايلىناتتىم شاھزادىگە مەن،
بولساڭمۇ گەر ھۆرىلەر خېلى.

2

كىرىپكىلەردىن يارالغان ئورمان،
لىرىكىلىق ياسايدۇ دولقۇن.
جامالىڭنى يوشۇرما قىزچاق.
ئۆمرۈم بېتى سۆيگۈگە تولسۇن.
رىۋايەتكە ئايلانماستىلا
چۆكۈۋالاي جىمجىتلىقىڭغا.
باھار بولۇپ ئېچىلساڭ مەيلى،
ئايلانمىغىن قۇيۇنغا ئەمما.

3

كۈيلىرىمنى قويغان مىجىقلاپ،
سېنىڭ قولۇڭ ئەمەستۇر ئەمما.

نەزىرىڭدىن ئۇچتۇم نەگىدۇ،
ناخشا قالدى، سەنمۇ يىراقتا.
كەپىلەردە قىزىغان مەشرەپ،
ئۇتالمىدى مىسكىن كۆڭلۈمنى.
ئەمدى قايدىن چىقارسەن كۈلۈپ؟
جىلۋە بىلەن تارتىپ مەيلىمنى.

4

سەھرا، سەھرا بىر گۈزەل نۇرسەن،
قۇياش چۈشكەن سەندىن تامچىلاپ.
باغرىڭ چەكسىز مېھىر دېڭىزى،
دولقۇنلىغان دىللارغا يامراپ.
سۆيگۈ چەمدۈر ساڭا تائەبەد،
كەچمىشلەرمۇ باردۇر يەتكۈدەك.
يەر شارىنىڭ گۈلى، تاجىسەن،
تويماي سېنى تاۋاپ ئەتكۈدەك.

5

بۇسۇغاڭغا قونۇپ ناگىھان،
تىۋىشىڭنى پايلار نىگاھىم.
ماختاشلارنىڭ ئىچىدە پەقەت،
يوقتۇر ئوتلۇق كۈلكەڭ نىگارم.
يوشۇرالمى ئاشقىلىقىمنى،
ئالۋۇنلارغا ئاتتىم ئىشارە.
بۇلدۇقلايسەن چەشمىدەك گۇيا،
قۇچاقلىسام بولۇپ بىچارە.

6

پالمىمىنى ئوردۇم سەن تەرەپ،
سەن يەتكەنگە يېتەي مەنمۇ دەپ.
ۋىسال دېگەن شۇدۇر دىلبىرىم،
قىرغاق تامان چىققاندا دەسسەپ.
ئىشىنىمەن، ئەتىمىز شەكسىز،
بۈگۈندىنمۇ بولىدۇ پارلاق.
چەكمە ئازاب، بولما بىئارام،
ئۇرۇلغاندا قەلبىڭگە پارلاق.

7

ۋىسال كۈلۈپ باقمىغان كېچە،
چۈشلىرىمگە قالدېڭ ئېلىنىپ.
تەرسالىقىم ئۆچتى بەك ئاجىز،
غايىبلىقىڭ ئېغىر بىلىنىپ.
شۇنچە سىرلىق شۇنچە قۇملۇق،
ئارامىنى قويدىغۇ بوغۇپ.
لەززەتلەردە تەۋرەنسە دۇنيا،
قۇچىقىڭدىن تۇرسام ئويغىنىپ.

8

ئازاب - كەچمىش، ئازاب بىر ناخشا،
تۈگمەيدۇ ئوقۇساڭ ئەبەد.
ئەسلىر ھەممە بەختىيارلىقنى،
چوقۇم باشلاپ كەلگىنىڭدە دەرد.

ئەپساندۇر بەزىدە سۆزۈڭ،
مەن ئۆزگىنى سۆيىمەن دېسەڭ.
ھېچنېمىدۇر ئۆلۈم دېگىنىڭ،
ياشاش ئۈچۈن ئۆلۈشنى بىلسەڭ.

9

يامغۇرلۇق تۈن، يەنە ئاۋازىڭ
بارالمىدى خانەمگە يېتىپ.
خىيال ئەتتىڭ نېمىنى تەكرار،
سەزگۈلىرىم كەتتى تەۋرىنىپ.
بوۋام ئېيتىپ بەرگەن ھاياتى،
بېرەلمىدىم قۇشلارغا سۆزلەپ.
سىڭىپ كېتەي باغرىڭغا ئەمدى،
سىمايىڭنى، ۋەسلىڭنى ئەسلەپ.

10

ئېسەدېگەن كۆزىڭ بەھرىدە
پىلىلدايدۇ كەچمىشنىڭ قېنى.
يالغۇزلۇقنىڭ چۇقانىلىرىدىن
تېتىلماقتا سۈكۈتنىڭ تېنى.
ئېھ، مەھەللەم گۈزەل ۋەتەن سەن،
ئەركىنلىكىم سەندىلا مېنىڭ.
مۇھەببەتكە كەڭ قۇچاق ئاچقان
كۈيچىسىمەن ئۇلۇغ خەلقىمنىڭ.

11

نىگاھلىرىڭ ئۆچكەن زاۋالدا
 سايلارغا قىلدىم تەبەسسۇم.
 چېغىر يولۇڭ كەتتى بۇزۇلۇپ،
 تەلپۈنۈشۈم بولغاندا ئۇچۇم.
 رىشتىلەرنىڭ ئۈزۈلدى بەرگى،
 قويغىنىدا ياتلىشىش باتناپ.
 قالدى سۆيگۈ دەپتىرى ئاقلا،
 ئاھ، سېغىنىش شولىدەك يوقاپ.

12

گۈزەل ئاخشام، قىشلاق باغرىدا
 چىرىلدايدۇ ئۈنلۈك چېكەتكە.
 ھىدىلرنىڭغا تەلپۈنۈپ قەلبىم،
 بېرىپ قالدىم سەن يوق بېكەتكە.
 ئاشىقلارنىڭ ئاجىز ئۆكسۈشى
 ئارامىغا بەرمەس ئاراملىق.
 نېمىلەرنى قىلمايمەن خىيال؟
 تۈيۈلغاندا جىلۋەڭ ئازابلىق.

13

جىمجىتقىنە يىتكەن كۈلكەڭنىڭ
 ئىزىنىدا ئۈنلەيدۇ ئارمان.
 ئۆتمۈشۈڭنىڭ شۇبىرلىشىنى
 تىڭشماقتا كۈي خۇمار جاھان.

مېھرى ئوتلۇق ھاياتنىڭ شۇنچە،
قىيالمايسەن ئۆلۈشكە زىنھار.
گۈمراھلىقنىڭ بولمىغىن قۇلى،
چىن ئېتىقاد بولسۇن ساڭا يار.

14

جىگدىزارنىڭ ھىدىنى ھىدلاپ،
قىشلاق يانار سۆيگۈلەر ئارا.
ئوقۇلىدۇ قۇشلار تىلىدا،
يىشىل نۇردىن توقۇلغان ناخشا.
مۇساپىرنىڭ ئەمەس ئاۋازى،
باياۋاندىن ئاڭلانغان مىسكىن.
ئۇنتۇپ كېتىش مۇمكىن ھەممىنى،
ئۇنتىماق تەس ئازابىنى لېكىن،

15

شامالارنىڭ ئۆكسۈشلىرىدىن،
يالىڭاچلاندى دەرەخنىڭ تېنى.
سەن تەلمۈرۈپ تۇرساڭ ئالدىمدا،
خىيال قىلاي كىمنى، كىملەرنى.
تۇتاي مەيلى ئۆلۈمنى يېقىن،
مۇھەببىتىم چەكسىز ھاياتقا.
مەررە ئەركىن قەدىمم ئۈچۈن،
گۈلخان بولۇپ يانمەن تاڭدا.

تترەكلەردىن ئويغانسا باھار،
 پۇراقلارغا تولسا تەبىئەت.
 چېچەكلەردىن گۈل قىسسام ساڭا،
 مىسكىنلەرگە تاراتساڭ شەپقەت.
 بېقىشلىرىڭ يۈتمىسە ھەرگىز،
 ئاشىق يۈرەك قانمىسا تىڭشاپ.
 نۇرلىرىڭنى تۆكۈپ دىللارغا،
 تۇرالساڭ يۇلتۇزدەك پارلاپ.

سەھرادىكى يامغۇرلۇق تۈندە،
 چاقماق بولۇپ چۈشتۈم خانەئىگە.
 سۇمباتىڭنى تارىدىم ئۇزاق،
 ئىسيان ھېسلا تولىپ قەلبىمگە.
 كېسەك تامنىڭ يوقۇقلىرىدىن،
 تېرىۋالدىم كەچمىشلىرىڭنى.
 ئايغا قاراپ تۆكتۈم شۇنچە ياش،
 ئىزدەپ تاپاي سەندىن نېمىنى.

بۇلدۇقلىما جېنىم بىر مەھەل،
 تىنىۋالسۇن دەرد تارتقان يۈرەك.
 سۈبھىلەرگە باققىن جۇلالىق،

ۋۇجۇدۇڭدىن يوقالسۇن تىترەك.
جىلۋىلەرنى باخاشلا قانماي،
نەپەسلەردە قالمسۇن پىغان.
يەڭگىللىسۇن دۇنيانىڭ غېمى،
بولۇپ ياشا شادىمان ئىنسان.

19

سىم - سىم يامغۇر، ئاجىز ئىچىرقاش،
قىزغىنلىقى كۆيەر ئاخشامنىڭ.
تەنھالىقى چۈشەر تاراملاپ،
غېرىبىسىنىپ تۇرغان ئاق تامنىڭ.
سوقۇلىمىز ئۆزىمىزگە گاه،
ھاياتلىقنىڭ يوپۇقلىرىدا.
كۈۋەجەيدۇ يالقۇنلۇق ئارمان،
سىلكىنىشنىڭ ئۇپۇقلىرىدا.

20

سېغىنمامسەن قىشلاق باغرىنى،
ئايدىڭدىكى جىگدە ھىدىنى.
دولقۇنلامدۇ تومۇرۇڭدا قان،
ئۇنۇتتىڭمۇ ياكى ھەممىنى.
جىرالاردا قالغان كۆلەڭگەڭ،
قومۇشلارغا سۆزلەيدۇ قىسسە.

توزانلارغا ئايلىنىپ روھىڭ،
ئۆرلەر كۆككە بولۇپ ئەسلىمە.

21

سۈزۈك خىيال ئاراچلىرىدىن،
بالقىماقتا سېغىنىش نۇرى.
جۇلايدۇ مۇھەببەت شۇنچە،
مېھىرلەرگە تويۇنغانسېرى.
چۈشلەر رەڭدار قىلار تۈنلەرنى،
سۆيۈلۈشكە قانمايدۇ يۈرەك.
تەرسا ھېسلا كۆتۈرەر چۇقان،
گاچا قىزنىڭ ئەركىلىشىدەك.

22

باغلىرىڭدا كۈلگەندە گۈللەر،
ئايلىنىدۇ باھارغا جىلۋەڭ.
نۇرلىرىغا چۆمۈلۈپ تاڭنىڭ،
ھاياجاندا چوغلۇنۇپ كۈلسەڭ.
غۇنچىسىمەن ئانا تۇپراقنىڭ،
گۈزەللىكىنى قۇچاقلاپ ياتقان.
كۈنچىسىمەن ئېھ ئانا سەھرا،
مېھرىڭ ئېمىپ قوشاقلار قاتقان.

كۈتۈشلەر يادنامىسى

1

تەبەسسۇمۇڭ ئازغاچقا بىردىن ،
يات شاخلاردا مۇڭلىنار ئازاب .
ئادرېسنى يوقاتقان شامال ،
پەسىللەرنى يۈرەر ھاپشلاپ .
ئادەتتە گۈزەل مەھەللەڭ —
تەلپۈنۈشلەر ياتار يولۇڭدا .
قونسام دەيمەن بولۇپ كېيىنەك ،
نەزىرىمنى تارتقان بويۇڭغا .

2

كىرىپكىلرنىڭ قاتقان ئورمانلار ،
شېرىن ئاخشام تەشۋىشىدە ئاي .
بىر ئاھاڭ بار ئارمانلار سۆيگەن ،
چۆچەكلەرگە ، كەچمىشلەرگە باي .
خۇرسىنىشتۇر سەن كۆرگەن چۈشلەر ،
شوللاردا كۆيگەن رۇخسارىڭ .
نە ۋەتەنگە ئەيلىدىڭ پەرۋاز ؟
كۆڭۈللەردە تۇرسا سىماسىڭ .

3

ئۆلۈم كۈتۈپ تۇرغان چىغىر يول،
ئۆكسۈشلەردىن ئىزلەر شاپائەت.
مانانلاردىن بەزگەن دوقمۇشلار،
ئەرۋاھلارغا تاشلار ساخاۋەت.
يۇلتۇزلىرىڭ ئۆچۈپ ناگىھان،
شاد كۈلكىلەر يۈتسە مۇبادا.
زىبالقىڭ يورۇتۇپ كەڭلىك،
پارلاپ تۇرار كەڭرى سامادا.

4

ھېتىر قاشتا كۈيلەنگەن كۆزلەر،
قارىچۇقلارغا تارتقاندا جىيەك.
ئەسىرلەرگە ياسايدۇ ھىجران،
پاك ھېسلاردىن كۆز ئېچىپ تىترەك.
تۆكۈلگەن شۇ شۇ ياپراق، شۇ غازالڭ،
قىسمەتلەردىن ئىزلىشەر ئىسيان —
شاماللارنى چىشلەپ ئاۋارە.
جىسمى نىمجان، ھەممىسى ئايان.

5

ئاقۇچ توزان، خىيالى گۈگۈم،
نازۇك - نازۇك تەۋرىنەر قىشلاق.

ئېخ! جىمجىتلىق كۆلەڭگىسىدە،
ئۈزۈپ يۈرەر بىر تاتلىق قوشاق.
تەلمۈرۈشلەر ئۈنسىز، نىشانسىز،
يۇلقۇنىدۇ ئۇيقۇدا قىزلار.
پاتىقلاردا چاپقىلار بىر - بىر،
جىلۋىلەرگە مۇپتىلا ئىزلار.

6

خىيال رەتلەپ يۈرگەن كۈلكىلەر،
ساداسىنى يوقاتقان قاچان.
قىيامەتنىڭ بوسۇغىسىدا،
سەۋدا قوللار تىلەپ يۈرەر جان.
مەن ئۇچۇرغان شۇ ئاشىق كەپتەر،
سەن تەرەپكە قالسا گەر پەسلەپ.
بىر چاغلاردا پادا باققان دەپ،
ئويلرىڭدا قويايمسەن ئەسلەپ؟

7

جۆيلۈشلەردىن ئۆلدى دەريالار،
ئېزىپ يۈرەر چۈشلەردە زاۋال.
شەپىلەرگە سۆزلەپ رىۋايەت،
توپ كىرىپكىلەر ئىغاڭلىتار تال.
بىر سەن ئۈچۈن كۆرگەن چۈشلىرىم،
تېنەپ يۈرەر بۇندا نىشانسىز.
تۇيغۇلىرىم تۇرسىمۇ سۈيىلەپ،
نېچۈن بۇ كەچ يوقالدىڭ بەك تېز.

8

ئۇلۇغلايمەن بىر كۈينى بۇندا،
 ئارمانلارنىڭ كۆزىدە پىنھان.
 نەغمىسىنى ئاڭلىتار ھەتتا،
 جىرالاردا ياتقان قەبرىستان.
 ئىزگۈ تۇيغۇم، ئىزگۈ ھېسلىرىم،
 سەزگۈلەردىن توقۇيدۇ ۋەتەن.
 سەن ئاداقى كۈلگەن مۇھەببەت،
 تىنىقىڭدا ياشاپ ئۆلەي مەن.

9

چەكسىز قىشلاق، ئوتلۇق ئارمانلار،
 بىر ئاھاڭغا مۇپتىلا زاۋال.
 يوشۇرىدۇ پىچىرلىشىنى،
 گۈزەل تاڭمۇ ئاچالماي جامال.
 ۋەتەن ئۈچۈن ياراتتىم ناخشا،
 ئوقۇمامسەن كۈي قىلىپ دىلبەر؟
 پارلىماقتا نەزىرەڭ ئىچىدە،
 ۋىسالارغا ئايلانغان سەھەر.

10

توزاڭلارنىڭ كىرىپكىلىرىدە،
 ئېسەدەيدۇ بەك ئاچچىق ئازاب.
 جاڭگالارنىڭ جىمجىتلىقىنى،

ئوغرى بوران قاچىدۇ ئالداپ؟
كۈي تۆكەلمەس يالىڭاچ ئورمان،
بولغاچ جۇدا ياپراقلىرىدىن.
ئۈنلەپ چىقار سېغىنىش، ھەسرەت،
ئاۋازلارنىڭ قاسراقلرىدىن.

11

رئۋايەتكە بوغۇلغان يىللار،
ئەركىسىنى ئىزدەر سامادىن.
چۈش كۆرىدۇ قۇملۇقلار يېشىل،
سۆيگۈ، مېھرى تىلەپ دۇنيادىن.
كۈلكە ئىزدەپ چاپمەن ھامان،
تۇيۇلسىمۇ جىلۋىلەر بەك يات.
قۇچاقلايمەن باغرىڭنى تۇپراق،
يۈرىكىمدە سۆيگۈلەر قات - قات.

12

مېھرى تامغان تىنىقلىرىڭدىن،
چوغ رەڭگىدە ياراتتىڭ مېنى.
بەختىم ئۈچۈن ئۇشبۇ ئالەمگە،
زىيا قىلىپ تاراتتىڭ مېنى.
پەيلىدىڭ تاپماستىن تېنىم،
قىيامەتلىك كۈنلەردىن ساقلاپ.
قۇتۇقلايمەن ئەجرىڭنى ئانا،
ئارمىنىڭدا مەڭگۈلۈك پارلاپ.

قۇم كۆيگەندەك، كۆيمەكتە ئالەم،
 يوقالماقتا بىر گۈزەل ناخشا.
 ئۆركىشىنى يىتتۈرۈپ قويۇپ،
 چاڭقاقلىقتىن تاشماقتا دەريا.
 ئاۋازىڭدا قونۇپ بۇلۇتقا،
 كەڭ جاھانغا سالغان بىلەن جار.
 ئەندىكىمىسەڭ سوغۇق ئازابتىن،
 بۇ دۇنيادا يەنىلا سەن خار.

2003 - يىلى

ئىزسىز يوللار

1

ئۆستەڭ بويى قۇرغاق شۇ قەدەر،
كۆز چانمقى نەمدۈر ئاخشامنىڭ.
ئاڭلىمىدىڭ بەلكىم مۇڭلۇنۇپ،
نىداسىنى مىسكىن ناخشامنىڭ.
يالغۇز جىگدە تۇۋىدە سەن يوق،
تۇيۇلىمىدىم ئوتلۇق ھېچكىمگە.
ئاۋارىمەن چىغىر يوللاردا،
غەمناك ھېسلا پەۋەس قەلبىمدە.

2

تارام - تارام كوچىلار ئارا،
جامالىڭنى ئىزدەيمەن يېنىپ.
بۇزۇلىدۇ كۆڭلۈم ئارامى،
پىچىرلاشلار ئېغىر بىلىنىپ.
تال ئاتمىسا، يەنە بۇ كېچە،
شەپىلەردىن سېنى ئوۋلىسام.
شۇ يېگانە خانەڭگە دىلبەر،
زەر نۇرلاردەك پىنھان تارسام.

3

مۇڭلىنىۋەر، مۇڭلان بەك ئۇزاق،

ۋۇجۇدۇڭنى پاكلىسۇن سۈكۈت.
سۆپەلمسۇن جىلۋەڭنى ھېچكىم،
ياش تۆكمە يار كېلىشىمنى كۈت.
رەستىلەردە يۈرمە خۇرسىنىپ،
باغاشلىسۇن ئارمانلار سېنى.
خىياللىرىڭ ئەيلىسۇن پەرۋاز،
ئۇنۇت بىر دەم دۇنيا غېمىنى.

4

قار ياغماقتا، ياغماقتا ئاق قار،
چۆمدى قىشلاق مەشرەپ كۈيىگە.
ھېچكىم سېلىپ قويمىدى قۇلاق،
مەن دەردمەننىڭ غەمناك ئۈنىگە.
ئاشقىلىق ئوت، ئاشقىلىق ئازاب،
سۆزلەپ تۇرسا مۇھەببەت تىلى.
ئاشقىلىق چۈش، ئاشقىلىق ھەسرەت،
ياڭرىمىسا سۆيگۈ مەرغۇلى.

5

شىلدىرلىغان سۇنىڭ ئۆركىشى،
سۆيۈپ ئۆتتى ئويچان تۇرقۇمنى.
سېغىندۇردى تاتلىق شۇ قەدەر،
شوخ شاماللار ئەركى خۇلقۇڭنى.
تارتىڭ ئاخىر جاھىللىقىمنى،
بۇتئاشلىرىڭ تولىپ خىسلەتكە.

بەر ماڭىلا رەھنمالىقنى،
ئۆمرۈم بېتى تولىسۇن ھېكمەتكە.

6

كېرىپ قالدىڭ يەنە چۈشۈمگە،
پەرىشتىدەك قاناتلىق ئانا.
ئاھ، بېشىمنى سىلاپ ئولتۇرۇپ،
بەختىم ئۈچۈن قىلدىڭ كۆپ دۇئا؛
روھ تىلىدا يانار ھەقىقەت،
رەزىللىكتىن ھۈركىمە ئىنسان.
ھايات گويا چاقماقلىق دەمدۇر،
يۈزلىنىسەن ماماتقا پىنھان.

7

يېشىل چۈشلەر توقۇماقتا يول،
ئىرالارغا ئۇلاپ ئىرانى.
ياشاش بەخت ئەمەستۇر ئەسلى،
ئۆلۈم رەڭدار قىلار دۇنيانى.
بەھۇددۇر قايغۇرغان كۈنلەر،
سېلىپ باقساڭ ئازابقا گىرە.
قۇياش كۈلەر، ئەمما ئالەمنىڭ،
گىرۋەكلىرى چايقىلار خىرە.

8

تۆكۈلمەكتە ئويچان ئاي نۇرى،

يايلاقتىكى مسكىن كەپەڭگە.
ھېچكىم سېلىپ قويمىدى قۇلاق،
چىغىرلاردا ئۇچقان شەپەڭگە.
ياۋا قۇشقاچ ئۈركۈگەن تامدا،
ئېسەدەيدۇ كەچمىشلىرىڭ ھەي.
تارىلىرى ئۈزۈك مۇڭلارنىڭ،
پادىچىنى ئىزدەر قومۇش نەي.

9

يوللار ئۈزۈك، تىۋىشلىرىڭ، ئاھ،
سىڭىپ كەتتى جىمجىتلىقىمغا.
ناخشا توۋلاپ ئۆتمىدى ھېچكىم،
جاڭگالدىكى مەھەللەم ئارا.
بىر ئوت كۆيەر ئىچىمدە ئۇلۇغ،
يۈرىكىمنى يەلپۈپ قوي كېلىپ.
ئۇچۇپ كەتتىڭ قۇش بولۇپ قايان؟
ۋاپاسزلىق سازىنى چېلىپ.

10

ئاۋازىڭنى يوشۇرما جېنىم،
تىڭشىۋالسۇن تەبىئەت قېنىپ.
جىلۋىلەرگە تولىسۇن كەڭ جاھان،
قۇشلار كۈلسۇن سازىنى چېلىپ.
چىغىرلاردا يۈرمە قىيغىتىپ،
يامان كۆزى تەگمىسۇن خەقنىڭ.

باغلىرىمدا ئېچىلغان چوغدەك،
ئۆچمەس گۈلۈم بولۇپ قال مېنىڭ.

11

ئاقۇچ توزان، توپىلىق يولدا،
غىڭشىپ ناخشا ئېيتىدۇ بىر چال.
نە ھۈزۈرى بولسۇن ھاياتنىڭ،
ئاڭا سۆيگۈ ئاچمىسا ئىقبال.
مۇزدەك سوغۇق تەنھا پىچىرلاش،
باقماس ساڭا، باقماي مۇلايىم.
يىغلىۋالغۇڭ كېلەر قانغۇچە ،
يالغۇز جىگدە تۈۋىدە دائىم .

12

يىراقلاردىن كېلەر بىر ئاۋاز،
تونۇشمايمىز ئىككىمىز بىراق.
جىگدىزاردىن باقمەن پىنھان،
خانەك تاملان، يىقىلسا چىراغ.
ئاشقىمەن كېچە – تۈنلەرنىڭ،
شۇ ئاۋازدىن مۇھەببەت ئىزدەپ.
قۇچاقلايمەن، ئوتتۇز سەككىز يىل،
كۈتكەن گۈلۈم ، ئىپپەتلىك قىزدەپ.

13

چۈشمەكتە زەڭگەر مۇزلۇقلار،

تومۇرۇمنىڭ ھارارىتىنى .
كۈيلىنىۋال چەكسىز باياۋان ،
ئانا قىلاي ناۋالىرىمنى .
ئېچىرقاشلار ئوتلۇق شۇ قەدەر ،
تەلپۈنۈشنى قىلىدۇ چۈچۈل .
يول ، يولوڭدا بېكەت بولمەن ،
سەن قەلبىمدە يول بولۇپ تۇيۇل .

14

پەرۋازىنى ئۇنتۇغان قۇشلار ،
مۈگدەيدۇ شاخلاردا ، يەردە .
تىنىقلىرى كۆيەر ئاخشامنىڭ ،
خورەك ئاڭا تارتىلغان پەردە .
شەپە بەرگەن شىۋىرلاش ئەسلى ،
شەيتانلارنىڭ ھىيلىسى بىلسەڭ .
قەدىرلىكسەن بولغاچ ۋەتەنداش ،
پەردىلەرنى يىرتىشنى بىلسەڭ .

15

سۈكۈتلەرنى باغاشلاپ ياتقان ،
مۇھەببەتتۇر ئۆچمەس ئەسلىدە .
يىرتىلماقتا تەقدىر دەپتىرى ،
سۆيۈلۈشنىڭ گۈزەل پەسلىدە .
ۋىسال نېمە ، بەخت نېمە ئۇ ؟
مەنزىللەرگە قىلىپ باق سەپەر .

غەلىيانلاردىن تاپقىن ئۆزۈشنى،
تاكى ئۇتۇق قازانغان قەدەر.

16

رۇجەكلەرنىڭ تىمتاسلىقىغا،
گويا نۇردەك يېلىنچاپ ئاقتىم.
سەندىن جۇدا سەرسان روھىڭغا،
روھلىرىمنى ئىنتىزار ياقتىم.
كۆيدى سەھەر، كۆيمەكتە دۇنيا،
رېۋايەتكە ئايلىنار ھەممە.
چۈشسەممۇ بۈيۈك سەلتەنەت،
شاھىنشاھىم پەقەتلا سەنلا.

17

شوخ دولقۇنلۇق كۈيلەر ئەۋجىدە،
يوقتۇر پەقەت سېنىڭ نىگاھىڭ.
كىملەر ئۈچۈن بولغاندۇر ئولجا؟
سۆيۈلۈشكە ئامراق دىدارىڭ.
يېنىۋاتقان تىۋىشلىرىڭنى،
پۈۋلىمەكتە مۇساپىر شامال.
كەچمىشىڭگە بولماقتا شاھىد،
ئەپسۇن - دۇرۇت ئوقۇغان زاۋال.

18

تىمتاسلىقنىڭ يەتكۈزگەن خەۋەر،

غەشلىكلەرنى قىلماقتا مالال.
غەلبىسىگە ئاچماقتا كۆرەك،
ھۆكۈمرانغا ئايلانغان ئايال.
ساداسدا بىچارە ھالەت،
يۈرەر بۇندا مەزىللەر ئېزىپ.
ئېچشامدۇ باغرىم مېنىڭكى،
يۈتسەڭ گويىا توز غاقتەك تېزىپ.

19

ئەسلىمدۇر يوقالغان جىلۋەڭ،
نىگاھلارغا مۆكۈنگەن جاھان.
ئىشىكىڭدە تۇرار بۇقۇلداپ،
ۋىسال ئىزدەپ بىچارە ھامان.
ھىجران تۇغۇپ ئۆلگەن كۈلكەڭنىڭ،
قاتلىرىدا تىپىرلار قىسمەت.
يوللىرىڭنى ئېچىۋەت جېنىم،
مەن بېرىمەن ئاداقى لەززەت.

20

ئۆچۈپ كەتسۇن غەملەرنىڭ بارى،
كۈلگىن قېنىپ، كۈلگىن چىرايلىق.
جىلۋىلىنىپ كۆرۈنسۇن يوللار،
ھەر قەدەمدە كۈلۈپ ۋىسال جىق.
كېچىلەرگە قالمىسۇن ئازاب،
كۆرۈنمىسۇن ياش يۇقى سەندە.

ئۆتۈۋەرگەچ ئۈنتۈلماق ۋاجىپ
ھەم ۋىسالدۇر ھەر تۇيغۇ كەلسە.

21

تەن - روھىدىن تاپالماي سۆيگۈ،
تىپىرلىغان تىنىمىسىز كىم ئۇ؟
دالالاردا ياقالماي گۈلخان،
تىترەپ تۇرۇپ ئۆكسىگەن دىلمۇ.
باياۋاننىڭ سىرى بەك تولا،
ئاچماق بولساڭ يۈرىكىڭ يارا.
ئۆمەللىگىڭ كېلەر لىۋىخنى،
ئۆھسىنغاندا چىقار دۈت - لاۋا.

22

چىرايلاردا يوق پەقەت كۈلكە،
تەلۋىلەرچە جالاقلار ئۇسسۇل.
تاھارەتسىز، مەينەت مەست كىشى،
كىرىپ كېتەر مەسچىتكە ئۇدۇل.
تەسۋى سېرىپ تۇرغان جان ئانا،
ئوغلۇڭ ئۈچۈن ئوقۇپ قوي دۇرۇت .
جىلۋىلەنسۇن دۇنيا تېخىمۇ ،
نۇرلىرىدا چاقىنسۇن ھايات.

ئاد، بوز تورغاي ئۇنلىگەن تاغدا،
 سىياقنىڭنى ئەيلىدىم خىيال.
 سابالارغا يالۋۇرۇپ ھالسىز،
 جىلغىلاردىن ئاختۇردۇم زىلال.
 كۈتۈش قىيىن، ئېغىر شۇ قەدەر،
 ھار كېلىدۇ ھەتتا ئۇخلاشمۇ.
 ئۆز ھالىمدىن ئۆزۈم ھەيرانمەن،
 بىلەلمەيمەن قىيىداش، خۇيلاشمۇ؟

ئون سەككىز قىش، ئون سەككىز باھار،
 بولۇپ قالدى بىزگە ئەسلىمە.
 يۈمۈلمىغان كۆزلىرىڭ سىڭلىم،
 ئويۇپ قالدى ئانام قەلبىدە.
 كىم ئېيتىدۇ ئازاب تاتلىق دەپ،
 قايغۇ بىلمەس بولۇپ قالسامچۇ.
 ئېچىشمايتتى باغرىم ئازراقمۇ،
 تىكەنلەرگە دەسسەپ ماڭساممۇ.

2008 - يىلى

شەپەق ۋە شەبنەم

1

چۈش كۆرمەيمۇ ئاتتى يەنە تاڭ،
تىڭشىمدىم خوراز ئۇنىنى.
ھېيتگاھتا تۇنگەن يېتىم،
تىلەپ يېدى بىر ۋاق ئېشىنى.
تار كوچىدىن ئۆتكەن جۇۋاننىڭ،
سىر ياندۇ چۈمپىلى ئىچرە.
ئۇيۇقلاردىن سىرغىغان تارىخ،
سىڭىپ بارار نۇرلارغا خىرە.

2

يۇلتۇزلارنى ئوينار بالىلار،
شولسىغا مىنىپ كېچىنىڭ.
تۇخۇسىنى قوغلار تۇل موماي،
شۇ توخۇسى ھەممىسى ئۇنىڭ.
گۈل كۆتۈرۈپ غەمخانىە بوۋاي،
كەپلەرنى كەلمەكتە سۆيۈپ.
ئۇ قۇچىدۇ ئۆمۈرلۈك ۋىسال،
موماي چىقىپ باققاندا كۈلۈپ.

3

ئۈنتۈپ باق دەملىك غەملەرنى،
ھايات تاتلىق، دۇنيا شۇنچە تىنچ.
ئۈمىدۋارلىق بولسۇن قاننىڭ،
بۇ ئۆمۈرنىڭ شادلىقىنى ئىچ.
تۈنۈگۈنكى ئەسلىڭنى ئويلا،
ھەم ئۈزۈڭگە بولۇپ قالما يات.
روھ - جىسمىڭنى تاۋلا نۇرلاردا،
كەڭ جاھانغا مۇھەببەت تارات.

4

بۇ يىل قىشتا ياغمىدى ھېچ قار،
قارلىق تاشلاي دېسەم ئۆيۈڭگە.
ئۈتالمىدىم كۆڭلۈڭنى بىر رەت،
ئېچىنىمەن ئۆتكەن كۈنۈمگە.
يات بىر بەدەن قالسا سۈركىلىپ،
سەنغۇ دەيمەن، ئەمەستۇر جىلۋەڭ.
ۋەسلىڭ ئۈچۈن بولدۇم ناخشىبەند،
مۇڭلىرىمنى تىڭشىغىن ئەركەم.

5

شۇنچە ئۇزۇن چالغان سازلىرىڭ،
ئالامىدى غەمناك كۆڭلۈمنى.

ئىللىمىدى مۇزلىغان قەلبىم،
سېغىنىمىدىڭ ئەركى خۇلقىمنى.
جىگدە تۇۋى تىمتاس شۇ قەدەر،
ئاھ، ياتلاشتۇق باقماي بىر قېنىپ.
پىچىرلايمەن قومۇشلۇقلارغا،
گاھ قالغاندا سېنى سېغىنىپ.

6

سەن توۋلىماي ئۆچكەن ناخشىلار،
خىلۋەتلەردە ئاچماقتا ھازا.
چالا كۆيگەن تارىخ بەتلىرى،
تۇتاشتۇرار دىللارغا لاۋا.
تومۇرىدا ئانا تارىمنىڭ،
دەريا - دەريا سۆيگۈ ئاقىدۇ.
ئىچىمدە مىڭ ئاشقانە دەرد،
جىلۋەڭ مېنى نۇرلاندۇرىدۇ.

7

تىمتاس ھايات، ئىزگۈ ئارمانلار،
ۋۇجۇدۇمدا ئەيلەيدۇ پەرۋاز.
قانات قىلار تەلپۈنۈشۈمنى،
بىراقلاردىن ئاڭلانغان ئاۋاز.
يۈرىكىمنى ئۆتكەن سەگىتىپ،
سېنىڭ مەيىن شامىلىڭ بىلدىم.

دىدارىڭغا قانماقنى دىلبەر،
ھاياتىمنىڭ مەرغۇلى قىلدىم.

8

قايىناق بازار، نىگارم نەدە؟
ئادەملەرمۇ ياتتۇر ئۆزىگە.
بەختىيارلىق سېزەر مىسكىنلەر،
بىر مەدداھنىڭ چۆكۈپ سۆزىگە.
رۈجەكلىرى قارا ئۆڭكۈرنىڭ،
غۇۋا نۇردا يورۇيدۇ ئاستا.
مۇھەببەتتە يانغان شائىرنىڭ،
يۈرەكلىرى تۈزۈيدۇ ئاستا.

9

يوقلاپ بېرىپ قەبرەڭگە ئانا،
يىغلىۋالدىم راسا قانغۇچە.
مېھرىڭ تامغان كەچمىشلىرىڭنى،
زىكرى قىلدىم تاكى تاڭغىچە.
مەھەللىلەرنى سۆيۈم باغاشلاپ،
ئىزلىرىڭنى بار دەپ يوللاردا.
بولدۇم شائىر، سىماھلىرىڭنى،
چاقىنتىمەن مىسرالىرىمدا.

10

ياشاش بەخت، ئۆلۈمدۈر دەھشەت،

شۇم خەۋەردىن يېرىلدى دىلىم.
ياشناۋاتقان ئوتتۇز باھارىڭ،
تۇپراقلارغا قېتىلدى ئىنىم.
خۇشلۇقىمنى تىڭشايدۇ كىملەر
دەردلىرىمگە بولۇر كىم دەرمان؟!
ئانام تۇغۇپ بەرگەندەك سېنى،
تۇغماس ئەمدى ھېچقانداق ئىنسان.

11

كونا تامدا قۇچقاچلار مىسكىن،
ئۇۋىسىنى قويغان يۇتتۇرۇپ.
كىرىپ كەتتى يەنە شۇ موماي،
كەپسىگە قېتىق كۆتۈرۈپ.
بوۋام ئېيتقان ناخشىلار تولا،
سۇ ياقىلاپ كېچىلەر ئارا.
چۈش قوينىدىن تۇردۇم سىلكىنىپ،
خوراز ئۇنى ياڭراش بىلەنلا.

12

ئاۋازىمىز يەتكەن جايلاردا،
تۆكۈلىدۇ ئىشقى كۈيىمىز.
ياشنىتىدۇ سۆيگۈ گۈلىنى،
مېھرىمىزدىن تامغان سۆيىمىز.
ۋۇجۇدىمىز كۈلكە بۇلىقى،
يەنە كىمگە قاراپ كۈلىمىز؟
تاپالايمىز مەڭگۈلۈك ۋىسال،

مۇھەببەتنى كۆرسە كۆزىمىز .

13

تونۇشقانتۇق باھار پەسلىدە ،
سەن باغلارنى يۈرگەندە ئەگىپ .
كەپتەرلەرگە تاشلىغانتۇق دان ،
يۈرۈشمىگەن تالشىپ ، تەگىپ .
تۈگىمىگەن پىچىرلىشىمىز ،
قۇياش كۈلۈپ باققۇچە سەھەر .
ئەسەدەيمىز ئەمدى يىل - يىللاپ ،
كۆزلىرىمىز ئۇچراشقاندا ھەر .

14

مېنى توۋلاپ پۈتكەن ئاۋازىڭ ،
قىلالىمىدى ياتلارنى خۇشال .
ئەھۋالىڭنى يەتكۈزەر ماڭا ،
سۈبھى ، تاڭدىن سۈرۈلگەن شامال .
تورغايلاغا ئۆگەتكەن ناخشام ،
ياڭراپ تۇرسۇن دائىم بېغىڭدا .
گۈزەللىكىڭنىڭ جىلۋىسى قايتا ،
ئۆركەشلىسۇن تومۇرلىرىڭدا .

15

باخاشلىۋال قۇم ئېرىقلارنى ،

بالىلىقنىڭ تارىتىدۇ ھىد.
كېچىكىنى كېچىپ سۆيگۈنۈڭ،
بىر خۇشاللىق تاپالمىدىڭ ھېچ.
باق دالادا ئۇچۇرۇپ لەڭلەك،
قانائەتلىنمىسۇن تۇنجۇققان جىلۋەڭ.
ئېھ، مېھرىڭدىن نۇرلانسۇن جاھان،
داۋا تاپسۇن ئاشىقلار كۈلسەڭ.

16

ئېھ، مەھەللەم، تىلىسىملىق يوللار،
كەچمىشلىرى سەندە ئانامنىڭ.
ھەربىر تىنىق، ھەربىر ئۈنۈڭدە،
ئارمىنى بار تەكلىماكاننىڭ.
قۇمۇشلۇقلار ئېيتىدۇ ناخشا،
شاماللاردا چىقىرىپ قىلىق.
ئېرىقىڭدا ئۈزسەم پىلتىڭلاپ،
بولۇپ مەڭگۈ پەرۋاسىز بېلىق.

17

كەپتەرلىرىم تۇرۇڭلار ئۈنلەپ،
كۆۋۈزۈڭ قىلىپ بېرەي بېغىمنى.
خوش دېيەلمەي قالدىم، يارىمغا،
يەتكۈزۈڭلار سالام سازىمنى.
بىھۇددۇر ياش تۈكۈش، خۇيلاش،

ياشاشنىڭمۇ باردۇر بىر يولى.
ساداقەتنىڭ ئۆچمىسە نۇرى،
قۇچاقلايمەن ئۇنى بىر كۈنى.

18

گۈزەل تاغلار، كوچا چىرىغى،
پىلىلدايدۇ شۇنچىلىك خىرە.
چىقار «شەيتان» دىسكوخانىدىن،
قىز - ئوغۇللار سېلىشىپ گىرە.
ئۈزۈك - ئۈزۈك ئەزان ئاۋازى،
ئاڭلىنىدۇ يېقىندىن غۇۋا.
تۇمان باسقان سايدا تاش ئادەم،
چۆرگىلەيدۇ پەلەكتەك گۇيا.

19

قالدى قىشلاق، قالدى ئارمانلار،
مېھرى ئوتلۇق كەپىلەرمۇ ھەم.
خۇيلانمىغىن، چەكمە ئىز تىراپ،
مەھەللەڭدىن مەڭگۈلۈك كەتسەم.
بويناقليرىم بەزلىسۇن سېنى،
دەمدەرلىرىم ھارمىسۇن ئۈنلەپ.
ئېسىۋالغىن بوينۇڭغا تۇمار،
ئېھ، ئۆزگىلەر يۈرمىسۇن سۆزلەپ.

بىر ناخشىنى غىغشىمەن تەكرار،
 تىۋىشىغىغا ئەگىشىپ پىنھان.
 ساغنا ئۇنىسىز كۆيۈپ يۈرگۈنۈم،
 بولۇپ قالسا چۈشۈم يا يالغان.
 ئۆزگىلەرنىڭ بېقىشى رەڭدار،
 بىلىنىدۇ شۇنچىلىك سوغۇق.
 قىسالىمدىم چېكەڭگە گۈللەر،
 بىر ساغىلا كۆيگەن تۇرۇقلۇق.

2008 - يىلى

ئاشقلىق پەلسەپىسى

1

شۇ توغراقتا مىڭ يىللار سىرى،
بولۇپ غازاڭ گاھ تۆكۈلەرمەن.
يىرتىلىدۇ قەبرىدىن كېپەن،
تەتلىپ يىپ سۆكۈلەرمەن.
بۇ دەققە ئالىپ ئەرتۇڭا،
مەستخۇشلۇقنى قىلىدۇ ئەيىام.
ھالىم خاراب ھىجرانلىق يولدا
قەلبىم مەيدۇر، قېنى سەن ھەيىام؟

2

يارنىڭ گۈلى بولسا ناۋادا،
قىلماس ئىدىم شاھلىققا ھەۋەس.
ئۇ مۇغەببەر تۈلكە مەجەزلىك،
ئىگىلىگەن جانىمنى پەۋەس.
مەن ئەشرەبى، ئۇ زەينەپ كەبى،
ئاشىق بولۇپ سايىراپ كېتەرمەن.
بەختىيارلىق مۈلكۈم ئەزەلدىن،
بەھرى رەڭدەك پارلاپ كېتەرمەن.

3

ئاشقلىقتا ئىمتىھان ئىككى:
بىرى باغۋەن بولماق باغىڭغا.

برى قاقشال بولسا كۆيمەكتىن،
باغ پەرۋىشلەپ بەرمەك يارىغغا.
گۈل يارىنى چۇرۇقلاپ قۇشقاچ،
يېڭى باغنى ئىزدەيدۇ پاسىق.
شۇڭا باغلار ئۈركۈپ تۇرىدۇ،
تەقدىرىگە قەبرىستان لايىق.
تاشلىنىدۇ ئالدىڭغا ئەپسۇس،
سايىنى باغقا ئايلاندۇر ئۆزۈڭ.
ئېھ، ئاشىقلىق ئىلاھ سۈپەتتۇر،
پەيغەمبەرلىك سېنىڭ زەر نۇرۇڭ.

4

پاختەكلىنىڭ^① شاللىقلىرىدا،
مۈگدەيدۇ مىڭ يىللىق يىلان.
لاۋا ئاتار ئىشق پەيمانى،
ئۇ سالمىغان ھېچكىمگە زىيان.
پاختەكلىدىن پەيزاۋات تامان،
بەش دەريانى بويلار پاختەكلەر.
قوش ئامەتلىك ئاشىق پەرىشتە،
مۇراد تاپار يۇقاپ ئاپەتلەر.
خۇماردا بەخت شارابى،
تەكلىماكان كەڭرى چامدۇر.
پاختەكلەرنىڭ نەغمىسى ئاتەش،
خۇشلۇقىدا بەخت ئايلاندۇر.

5

ئەڭ قەدىمكى ئوغۇزنامىدىن،

تۇنجى ئۇچقۇن - نورۇز ئاشىدىن.
ياشاپ كەلگەن مېھرىبان روھىدىن،
يەر، سۇدىكى نورۇز كانىدىن.
سەۋەبلەرنىڭ سەۋەبكارىدىن،
ئۇتۇقلارنىڭ باش پاناھىدىن.
ئۇشبۇ ئۇلۇغ ئىسمى ئەزەمنى،
پۈتكەنلەرنىڭ نەسەپكارىدىن.
زىيا بولۇپ چېچىلماق تەقدىر،
رىيا قىلما، يىغلىماق تەدبىر.
ئەنئەنىلەر كاتەكچىسىدە،
سۈپۈزۈك بوپ سەنلا كۆرۈنەر.

6

ئاشىق بولدۇم سەۋەبىنى بىلمەي،
يار بولۇپتۇ ئۆزگىلەرگە يار.
توۋا قىلاي سەۋەبلەر ئۈچۈن،
ئاتاۋېرەي ئۆزۈمنى مىڭ يار.
ئىزدەۋېرەي ئىشىق، ئىلىمنى،
تالىپلىقتىن ئاشىقلىق قەدەر.
پانتاقتىكى تاشنى ئاي نۇرى،
لاچىن قىلسۇن رازىلىق قەدەر.
ئايىنى كۆرسە ئۇيقۇدىن لاچىن،
ئويغىنىپلا ئۇچماق ئىزلىسۇن.
خۇددى لەڭگەك يىپى تارتىلىپ،
ئۆزگىلەرگە نەزەر قىلمىسۇن.

2012 - يىلى

تەسەللى ۋە تەجەللى

1

ئىشقى ئۈچۈن زامان چېگراسىز،
ئىشقى دېڭىز، ئەمەستۇر ھەۋەس.
ۋىسال ئەزەم كارۋانلىرىغا،
ھېرىس قۇيۇن ئەگەشكەن ئەمەس.
ئۈزۈپ كېلەر بۇلۇت ئىچرە ئاي،
يەر، سۇدىكى «ھىدر وگېن» بولۇپ.
جان نېمىشقا ياشايدۇ دېسەڭ،
روھ نۇرلىنار مېھرىگە تولۇپ.

2

نەسردىننىڭ مەشرەپ تېنىگە،
مۇھىم ئەمەس كەششەپلىك كىيىم.
فۇرقەت بولۇپ تۇرار ھەر سەھەر،
بىرلا كىيىم تەڭرىلىك سېزىم.
سەھەردىكى ئەھمەد بولسەن،
قاراڭغۇ تون قارا بىر كىيىم.
بۇ ھېكمەتنى ئۇنۇتساڭ ئەگەر،
قاپلىنىدۇ ئەخمەقلىق كىيىم.
يار كېلىدۇ، جانراھ كېتىدۇ،
كەلمەك، كەتمەك شەپقەتلىك سېزىم.

ئۆلۈمگە جەم ھەممە كۆبۈملەر ،
بىلەلسەڭ رەھمەتلىك بىلىم .
ئەھمەد دېمەك تەڭرىدىن شەپقەت ،
ئەھمەد دېمەك بەندىگە رەھمەت .
«ت» خېتىدە ئىككى چېكىتتەك ،
ئىككى بەشتىن دەۋرگە رەپقەت .

3

بىلىم ئېلىش ئۈچۈن كۈچۈنۈپ ،
كېزىپ يۈردۈم مەكتەپتىن مەكتەپ .
ئالدامچىلىق كۈھتقايدىن ،
چىقىۋەردىم ئەسنەكتىن ئەسنەپ .
قوغلىۋەتتى مۇئەللىم مېنى ،
كۈتۈۋالدى يەنە تەبىئەت .
خىزىر چىقىپ مۇڭ زارلىرىمدىن ،
دېدى سەندە ئىشقى ھەقىقەت .
تەشنا ئىدىم ئاتا - ئانامدەك ،
ھەقىقەتنى بىلدۈرگۈچىگە .
ئېزىتقۇغا قىلماستىن پىسەنت ،
مېغىزنى يىگۈزگۈچىگە .

4

گاھى شۇنداق مۇغەمبەر ئىنسان ،
كۆمۈلىدۇ ئۈچكىدەك جەسەت .
ئۈچكە چىرىپ قىغ بولسا ، مېغىز -

بىخلىنىدۇ — كۆكلەيدۇ ھەيۋەت.
دېمەك ئەجداد يوشۇرغان سىرلار،
ئېچىلىدۇ ئەۋلاد تېنىدە.
جاپا، جازا قالمىسۇن دېسەڭ،
يوشۇرمىغىن ئۈچكە ئىچىگە.

5

تىزىق مېغىز ئىنسانىي چەمبەر،
ئۇچالايدۇ ئۇ تۆت قەۋەت جانلىق.
يەر، سۇ ئوقۇر، ئوتخور ۋە گۆشخور،
سەن بەشىنچى بىر چېكىت چاغلىق.
شۇنچىلىكتۇر ھايات، ھەقىقەت،
«ھەپتىيەك» تىن بىلىشنىڭ مۇمكىن.
ئەپسۇسكى سەن يىگىرمە يىللاپ،
بىر قاپ ئۈچكە يىغىشنىڭ مۇمكىن.
مېھرىبانلىق سېنىڭدىن ئەمەس،
بىر زەررىدىن بولمايسەن مەھرۇم.
دەپ بەرسەڭلا قوياشتىن مىسال،
ھازىر سەنلا جەننىتى بەھرۇم.

6

يار كۆيمىسە كېرەك يوق، كۆيەي،
كۆيگىنىمنى تەڭرى بىلسە بەس.
سەزگۈم بىلەن بىر دەستە گۈلنى،
قاراڭغۇدا تىزالمىسام بەس.

كۆرۈنۈشكە سەۋەبتۇر نېمە؟
سەزگۈم نۇرى ياكى ئەتىرگۈل.
ئۆز ئەسلىمنى كۆرەي دېسە گۈل،
ئاشۇ نۇرغا تەلمۈرسە مەقبۇل.

7

ئۆزلۈك مەستخۇش ئۆز كۈيى بىلەن،
ئويلاپ باقماس بەختى سەۋەبىنى.
دەرەخ تاشلار ياپراقلىرىنى،
بىلگەچ كەلگەن نەجەپلىرىنى.
«ئۆزلۈك» لەرنىڭ خاتاسى ئىككى،
تەقدىر پۈتكەن جاپاسى ئىككى.
بىرى «دۆتلۈك» سىرنى بىلمەس،
بىرى ئۆملۈك ئاراسى زىتىكى.
تەقدىرىڭدە ئون قەۋەت چەمبەر،
گاھ يوغاناپ، گاھى كىچىكلەر.
«ئۆڭلۈك» بىر قۇش، سىزىقلار ئارا،
ئوتنى چېكىت قىپ مىڭ بىلىكلەر.
«ۋە» بولمايدۇ چەمبەرگە مەرگەز،
مەشرەپ ئىككى چېكىت ئەشرەپ ئۇ.
ئۇنىڭ ئۈچۈن يوق يەردە تاغ، ھاڭ،
يايلاقتىكى چىمەن زەررەت ئۇ.

8

مەن جېنىمنى ئايدا كۆرگەندە،

يار بېتىپتۇ ئۇيقۇدا لايدەك.
دېرىزىدىن كىرەي شولىدەك،
چىرىغىغا قۇيۇلغان مايدەك.
ئويغانغاندا كىرىپكىلىرىدە،
پاش بولىدۇ مېنىڭ ئوبرازىم.
ئايدا قاراپ تۇرغان چېغىمدا،
بوغۇز لانغان بولار قوچقارم.
تەشنا بولۇپ بارمەن مەخپىي،
باغلىنىمەن كىرەر مىنگۈسى كەلسە،
بۇنى بىلمەس بېشىمدۇر تاشتەك.

9

گەر يامانلىق بولسا بىر بولغا،
ياۋاشلىقنى چاغلایدۇ سەندەل.
قاڭقىپ كېتەر بولغا ئۈستىگە،
يەرگە بەكرەك پاتىدۇ سەندەل.
سەندەل يوغان، بولغا كىچىكتۇر،
سەۋر - چىدام تەمكىنلىكىدىن.
بەختىڭ ئايان بولۇر چىمىرلاپ،
زەررە نۇرنىڭ يورۇقلۇقىدىن.
ۋاپا بىلەن كەيپ ساپاننىڭ،
بەرىكىتىنى شۇنىڭدىن كۆرگىن.
جاپا چېكىپ تۇپراق بولغۇچە،
ئۈرۈك نەدە ئۆسەرنى كۆرگىن.

10

ھەيۋەت ئېتىز ھەر تاڭ، ھەر سەھەر،

مايسلارنىڭ ئۈچىدا شەبنەم .
 چاقناپ تۇرغان مىليونلاپ جەۋھەر ،
 بولغانىدى ئالماسلىق غەزەنەم .
 بايلىق دېسەم مىليادىر ھازىر ،
 بولۇپ قالار ئالدىمدا نامرات .
 بۇ دەقىقنى ئاسترونوملارغا ،
 بىلىپ كۆرۈش ئۈچۈن ھېسابات .
 ئالتۇن ، ئالماس بولمىسا ئەگەر ،
 پادىشاھنىڭ پۈلدەك قورالى .
 ئۇ سايدىكى شېغىل تاش ئىدى ،
 ئېسىل قىلغان روھنىڭ خۇمارى .
 شەبنەم بېرەر مايسلارغا جان ،
 نۇرلىرىدىن بولۇر ماڭا جان .
 ئالتۇن بولماس بۇغدايچىلىك نان ،
 ئەزرائىلدەك ئالار ھەتتا جان .
 ھەر سەھەردە شەبنەملىك خاس ھال ،
 سەزدۈرگۈسى خانلىق غۇرۇرى .
 ئۇ بەدەلسىز ، جېدەلسىز بايلىق ،
 ئالتۇن ئەسلىي ساقلىق ھۈزۈرى .

11

ياشاش ، خىزمەت ئېھتىياجىدىن ،
 نۇرغۇن ئامراق يارلار ئايرىلدى .
 ھايات - بولغا ، مۇھەببەت - مارجان ،
 تاشتىن قۇمغا جانلار ئايرىلدى .

ئېھ، ھىجرانلىق قۇملۇققا قارا،
 قۇياش بىلەن چاقنار جەۋھەرلەر.
 مۇھەببەتتە كۆيگەنلىرىڭنى،
 كۆرسەتكۈسى ئاشۇ رەڭ زەرلەر.
 يىرتىش مۇمكىن بەتنى كىتابتىن،
 يىرتىلمىدۇ كۈنلەر ھاياتتىن.
 زەن سېلىپ باق ئازابلىرىڭغا،
 ئىلھام كېلەر ئىشقى، ساۋابتىن.
 غەنىمەتتۇر كۆيگەن ھارارەت،
 يۇلتۇزلاردەك ئالەمگە زىننەت.
 ھىجراندا بار يەنە بىر ئىسىم،
 رىزۋان دېگەن ئادەمگە نىسپەت.
 ۋاپا - قۇياش، ئۆتەر يۇلتۇزلار،
 يىراقلاردا ھەربىرى قۇياش.
 كۆيگەنلىرىڭ بولۇر ئالەمگە،
 گۈزەللىكچۈن بىر يۇلتۇز قوشۇش.
 ئول پەيلىڭدىن زامان ھەممىگە،
 ئەجەب ئەمەس كەلسە مۇھەببەت.
 ھاياتلىقنى قۇرسا مارجانلار،
 تىزىمىدىن پۈتەر ھەم زەررەت.
 ھاجىملىقنىڭ بۇرچى بار ئىدى،
 مۇھەببەتنىڭ ئاشقىلىقىغا.
 تىرىكلىكنىڭ رىسقى، نېسۋى،
 ئىشقى بىلەن باغلىقلىقىغا.

2012 - يىلى

سۇدىكى قاغجىراش

1

ئۈزۈك يوللار، سېنىڭ مەھەللەڭ،
ئوخشاپ كېتەر مەھەللەمگە بەك.
تۈيۈلىدۇ يىغاڭمۇ تاتلىق،
كۈلكەڭ گويا نۇر ئۆركىشىدەك.
قۇم ئېرىقلار كەچمىشلىرىڭدۇر،
رىيازىتىڭ قۇملاردەك تولا.
سىڭىپ كېتەي نەپەسلىرىڭگە،
شوللاردەك مەۋھۇم ۋە ئاستا.

2

چۈش كۆرىدۇ بىر جۈپ سۇۋادان،
تەشئاللىقنىڭ باغرىدا ئۇخلاپ.
غازاڭلىرى تۆكۈلگەن تامام،
ھەتتا قويماس شاماللىرى يوقلاپ.
قېنى تۇپراق بەرگەن سۆيگۈلەر؟
قېنى سۈزۈك ھاۋا ۋە سۇلار؟
تەۋرەر ئالەم قۇرغاقچىلىقتا،
ئېھ مۇھەببەت مېھرىلەرگە زار.

3

ئىشىكىڭنىڭ ئالدىدا بىر چاغ،
كەيپىلىكتە تۈنىگەن بىر كەچ.

نەم قۇملارغا يېقىپ باغرىمنى،
دەمدەرلەردەك ئۈنلىگەن بىر كەچ.
ئېھ جىمجىتلىق ئەللەيلەپ لەرزىان،
خىياللاردا تەۋرەتكەن مېنى.
ۋاز كەچمەكچى بولمىمەن، ئەمما،
ئۈنتالمايمەن تەبەسسۇمىڭنى.

4

پۇراقسىزكەن دېدى بەزىلەر،
گۈل پۇراشقا كىرسەم بېغىڭغا.
يۈرىكىڭنى تىڭشىدىم چوڭقۇر،
چۆكۈپ ئوتلۇق دىماقلىرىڭغا.
ئاھ، نېمە تەڭ ئىشقى - سەۋداغا،
ئىچىمدىدۇر ئالەمچە كۆيۈك.
مەيلى نېمە دېسۇن باشقىلار،
مەن ئۈچۈن سەن مەڭگۈ سۆيۈملۈك.

5

يالىڭاچلا چىقتىم كوچىغا،
جاكارلىماق بولۇپ ئۆزۈمنى.
چىن ئادەم مەن دېدىم ۋارقىراپ،
ئاڭلىمىدى ھېچكىم سۆزۈمنى.
كۆرەلمىدى ھېچبىر كۆز لايىق،
مەن ئۆزۈمگە تونۇشلۇق ئىنسان،
تونۇمساڭ مەيلى سەنمۇ ھەم،
ئارمىنىمدا مۇھەببەت ئايان،
سەن ياسىغان دارىڭدا ئۆلسەم.

پېشانەمنى تۇرغان غېرىچلاپ،
 سېنىڭ قولۇڭ بىلدىم ئاخىرى.
 سىڭىپ كەتتىم شوللار ئارا،
 مەن ئۆزۈمدىن بەزگەن ئاخشىمى.
 تاڭدا چىللاپ يىتتى خورازلار،
 قىز ئۇيقۇدا تولغىنار يەنە.
 چۈشلىرىڭنى ياماپ ئاۋارە —
 بولما ئاپتاپ چىقتى تۇرغىنە!

سۈزۈك ئاۋاز كېلەر يېقىنلاپ،
 يۈرىكىمگە ئوت ئېچىپ بىرى.
 تەگسىز ھاڭغا تاشلىنار ئويۇم،
 جىمىرلايدۇ مىڭ يىللار سىرى.
 شاخلىرىدا قاپاق تىرەكنىڭ،
 يېلىنجايدۇ سېغىنىش ھامان.
 جىلۋىسىدىن كونا شەھەرنىڭ،
 نۇر ئەمەكتە پايانسىز جاھان.

رەڭدار جىلۋە، خۇمارلىق كۆزلەر،
 سەنچۈن ئاشىق ئاتالدىم ئاخىر.
 شۇنچە ئادەم ئىچىدىن ئىزدەپ،
 تاپالمىدىم كۈلكەڭنى ياپىر.
 بېسىقمايدۇ ئاغزى مەدداھنىڭ،

كەلمىشىنى سۆزلەپ بىرىنىڭ.
يايراپ كەتتى يانچۇقچى بالا،
پۇللىرىنى كۆزلەپ بىرىنىڭ.

9

مەن ئۆزۈمنى تېتىۋاتمەن،
روھلىرىمنى تىكىۋاتمەن.
گاھى بوغۇق، گاھدا ئۈزۈك،
ناخشىلارنى ئېيتىۋاتمەن.
بوۋام ماڭغان يوللارنى بويلاپ،
تەنھا، ئۈنسز كېتىۋاتمەن.
خام خىيالىنىڭ پاتقاقلرىغا،
ۋىسال تاپماي پېتىۋاتمەن.
گۈل ئايازنىڭ قاقىرلىرىدەك،
قەلبىلەردىن كۆچۈۋاتمەن.
مۇھەببەتقۇ پەۋەس قەلبىمدە،
بىراق، تىلسىز ئۆتۈۋاتمەن.
جېنىم تاڭدا كەتكەنتىڭ ئۇزاپ،
ئاشۇ تاڭدا كۈتۈۋاتمەن.

10

تىۋىشىڭنى چىقارما جېنىم،
يامان كۆزلەر يۈرمىسۇن پايلاپ.
ئولتۇرمىغىن جىگدە تۈۋىدە،
شوخ شامالار كەلمىسۇن يوقلاپ!
مەن سۆيۈملۈك ئاشىقىڭ سېنىڭ،
سىڭىۋاتقان نەپەسلىرىڭگە.

سولاپ قويغىن شىردەك سۆيگۈمنى،
قەلبىڭدىكى قەپەزلىرىڭگە.

11

دېرىزەمدىن مارىلايدۇ ئاي،
قىزغىنىشتا تۆكۈلگەن نۇرى.
ھاياجاندا تولغىنار كارىۋات،
ئاق نۇر مېنى چۇلغىغانسېرى.
شۇڭغۇپ كىرىپ يوتقىنىم ئىچىدە،
تىنىپ ياتقان سەن ئەمەس چوقۇم.
شۇنچە مۇزلۇق تەنھالىق دېگەن،
بىرى يىغلار تالادا يۇم - يۇم.

12

يۇمشاق ئاۋاز، سېنى ئويلىدىم،
سېغىنىشنىڭ رۇجەكلىرىدىن.
سىرغىپ چۈشتى ئىككى تامچە قان،
يۈرىكىمنىڭ بېغىشلىرىدىن.
ئايىداڭ ئىدى تەلەپ قويغاندا،
سەن بويىنۇمغا ئېسىلغاندا خۇش.
بەختلىكتۇق ئۇ چاغ، ئۇ دەملەر،
نېچۈن يەنە توختىماس ئۆكسۈش؟

13

جىمجىتلىقنىڭ كىرىپكىلىرى نەم،
ئاراملارنى بۇزار ھەر خىيال.

دەريا بويى، ئەزدى باغرىمنى،
دوتار چېلىپ ئولتۇرغان ئايال.
بۇ ھاياتىم سېنىڭكى دېسەم،
سەن ئەمەسمۇ مېنىڭدىن تانغان.
ئەركەكلىرىڭ قېنى ئەي دۇنيا؟
شۇ ئۆلۈمدىن باشقىسى يالغان.

14

خياللارنىڭ ساھىللىرىدا،
بۇلدۇقلىدىم بۇلاقتەك تېشىپ.
ئۆز ئىشقىمنىڭ گۈلخانلىرىغا،
سەن قارايسەن ئۈنسز تېيىشىپ.
تىڭشاۋىرىپ بىرلا ئاھاڭنى،
رەللە بولدۇم، پۇشماقتا ئىچىم.
ئۆتۈپ كەتتى يەنە بۇ ئاخشام،
ئىشكىمنى چەكمىدى ھېچكىم.

15

قولۇڭنى بەر، بۇتىنما زىنھار،
كۈن نۇرىدەك تارىسۇن جىلۋەڭ.
مەستخۇشلۇققا چۆمۈلەر دۇنيا،
گۈل ئىچىدە گۈلدەك كۆرۈنسەڭ.
ئىزلىرىڭدا ئىڭرىسۇن ھىجران،
زىناقلىرىڭ كۆچسۇن قۇياشقا.
يىگىتلىكىم بولسۇن تەسەددۇق،
مەڭزىڭدىكى بىر تامچە ياشقا.

نىگاھلىرىم پورەك - پورەك گۈل،
 ئۆزگىلەردىن بۇرۇن ئۈزۈۋال.
 غەرق بولدۇم ئاشىق كۆلىگە،
 تېزراق چۈشۈپ سۆيگۈ سۈزۈۋال.
 غەش كۆڭلۈڭنىڭ دېرىزىسىنى،
 ئېچىپ قويغىن تۇيدۇرماي كىرەي.
 سۆيگۈم بىلەن قىرتاق ھىجرانىنى،
 لەۋلىرىڭگە كۆمۈپ ئۆلتۈرەي.

باياۋاندىن كەلدىم ئېچىر قاپ،
 دەرۋازاڭنى ئوچۇق قوي تۈندە.
 كېلىشىمنى ئاناڭ بىلمىسۇن،
 چاقىرىمەن سەن سۆيگەن ئۈندە.
 مەرىمسۇن قويلرىڭمۇ ھەم،
 بويناقلرىڭ سالىمسۇن قاۋاپ.
 چىق، كېچىگە سىڭىپ كېتەيلى!
 گۈزەل مۇڭدەك جىمجىتلا تاراپ.

بىر قايرىلىپ باققانلىقىڭ راست،
 دىلغا ئىشىق سالغىنىڭمۇ ھەم.
 تاشلاپ مېنى ھىجران چۆلىگە،
 ئۆزۈڭ تەنھا قالغىنىڭمۇ ھەم.

جىلۋىلەر نىڭ بوستانلىقىدا،
سەن يوشۇرغان تەبەسسۇملا يوق.
قاغىرىغان كۆكسۈمگىمۇ يا،
ئاھ، تەگمىدى غايىتىن بىر ئوق.

19

يوللار سالىسۇن يېشىل پايانداز،
سۈبھى بىلەن ياپىرىم كېلىدۇ.
ساما سالىسۇن كەپتەرلەر ئۈنلەپ،
دۇنيالىقتا بارىم كېلىدۇ.
كەرەشمىلىك ماھى تابانم،
سۆيگۈ سازى چېلىپ كېلىدۇ.
بۇ دۇنيانىڭ غەملىرىگە تەڭ،
ئىشقى، سەۋدا چېچىپ كېلىدۇ.

20

ئۈنتۈپ كېتەي سېنى تىمتاسلا،
چۈنكى، ئوتۇڭ مېنى قىينىدى.
بارمىقىڭنى ئويناپ ئولتۇرۇپ،
ئايرىلىشقا كۆزۈم قىيمىدى.
تەلپۈنگۈم يوق يەنە ھېچكىمگە،
رەنجىتىكىم يوق ھەمدە ھېچكىمنى.
كەچۈر مېنى ئىپپەتلىك قىزچاق!
سۆيەلمەسمەن قايتا ھېچكىمنى.

21

دادام كېچە مەشرەپكە كەتتى،

چالما تاشلا ئۆگزەمگە چىقاي.
تال چىۋىقتەك بەللىرىڭنى يار،
مۇجۇپ - مۇجۇپ تازا بىر سىقاي.
تاملار سوغۇق، يوتقىنىم چۇۋۇق،
سېغىنىشتا غىڭشىپمۇ باقتىم.
بىر تېۋىش بار، سېنىڭغۇ دېدىم،
ھارارەتلىك ئىشكىنى ئاچتىم.

22

چاچلىرىڭنى يەلپۈسە شامال،
قىزغىنىشتا چىرايىنى تۈردۈم.
يىغلاي دېدىم، يىغلىيالىمدىم،
بىراق كېيىن تازا بىر كۈلدۈم.
شامال بولغۇم كەلدى مېنىڭمۇ،
كىرىپىكلىرىم بولسۇن قونالغۇم.
گۈلگە ئوخشاش زىبا بويۇڭنى،
قىلىۋالغۇم كەلدى تويۇلۇقۇم.

23

بوسۇغاڭنىڭ يېرىقلىرىدىن،
ماڭا ئامراق بىر مۇڭ تەلپۈنەر.
توپىلارغا چۆككەن تىۋىشنىڭ،
ئارامىدا ھالسىز سىلىكىنەر.
ھۇۋلاشلاردىن ئەندىكەر جىسمىم،
يا بولمىدىڭ يېنىمدا پەيدا.
توزۇپ بارار ئاشىق چۈشلىرىم،
بولۇپ سېنىڭ ئوتۇڭدا شەيدا.
2008 - يىلى

ئاۋازسىز سۆزلەش

1

تەشۋىشلەرنى تاشلاپ يىراققا،
ھىدىلىرىڭنى ئېلىپ كەلدى تاڭ.
باغاشلىدىم سىملىرىڭنى،
چاچلىرىڭدا ياڭراتتىم ئاھاڭ.
مەپتۇنكارى بولۇپ جىلۋەڭنىڭ،
ئاشقىلىقتا ياشاي يا ئۆلەي.
قالسام ئەگەر ئايرىلىپ سەندىن،
كىمگە يىغلاپ، كىملىرىگە كۈلەي.

2

مۈشۈك قوغلاپ يەنە بۇ ئاخشام،
كىرىپ قالدىم بېغىڭغا بىلمەي.
شورلاردىن كۆزەتتىم سېنى،
گۈل شاخلىرى چوغلنىپ كۈلمەي.
كىرىپلىرىگە تۆكۈپ دەردىمنى،
تامغا قاراپ تازا بىر كۈلدۈم.
ئاڭلانغاندا تونۇش ئاۋازىڭ،
يايراپ كەتتى پەرىشان كۆڭلۈم.

3

تىمتاس ئورمان، قۇشلار ئاۋازى،
بارالمىدى خانەڭگە يېتىپ.

ئويغانمىدىڭ شۇنچە توۋلىسام،
قىشمۇ كەلدى ئايازمۇ كېتىپ.
كۈلۈپ بەرسەم تاتلىق، مۇلايىم،
جۈر بولمىدى تاتارغان تاملار.
يېنىكلەتمەك بولۇپ دەردىمنى،
شېئىر يازدىم ئاتا پۇشاڭلا.

4

چۈشۈپ كەتتىڭ قۇدۇق ئاستىغا،
مەڭگۈ قايتىپ چىقماسقا «يۈسۈپ»^①.
نۇر تارتىپ پىكىرلىرىڭدىن،
ئۆڭكۈرلەردە ياشىدىڭ كۈلۈپ.
سەن يەتكەن شۇ يۈكسەك پەللىگە،
بىزلەر تېخى كەلمىگەن يېتىپ.
ئاھ، دىللارنى ئەزدى مۇسبەت،
سەن دۇنيادىن ۋاقىتسىز كېتىپ.

5

مەپتۇن يۈرسەم زىبالقىڭغا،
بىر قايرىلىپ باقمىدىڭ ئەجەب.
بۇ ئىشقىمنىڭ ھىجران چۆلىگە،
تامچە بولۇپ تاممىدىڭ ئەجەب.
سۆزلەيدىغان كىرىپكىلىرىڭدە،
شەھۋەت نۇرى ياندىۇ خىرە.
بوغۇزلايدۇ ھەۋەسنى جىلۋەڭ،
پاك ئانىنىڭ ئىپىتى سەندە.

2012 – يىلى

تەكلىماكان تىلى

1

غېرىب جاڭگال، بىر مىسكىن ئاھاڭ،
كۆڭۈللەرنى قىلىدۇ مالال.
تاشلاپ يۈتەر قاسراقليرنى،
ياپراقلارنى سۆيەلمەي شامال.
قۇشقاچ ئۇنى ئۈزۈلگەن تامنىڭ،
جىمجىتلىقى تۆكۈلەر تارام.
ئىختىيارسىز سالىدىم بۇقۇلداپ،
كىرگەن كېچە چۈشۈمگە ئانام.

2

بار تېنىمدە سۈزۈك بىر ناخشا،
تېخى توۋلاپ باقمىغان تۈزۈك.
چالاي دېسەم مۇڭلۇق سازىمنى،
مۈزىكامنىڭ تارلىرى ئۈزۈك.
يەنە تەنھا ئەسلىدىم سېنى،
قومۇشلۇقنىڭ ئۈنىنى تىڭشاپ.
نۇرلىرىغا چۆمۈلۈپ تاڭنىڭ،
يا كەلىدىڭ قۇياشتەك پارلاپ.

3

سەن توۋلىماي ئۆچكەن ناخشىلار،
خىلۋەتلەردە ئاچماقتا ھازا.

چالا كۆيگەن قومۇش پۆپۈكى،
قۇشقاچلارغا ئۆگىتەر ناۋا.
تومۇرىدا ئانا تارمىنىڭ،
مۇھەببەتلىك ناخشام ئاقىدۇ.
بار ئىچىمدە مىڭ ئاشىقلىق دەرد،
جىلۋەڭ مېنى نۇرلاندۇرىدۇ.

4

نەزىرىڭدىن ئۇچتۇم ئاخىرى،
تەشۋىشلىرىڭ چالغىنىدا نەي.
ياش ئۆمرۈڭدە باقمىدىڭ توۋلاپ،
ۋاپادارلىق ناخشىسىنى ھەي!
ھالسىز لانغان ئۆھسىنىشلاردا،
چىمىرلايدۇ ۋاز كېچىش خىرە.
ئۆچەرسەنمۇ شۇنچىلىك تېزلا،
چېچىپ باقماي نۇرۇڭنى بېرە.

5

ئاھ، تىڭشىدىم تەنھالىقىڭنى،
ئارامىنىڭ يېپىنى سۆكۈپ.
شۇ قەلبىڭنىڭ زىندانلىرىغا،
يا باقمىدىم ئارمانسىز چۆكۈپ.
جىغانلاردا كۈلگەن جىلۋەڭنى،
كىرىپلەرنىڭ كۆزىدىن تاپتىم.
دېڭىز تامان ئۇچقاندا لايچىن،

ئوقۇۋاتقان كىتابنى ياپتىم.

6

شۇنچە دەملەر ئۆچتى پەرۋاسىز،
بۇ تۇرقۇمغا باقمىدىڭ كۆيۈپ.
ئېھ، قۇشلۇرۇم تۇرسىمۇ سايىراپ،
چېغىرلاردىن چىقىمىدىڭ كۈلۈپ.
بىر ئانىنىڭ ئەللەي ناخشىسى،
ۋۇجۇدۇمنى ئۆتتى سەگىتىپ.
ئۈزۈلمەكتە ھىجران يىپلىرى،
كەل دىلىبىرىم! ۋىسال ئەگىتىپ.

7

كەچمىشلەرنى قالاي ئۇنتۇلۇپ،
كۆزلىرىڭنى يۈرمىگىن ياشلاپ.
شۇ چۈشلەرنى ئەسلا كۆرمىگەن،
ھىجرانلارنى كەلمە ھاپاشلاپ.
ئېغىر تىنىپ ئۆتكۈم يوق پەقەت،
ياش قەلبىڭنى قىلمىسام زىدە.
ھايات گويا رەڭدار بىر قۇيۇن،
روھلار غالىب ھىجران ئىچىدە.

8

ياشاش قىسمەت، ئۆلۈمدۇر دەملىك،
كەلسەڭ ئەگەر سۆيمەك بولۇپ كەل!

سايىلارغا تۇرما ھاڭۋېقىپ،
روھىم تاشلار قاتلىرىدا دەل.
كەچمىشلەرنى قالغىن ئۈنتۈلۈپ،
گۈزەل زۇلفىڭ نۇرلانسۇن پارلاپ.
ئەۋزەل جۈپلۈك بوشلۇقلىرىدا،
ۋاپا كۈيى نۇرسۇن جاراڭلاپ.

9

باھار چىللاپ ئىزغىرىن شامال،
كىرىپكىڭدە ئوينايدۇ ئۈسسۈل.
مەپتۇن بولۇپ جىلۋىلىرىڭگە،
ئاۋازىڭنى ئىزدەيدۇ بۇلبۇل.
يوق ئېسىمدە باققىنىڭ تاقلاپ،
ھەم ئىشقىمغا بولغىنىڭ تەشنا.
كۈتمەكتىمەن بۇلاق بويىدا،
كېلىدۇ دەپ سېنى تاڭ ئاتسا.

10

دۇنيا غەمدۈر، ھايات بىر ئويۇن،
ئۆرلىمەكنى ئويلايسەن ھامان.
ئاچ كۆزلەرگە بولسەن ئولجان،
يېقىنلايسەن ئۆلۈمگە پىنھان.
ئوۋچى بولساڭ ئوۋلىما جاننى،
گۈزەللىكنىڭ سازلىرىنى چال!
كۈيلەيدىغان ۋاپادارلىقنى،

ئاشقلارنىڭ مۇخى بولۇپ قال!

11

سەرلىق كۈلۈپ قويغىنىڭ يالغان،
ئۆكسۈپ - ئۆكسۈپ يىغلىشىڭ ھەتتا.
خۇرسىنىشتۇر بىردەملىك لەززەت،
ياشماق تەس ھاياتتا يەكتا.
ئۆھسىنىشلار قۇرغاق ۋە قىرتاق،
مۇساپىرلىق تۈكۈلەر تال - تال.
ئاھ، سۆيگۈمنى يۈتتۈڭ ئوغرىلاپ،
ئالساڭ ئالغىن، جېنىمنىمۇ ئال!

12

چوققىلارغا باقاي زوقلىنىپ،
يۈكسەكلەردە پارلىغىن، ئۆچمە!
داستان بولۇپ ئوقۇل دىللاردا،
قەلبلەردە ياشنىغىن، كۆچمە!
«ئاھ» لىرىمنى قۇياي مەي قىلىپ،
ھەسرەتمىنى تېتىپ باق سەنمۇ.
كەتسەم ئۆتۈپ بېغىڭدىن ئەگىپ،
بىر ئىشقىسىز يىگىت دەرسەنمۇ؟

13

يوشۇر جېنىم زىبالىقىڭنى،
يامان كۆزلەر قالمىسۇن كۆزلەپ.
شەھۋەت ئوۋلاپ ئۆلگەن نىگاھلار،

سەن ھەققىدە قويمسۇن ئۈنلەپ.
چاچلىرىڭدا ياڭرىتاي مۇقام،
سىرلىرىڭنى باشلاي ئىچمىگە.
ھەر بېقىشىڭ قۇياشلىق ئاسمان،
بىراۋامەن سەنسىز ھېچكىمگە.

14

تەنلەر قۇرۇق، روھلاردا زىيا،
شەيتان مەڭدەر ھەربىر نازلاردا.
مۇسبەتمۇ گۈزەل بىر ناخشا،
ئوت شارىدەك يانماقتا ۋىدا.
نىگاھىڭدىن ئۇچقان تىنىقمەن،
بوشلۇقلاردىن يۈرمە ئاختۇرۇپ.
يۇلتۇز بولۇپ پارلايمەن كۆكتە،
قالسام، جېنىم، سېنى ياقتۇرۇپ.

15

ئىشىكىڭنى ئېتىۋال مەيلى،
تۇڭلۇكىڭدىن شولىدەك كىرەي.
بىر ناخشام بار باقمىغان توۋلاپ،
قۇلۇقىڭغا ئاھ، ئوقۇپ بېرەي.
مۇڭلىرىمدىن مەست بولسۇن كېچە،
ھەتتا تاشلار قالسۇن ئېسەدەپ.
ئوغۇز پۇراپ تۇرغان ئۆز باھار،
كەلسۇن تەشنا بىزلەرنى ئىزدەپ.

جىلۋەڭ بىر چوغ، يۈرىكىڭ سوغۇق،
 ساڭا قاراپ ئاھ باقالمايمەن.
 غەش كۆڭلۈڭنىڭ دەشتلىرىگە،
 ئىشق تاشلاپ ئوت ياقالمايمەن.
 غىدىقلايمەن ئۆزۈمنى چوڭقۇر،
 كۈلەي دەيمەن يا كۈلەلمەيمەن.
 يېتەلمىگەچ ۋەسلىڭگە يارىم،
 ئۆلەي دەيمەن، ياق! ئۆلەلمەيمەن.

تار كۆڭلۈڭگە سىغىمدى كۆڭلۈم،
 ئىلىنىمدىم نەزىرىگە ھەي!
 چىغىر يولدا قالغان ئىزىڭغا،
 تۇرسام ئىكەن ئەسلىدە كۆيمەي.
 قومۇشلارنى شىلدىرلاتتىم گاه،
 جىلۋەڭ پەيدا بولۇپ قالار دەپ.
 شۇنچە تىمتاس ئۆزىدىڭ قايان؟
 بەرمەي تېخى بىرنى ئەركىلەپ.

چۆچەكتىكى بولغىن مەلىكەم،
 ساڭا ئاتاپ قەلئەلەر سالاي.
 مەپە ھەيدەپ باراي ئالدىڭغا،

21

سۈلكەتلەرنىڭ رەھنمىلىقى،
نۇر كۆزىدىن چۈشەر تاراملاپ.
ئاشىق ئەمەس دەپلا ھەۋەسىنى،
يوقلۇقلاردا ئۆچكەن زىل پارلاپ.
ئادىمىلىك ئالىمى ئىچرە،
پىلىلدىغان ئۆز نۇرۇڭ بىلگىن.
ئادىمىلىك ھەقىقىتىنى،
مېھرىگىندەك كۆز بىلەن كۆرگىن.

22

ئىچىمدە بىر ئىلاھى ئىشىق،
جىلۋەڭ مېنى پۈۋلەيدۇ دىلبەر.
مىڭ دوزاخنىڭ يالقۇنى تەندە،
تىنىقلىرىڭ پەرلەيدۇ دىلبەر.
بۈگۈن كەچتە چۈش كۆرسەم يەنە،
چۈشلىرىمدە سېنى ئوۋلىسام.
يىراقلارغا كەتمىسەڭ ئۈچۈپ،
سېنى مەڭگۈ يار دەپ تونۇسام.

23

تاراملايدۇ ئۈزۈلگەن ئىشىقنىڭ،
جىلۋىلەردە چەكسىز تىلىسمات.

ئېھ، ئاق ئۇچقۇن لەيلەر پەرۋاسىز،
كۈل رەڭ چۈشلەر، ھېسىلىرىم سۈمبات.
ناخشا توۋلاپ قويغىنىم بىلەن،
ئامرىقىم يوق سېنىڭدىن بۆلەك.
ئاچار سەنمۇ كۈلۈپ كەڭ قۇچاق،
پەيدا بولسام ئالدىڭدا نۇردەك.

24

تار چىمىلداق، غىدىقلىنار ئۆي،
قۇشقاچ ئۇۋا ئاقتۇرار چاڭقاق.
شوخ بالىلار ئوينار مۆكۈلەڭ،
چېغىر يوللار ياتار چۇۋالچاق.
قۇت تۆكۈلەر كۈنلۈك ئاستىدا،
قېيداشلار يۇقار دەلدەڭلەپ.
مۇساپىرلار تىنىدۇ ئېغىر،
بىر كېچىلىك قونالغۇ ئىزدەپ.

25

چاچراپ چىقار تاملاردىن شوخلۇق،
توك سىمىدا ئاقار بىر چۇقان.
سەۋرىلەردە سۆكىلەر ماتەم،
ئۇۋار ھامان ھىدلارنى پىغان.
ئاتالمىغان ناملاردا ناخشا،
ئىخرا ر ئىسلار كېتەلمەي تارقاپ.
سىلكىنەمسەن تونۇش قوڭغىراق،

ئىشكىڭدە قالسا جىرىڭلاپ؟

26

لەۋلەر خورى، توزىغان ھورلار،
قىرلىق ئويلار، تويۇنغان ئوسما.
ئاۋازلارنى يەيدۇ ئاۋازلار،
مۇسبەتلەر يالغان مۇئەمما.
كۆيەر قەغەز، تەنھا بىر بوۋاي،
جىرىلدايدۇ تىنماي چېكەتكە.
بىر قىز بۇندا تەمتىرەپ ئويچان،
چاپار ئۇدۇل نامسىز بېكەتكە.

27

ئاسمان دەردمەن، چۈشلەر ھامىلىدار،
چېھرىڭ ئارا پىچىرلايدۇ مەڭ.
يامغۇرلارنىڭ كۆزلىرىدە ئوت،
كۆز پەسىلدە سۆسۈن كۆلەڭگەڭ.
ياپراقلارنى يالماي شامالار،
قوش تىنىقلار ئايرىلار تاغقا.
جىمجىت زاۋال، قەدەملىرىڭنى،
بۇرىدىڭمۇ ياتلار بېغىغا.

28

ئېسەدەيدۇ ئاسمان خىرامان،
بەلگە كۈتەر تەنھا پەرىزات.

ئاق پىراقىلار گىرۋەكلىرىدە،
بوغۇزلىنار سېغىنىش قات - قات.
ئېھ، ئاق قۇشقاچ، يىراق بىر ماكان،
دەمدەرلەرنى قالدېڭ ئۆگىتىپ.
ئېچىشمامدۇ باغرىم مېنىڭكى،
كەچمىشلەرنى يازساڭ تۈگىتىپ.

29

تىپىرلايدۇ قۇرۇغان دەريا،
ئەجەب سېنى قالدېم سېغىنىپ.
شەپىلەرنى پايلار ھەر نىگاھ،
ناۋا قىلسۇن تاشلار يېرىلىپ.
يات ھېسسالاردا تونۇشار كۆڭۈل،
بەخت مەڭدەر ماماتنى ئالداپ.
شۇنچە ئادەم تۇرسا ياش تۆكۈپ،
كۆيگىنىم راست سېنىلا تاللاپ.

30

تىپىرلايدۇ نىمجان چۈشلىرىڭ،
بېرەلمىدىم ساڭا بىر خىيال.
قاسراقلىق كۈي ھەسرەتلىرىدە،
پىغانلىرىڭ ئۈنلەيدۇ غىل - پال.
كەتتىڭ توزان ئۆرلىدى كۆككە،
يات بىر شەھەر قالدى بەك چاڭقاق.
تەشۋىشلەرگە كۆچتى سېغىنىش،

بولالمايمىز ئەمدى، ئاھ، ئامراق.

31

كۈلۈمسىرەر چاڭقىغان باغرىڭ،
ياۋا غازلار تاشلاپ ئۆتەر پەي.
مۇڭلىرىنى يوشۇرغان شامال،
قۇملار خورى پەسلەپ بارار ھەي.
چۈش بوپ قالسا بارچە سەپسەتە،
چىن ھەقىقەت چايقىسا مېنى.
ھەۋەسلىرىم بىخلىنسا قايتا،
چىمىرلاتسام نۇرلاردەك سېنى.

32

سەۋدالىقنى باشلاپ تىۋىشىڭ،
ئۈچۈپ ئۆتتى مەھەللەڭ تامان.
ئاق شوللار يىپسىز مارجاندەك،
چاچراپ چۈشەر يوللارغا لەرزان.
ياپراقلاردا قاناتلىق يۇلتۇز،
بوستان چېچىڭ يەلپىيدۇ شامال.
كېچىلەردە چەكسىز مۇئەمما،
چۆچەك بولۇپ قالدىڭ ئېھتىمال.

33

كۈل رەڭ ھېسلا، سارغۇچ تەبەسسۇم،
يوچۇقلاردىن مارايدۇ كۈلكەڭ.

تۇمانلاردا ئۈزەر بىمالال،
ئەسنەشلەردىن بەزگەن كۆلەڭگەڭ.
ئاتونۇشلۇق كېچەر ئويلاردا،
ئىنتىلىشلەر تۇرىدۇ بالقىپ.
تىغرىقاشتا قالماسەن تىترەپ؟
تۇيغۇلىرىم بارسا سەپ تارتىپ.

34

زىل ئاخشامدۇر كاككۇك ئاۋازى،
رەڭلىشىدۇ سىرلىق تىنىقلار.
كەچمىشلەرنى يوشۇرار تولۇق،
داغ سەتھىدە قالغان يېرىقلار.
كۈتەر ھالسىز يالىڭاچ ئورمان،
كېلىشىنى باھارنىڭ ئۈنلەپ.
جامالىڭنى يۈرسەم ئاقتۇرۇپ،
تىۋىشىمنى قالماسەن كۈنلەپ؟

35

تاتىرىدۇ تاملار تەشۋىشى،
كۆك يىتتۈرۈپ قويدى بىر تامچە.
ئەسلەشلەردە ئەللەي ناخشىسى،
نىگاھلىرىڭ يانار يۈكسەكتە.
تەلپۈنۈشلەر ياسار بىر سماھ،
كۈتۈشلەردە تىلاۋەت بەلكىم.
ئۆكسىشىڭنى سۆيەر جان ئانا،

ئەسىرلەردىن ھالقىغان ئەركىم.

36

غەلۋىلەردە ئاجىز قەدىرلەش،
خوشلىشىشلار يوقايدۇ ياتلاپ.
تمۇشلاردا چۇۋۇلار سەزگۈ،
قۇتتار ئۇيقۇ چۈشلەرنى قاتلاپ.
لەۋلەر تىلى جۈيلەر پۇراقسىز،
توم ئاھاڭلار پارلار تارىلىپ.
شوخلۇقلارغا سىغارمۇ ئالەم،
ئارمانلاردىن چىقساڭ يارىلىپ؟

37

شۇبىرلاشلار چىلايدۇ گۈگۈم،
مۇڭ، خىياللار ئىزدەيدۇ كۆۋرۈك.
تارتىشىدۇ چاڭقاق خىيالىدەك،
قاسراق تاشلاپ جىلۋىلەر كۆپكۆك.
ئۆتمۈشىنى پوچۇق بوسۇغا،
سائىللارغا سۆزلەر تېۋىنىپ.
ياقتۇرامسەن سىماھلىرىمنى،
نىگاھىڭدا بەرسە يېرىلىپ.

38

ھېس قوزغايدۇ ھەۋەسلەر قايناق،
ئۇۋىسىنى تاپالماس بويناق.

دېرىزىلەر گىرۋەكلىرىدە،
پىچىرلاشلار تۆكەر تېپىشماق.
تەلۋىلىكنى سېغىنار پات - پات،
غەلىيانلارغا چۆككەن نىگاھلار.
قۇتلاردىن چىقالماس يىغلاپ،
شېئىر بولۇپ چاك - چاك پىراقلار.

39

تەرسالىقنىڭ تۇتقان ئاشۇ دەم،
ئورنىۋالدى جىمجىتلىق مېنى.
گۇمانلارنىڭ سۇنۇقلىرىدىن،
ساختا كۈلكە سوزار بويىنىنى.
ئازابلارغا چىلانغان بەخت،
نەزىرىڭدە پارلار خىرامان.
بويلىرىڭدىن تارالغان ھىدلار،
دىمىقىڭدا كۆتۈرەر ئىسيان.
كەچكۈزدىكى لىۋەن مۇزلاردەك،
گەز باغلىسا روھىڭدا تۇرقۇم.
يېقىپ قالار بەلكىم گىرىمىسىز،
مىجەزىڭگە تېۋىنغان خۇلقۇم.

40

قويۇق تۈتەك، كونا قۇم ئېرىق،
تەسۋىرىنى يوشۇرغان تاللار.
قۇدۇق قازار سۇسىز كۆللەرگە،

سۇغا تەشنا ساقاللىق چالار .
ئويچان قىشلاق بولۇپ ھەۋەسكار ،
سوغۇق تىلدا ئۇقار ھېكايە .
پەرىشتىگە ئايلىنار جۇۋان ،
ئۆتمۈشىنى سۆزلەپ سىپايە .

41

بوشلۇقلارغا ئۆرلىتىپ تىترەك ،
ئاچ كۆلەڭگەڭ تۇرىدۇ بالقىپ .
پەس تېۋىشتا ئۆتەرمەن تۈندە ،
ئىشىكىڭگە قوڭغۇراق ئېسىپ .
جىگدىزارنى كەزگەندە ئۈنۈم ،
چىكەتكىدەك پەرۋاسىز گويما .
يىقىلمەن سۈكۈتلىرىڭگە ،
خانەڭ ئىچرە تاشلىنىپ بۇندا .
ماڭا تونۇش گۈزەل ئىسمىڭنى ،
ناخشا قىلىپ ئوقۇيمەن ئوتلۇق .
يۈرەرسەنمۇ يوشۇرۇپ نىگاھ ،
ئېھ ، بارلىقىڭ مېنىڭ تۇرۇقلۇق .

42

سەن ھىدلارنى ئۈركۈتكەن كېچە ،
تاڭنى كۈتۈپ قاقمىدىم كىرىپك .
شاش ئويلارنىڭ قۇدرىتى ئىچرە ،
چۈشكە قارماق تاشلىدىم ئىللىق .

75

ئۈمىد تۇر ئىنسانغا، ھاياتقا قۇۋۋەت،
ئۈمىدلىك ياشىغىن ئۆمۈرلۈك ئەبەت.
خاپىلىق - خوشلۇق بار، كەچنىڭ كۈندۈزى،
تاڭ ئاتماس كېچە يوق، بۇبىر ھەقىقەت.

76

ئۆمرۈڭنىڭ ئىزىغا سالغىن بىر نەزەر،
ئالغىنىڭ شېغىلمۇ ياكى زەر - گۆھەر.
ئۆمرۈڭنى تەر تۆكۈپ مەنىلىك ئۆتكۈز،
تۇتمىساڭ پەيتىنى لاي سۈدەك كېتەر.

77

ئۇچراتتىم جاھاننى بۇزغانلارنى كۆپ،
ئىچىدە لىق زەھەر يۈرگەنلەرنى كۆپ.
بىلدىمكى، بولسا كىم شۇم نىيەت، رەزىل،
كۆردىمكى ئەل ئۇرغان، تۈزىغاننى كۆپ.

78

ھاياتنىڭ مەنىسى ئەجىر، تۆھپەڭدە،
ئىجادسىز ئۆتمىگىن يېتىپ كۆرپەڭدە.
شۇ مېۋەڭ ئالتۇندەك يالتىراپ تۇرار،
يادلايدۇ ئەل سېنى، سېنى ئۆلگەندە.

79

غادا يىغاندا غادايدىم بويىنۇمنى سوزۇپ،
خۇشامەت قىپ كەتمىدىم ھال ئەھۋال ئوقۇپ.
ئەل قاتارى تەڭ كۆرۈپ بۇرادەر دېسە،
بويۇن قىسسا تۇرمىدىم ھېچنېمە ئاياپ.

دوستلۇق قەسدىسى

1

رەنجىشلەرنى سۈرەيلى يىراق،
ئامراقلىقتىن تاپايلى كامال.
يۈرەكلەردىن ئۇرغىسۇن ناخشا،
پاك كېلىچەك ئاچماقتا جامال.
بەدنىيەتلەر تۈگىسۇن تامام،
ياخشىلاردىن كۈلسۇن ئانا يەر.
بىزلەردىكى كۈيلەرنى تولۇق،
جاراڭلاتسۇن قۇشلار قېقىپ پەر.
سەپەرلەرگە تىلەيلى ئاق يول،
چىدام بىلەن باسايلى ئالغا!
ئاجرىمسۇن قوللاردىن، قوللار،
چاچايلى نۇر، يېتىپ ئىقبالغا.
چوققىلاردا تۇرايلى مەغرۇر،
قەلبىمىزنى كۆرسۇن كائىنات.
بىر تىلەكتە ياشايلى ئەبەد
چىن دوستلۇقتىن ياشىنسۇن ھايات!

2

ئالدىمىزدا داۋانلار قات - قات،
توساقلارغا مەھكۈمدۈر يوللار.

زور ئۈمىد تە تىلىشىپ ئۇتۇق،
پۇلاڭلايدۇ مېھرىبان قوللار.
تۆكەر بىغەم دەستە نۇرلارنى،
ھاياجاندا نەملەنگەن كۆزلەر.
قەدەملەردىن ئۇنۇپ چىقار گۈل،
بۇلار مايىك ئوتقا شتەك سۆزلەر.
غەلبىمىزگە مايىلدۇر چاۋاك،
كۆرسەتمەكتە قەلبىنى مەنزىل.
بىر كۈي ياڭرار دىللار قېتىدا،
بۇ كۈي شۇنچە يېقىملىق، بەك زىل.
ئارمانلارنى يەشمەكتە تولۇق،
تىلىسىماتنىڭ سىرلىرى يورۇپ.
دوستلۇقىمىز ئاچماقتا چېچەك،
كۈندىن - كۈنگە زورىيىپ كۈلۈپ.

3

سۆزلىمەكتە شۇ گۈزەل تاڭلار،
دوستلۇقىمىز ھەققىدە چۆچەك.
چاقىرماقتا قوينىغا باغلار،
كەل بۇرادەر، كەلگىنە تېزراڭ.
قۇچاقلاشسۇن كۈلكىمىز بۈدەم،
ئەلەملەرنى ئۇنتايلى زىنھار.
باشلىرىنى ئەگمەكتە تاللار،
يۈر بارايلى! بولسۇن سىر ئاشكارا.

ئۆلمەس قىلىپ توقۇيلى قوشاق،
بۇ مەنۇتلار شېرىن شۇنچىلىك.
ياغراپ تۇرسۇن ئۈزۈلمەكتە كۆكتە،
بىز توۋلىغان مۇقەددەس بىرلىك.
نۇرلىرىنى چېچىپ يۇلتۇزلار،
پاڭلاپ تۇرسۇن شۇ ئېزىز نامى.
يەڭلىرىمىز تۇرۇلسۇن مەھكەم،
ئاتاش ئۈچۈن دوستلۇققا جاننى.

1991 - يىلى، شىئەن

ئۆستەڭدىكى بوتۇلكا

ھاراقكەش بۇرادىرىم دەيدى:
— مولا بولدۇڭمۇ ئەمدى ئىچمەيدىغان؟
دېدىم: قاچان بولۇپ باققان،
بوتۇلكا مەستلىكنى ئىزدەيدىغان.

ئۆستەڭدە لاي سۇ،
بىر بوتۇلكا ئېقىپ باراتتى؛
ئىچىدە پەۋەس سۈزۈك سۇ،
ئاپتاپ ئۇنى جىمىرلىتاتتى.

مەست - مەستنى ئىزلىمەس،
چۈنكى ئۇ ئۆزىنى قەستلىمەس.
بوتۇلكا بوپتۇ بىغەم، لاي غەزەل،
لاي سۇلار ئۇنىڭغا ئەرزىمەس.

2012 - يىلى

مەجنۇنتال

ئۆستەڭدە سۇ ئېقىپ ئۆتەر،
مەجنۇنتال ئۈچىنى سىلىشىپ.
قەلەمدىن قەغەزگە يېزىقلار ئىز سالار،
ئۆتىدۇ ھەممە قىمىرلىشىپ.

تال ئۈچى سۈنى لىپىلداتسا گەر،
يازار قەلەم يېزىقلارنىمۇ.
زامانلار مۆكىنەر قەلەمگە،
قالدۇرماس ھېچ سىرلارنىمۇ.

ئادەم ئالەمنىڭ كىتابى ئىررۇر،
كۆزلەر ئالەمنىڭ ئېكرانى.
مىليون يىللىق غايىب مەۋھۇمىيەت،
جىمىرلاشلاردا بايان قىلار ئىزھارنى.

2010 - يىلى

ئۇلۇغ تەرتىپ

ئۆي ياسلىشىدىن بۇرۇنلا،
كېسەكلەر خۇمداندا تاۋلىنىپ پىشار.
خىياللاردا جەننەت قۇرۇلۇشى،
بەدەن ھۇزۇرىدىن بۇرۇن ئايرىلار.

لاي پىشىپ خۇمداندىن چىققاندىن كېيىن
تامغا لايىق بولغىنىدەك؛
جاپا دەھشىتىدىن قورقۇپ كەتمىگىن،
كېسەك تامدىن ئۆي بولغىنىدەك.

2010 - يىلى

مۇھەببەت ئۈچۈن

ئاپتاپ، ھاۋانى ئايلىنىپ،
شامالداك سورۇلغۇم كېلىدۇ.
ئوچۇق ئاسمان ئەينىكىدە،
تۇمانسىز توقۇلغۇم كېلىدۇ.

بۇ ئارزۇنىڭ ئۆزىلا
پەقەت بىر مۇھەببەت ئۈچۈنلا.
چۈنكى، يار سۈزۈك مارجان،
مارجانداك مۇۋەپپەق ئۈچۈنلا.

دۇنيادا ئەڭ ئۇزۇن مەۋجۇدىيەت،
مىليون يىل بىر خىل تۇرغان تاش.
ئۇ يارىلىشتىن بۇرۇن بىر يۇلتۇز ئىدى،
كىرىپكىمدىن سىرغىپ چۈشتى ياش.

2010 - يىلى

باياۋان يولىدا

نامى ئۇلۇغ تاغ ئارا،
قۇرۇق دەريادەك ساي ئۇپقىدا.
ھەيۋەتلىك تىك تاغلارنىڭ،
سالماچۇقلاردەك تاش ئويۇقىدا.

قۇملۇق دالا كۆرۈنگەندە
بىر توغراق ئاستىدا بىر كەپە.
ئىچىدە چوڭقۇر قۇدۇق بار
قەدىم كەنئان دېگەن يەردە.

ساي يولىدا ئېشەكلىك بىر بوۋاي
مۈگدەپ كېتىپ باراقتى.
نېمىدەپ ۋاز كەچكەندۇ يۇرتىدىن
نېمە ئۇنى چۆلگە قاراتتى.

* *

قۇمدۇڭ ئۈستىدىن
بىر بالا بوۋا دەپ سىيرىلدى پەسكە.
بوۋاي قەغەزدىكى كەسلەنچۈكنى بەردى،
پەرىدىن ئەتتارىنى ئېلىپ ئەسكە.

2010 - يىلى

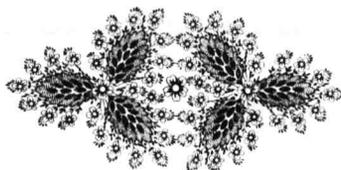
لەگلەكچى بالىنىڭ خىيالى

ئامېرىكانلار ئايغا ئۇچۇشتى،
بىراق ئاي ماڭا تەلپۈنەر .
مەن ئايىنى سىزغان تاۋۇزدەك،
ھىممىتى قەلبىمدە يەلپۈنەر .

تاۋاپ قىلغان ئەمەستۈر مۇھىم،
تاۋاپ قىلدۇرغان ساۋاپ ئەلۋەتتە .
ئازابتىن قۇتۇلدۇرغۇچى ئېھسانمەن،
ئارزۇلىرى مەندىكى ئەينەكتە .

لەگلەك ئۇچۇرۇپ يۈرەر بىر بالا،
ئۇچماق بولۇپ لەگلەكتەك گويا .
لاچىن دېڭىزدىن بېلىقلار تۇتار،
كىتابنى قاتلاپ ئۇخلىغىنىمدا .

2010 - يىلى

مۇھەببەت قانۇنى

رەسسام يارنى پەرىزات قىلاي دەپ،
چىرايلىق رەڭلەپ سىزىپ بولغۇچە.
شەيتان ئالۋاستىغا ئايلاندۇردى،
قەغەزدىكى پەرىزات قېنىپ تويغۇچە.

رەسىم پۈتتى، شەيتان تارتىۋالدى،
ئەقلى ۋاز كەچتى رەسساملقتىن.
رەسسام بولغان قەغەزگە قالدى،
يار قۇتقۇزۇلدى رەسۋالىقتىن.

قاقشال تەننى ئېلىپ كەتتى جاڭگالغا،
چىرايلىق گۈللەرگە كۆمدى تەننى.
شەيتان بىلمىسۇن دەپ مۆكۈۋالدى،
شەيتان بىلەلمىدى مۇھەببەتنى.

تەبىئەتنىڭ ئالىي ئارزۇسى نېمە؟
ھەقىقەت قالقىنى ئۈچۈندۇر.
تىرۈپكە دېڭىز ساھىلىدەك،
گۈزەللىككە تويۇنماق ئۈچۈندۇر.

2010 - يىلى

ئوپالدىكى قاپاق تېرەك

چەشىمى زۇلال بويدا،
قوش غوللۇق تىرەك تولغۇنۇپتۇ.
گۈل بولاق چەمبىرى ئاستىدا،
بوۋام مەھمۇد كىتابىنى تولدۇرۇپتۇ.

«ھاي - ھاي» دېدى قاپاق تېرەك،
ئالتىنچى بارماق پۈكۈلگەندەك.
مەككىگە بارمايلا ھاجى بولدۇم،
سۈمۈرغ ئىككى شىرنى كۆتۈرگەندەك.

يەر شارىنى ئايلىنىپ ئەسىر بويى ئاي،
بۇلۇتلاردىن قۇتۇلالماس.
باش ئۈستۈمگە كەلگەندىلا،
ئايدىڭ بولدى روھلىنىپ ئاي.

بۇلۇتلار ئۆتەلمەيدىغان تاغ —
ئارىسىدا بولغان ئەزەل بىر باغ.
بۇ يەردە يارالغاج گۈناھسىز ئادەم،
ئىزگۈسىنى ساقلايدۇ ئىلاھ.

2010 - يىلى

تارىخنىڭ ئەينىكى

سايلىقتىكى تاشلار ئەزەلدىن،
چاپلىشىپ بىر قۇرام بولالمىغان.
قۇم بولۇپ، ئېرىپ سۇ بولۇپ،
ئاندىن ئاسفالت يول بولالمىغان.

تاغلارنى يايلاق قىلماقچى،
ئارزۇ چىمەنلىكى قەلبىمدە.
مەن بۇرۇنراق كىرەي جەننەتكە،
يايلاقلار قالدۇ ھامان كەينىمدە.

2011 - يىلى

سەمىيەت پەسلى

بىلمەسلىكىدىن ئېزىقىش،
نەپنى دەپ ھەقنى كۆرمىگەنلىكتىن.
كۆرگەن ئەجرى ئازراق
زىيان چىمدىمچىلىك سۆيىمگەنلىكتىن.
يەر شارنىڭ ئالتۇندەك گىرۋەكلىرى،
ئالەم ئارا جەننەت بولالمىدى.
كەم دېگەندە زۇلقەر نەيىندەك،
مۇمكىنلىككە ھەسسە قوشالمىدى.
كېچىككەن بولساڭمۇ يەنىلا،
ئۆمرۈڭدە ھەق نېمە؟ بىل.
ھەق ئەسلى ئالىي نەپ ئىدى،
پەقەت بىلىش كېرەك ئىدى زىل.
تۈندىكى نەپەسلىرىڭدەك،
چۈشتىكى غەۋۋاسلىرىڭدەك.
كەتكەن بەدەللىرىنى سەز،
سەمىيە ھەۋەسلىرىڭدەك.
غەملىرىڭنى كۆپ يېدىم سەرگەردان،
ئىنسان بولۇپ سەنچۈن ئۆمرۈمدە.
شۇنچە نۇرغۇن بوش دەملىرىڭدە،
ئەسلىمىدىڭ مېنى لىپپىدە.
بوران تەۋرەشلەر ئەمەس ئەسلىي،
مېنىڭ چوڭقۇر ئېچىنىشلىرىمدۇر.
پارلاق سەھەر، شەپەقلىق ئاسمان،
بەختىڭ ئۈچۈن سېغىنىشلىرىمدۇر.
2011 - يىلى

تارىخنىڭ ئارقا بېتى

تارىخچى:
تۈنۈگۈنگە تۆھمەت قىلغۇچى.
كىشىنىدۇ ئاتلار
شائىرنىڭ مىسرالىرىدىلا
مۇساپىر ياققان گۈلخانلار
ئۆچۈپ كېتەر شۇنچە جىمجىتلا.
يېزىلىدۇ سەلتەنەت
ئۆسەكچىنىڭ تىترەكلىرىدە
تولغىنار ھەقىقەت
مۇسبەتنىڭ ئاھۇ - زارىدا.
بۈگۈن يەنە
ئۆرۈلدى
كالىندارنىڭ يېڭى ۋارىقى.

2010 - يىلى

تۈننى ئۆتكۈزۈش

تاڭلارنى يورۇتقان قۇياشتەك جىلۋەڭ،
خۇرسىنار تۆكۈلگەن، تاتارغان تامدا.
قوشۇلدۇم مەنمۇ ھەم گويا تام بولۇپ،
تۇرسىمۇ نىدايىڭ يېنىپ يادىمدا.

سەنمۇ تام، مەنمۇ تام تاتىرىپ تۇرغان،
ھېچنېمە كۆرۈنمەس دىدارىمىزدا.
ياقماقچى بولىمىز تۈندە گۈلخانلار،
بۇرۇنراق ئۆچىدۇ خىيالىمىزدا.

سەنمۇ تام، مەنمۇ تام كەتكەن ياتلىشىپ،
ئارىمىز ئىرادىن يىراق شۇ قەدەر.
قالارىمىز ئېھتىمال بولۇپ «تام ئاشىق»،
تۈنلەردىن چىقالماي يوقالساق ئەگەر.

2010 - يىلى

قومۇشپېرىق

بۇلاق سۈيى ئافاتتى بىر چاغ،
قومۇش ئۈنگەن بىر ئېرىق بولۇپ.
پىلتىڭلايتتۇق ئاداشلار بىلەن،
ئالتۇن، ئالماس جىق بېلىق بولۇپ.

قومۇشلارنىڭ ئاراشلىرىدىن،
سويلاپ كەلسە يىلان ئەگەردە.
سەكرەپ چىقىپ تىمەن قۇشقاچتەك،
قوغلار ئىدۇق يىتكەن قەدەرگە.

ئويلساملا ئاشۇ دەملەردەك،
ھەقىقەتنى بەرمىدى كىتاب.
ئەندىكىدۇ ھاياتتىن ھەر كىم،
بولدى ئىنسان ھەممىسى بىتاپ.

تارىخ ئېرىق، خىياللار قومۇش،
ۋاز كېچىمەن، ھاياتىم بېلىق.
يىلان دېگەن بىر تال پاخالدەك،
ئۈچ دېگەندە ئۇچقان بىر تىنىق.

ئايلىنماقتا يەر، سۇ شور بولۇپ،
قۇم ئېرىق نام ئويغا سالىدۇ.
قۇدۇق كولار يۈرەك رېتىمى،

تومۇرلىرىم يولدا ئاقىدۇ.

«ئوقۇش» خەتكە تارتىمەن سىزىق،
«ئوقۇش» بولسا سىزىقتا چېكىت.
بورا كەبى توقۇلسا بوستان،
توقۇش بولسا قىلىقتا يىگىت.

نەزىرىمدە قومۇشلۇق ئېرىق،
تاۋلىنىدۇ بوستانلىق تىنىق.
خىلداش - دىلداش ئەۋلادىم بېلىق،
ئاقمۇتىم ئويلىسام ئېنىق.

تەكلىماكان ئويمانلىقىدا،
يوللار گويا قومۇشلۇق ئېرىق.
ماشىنىلار ئۇنى سۇ كەبى،
مەن ئۇلارغا تونۇشلۇق بېلىق.

2010 - يىلى

چۈشەۋاتقان تاش

تاغدىكى تاش قىيا ئۈستىدە،
ۋادىلارغا سالاتتى نەزەر.
قاراۋېرىپ زېرىكىپ ئۇخلاپ،
كۆككە قىلدى چۈشە سەپەر.

نۇرغۇن يۇلتۇز كېلىپ - كېتەتتى،
قۇشقا ئوخشاش قاقاتتى قانات.
بۇزغۇنلاردىن بېلىقتەك ئۈزۈپ،
بەختىيارلىق بېرەتتى ھايات.

ئويغاندى - دە كۆزى ئېچىلىپ،
لىپىلىدىغان سۇلارنى كۆردى.
ئەتراپىدا ھەر خىل رەڭدار تاش،
چىمىلىدىغان قۇملارنى كۆردى.

شۇنچە ئويلاپ ئەسلىيەلمىدى،
قانداق كېلىپ قالغانلىقىنى.
قىيان بىلەن مىڭلاپ مەنزىلدىن،
سايدا لايغا پاتقانلىقىنى.

* *

دۈشمىنىم دەپ ئۆلتۈرۈشلەردە،

قەھرى تاشتىن قاتتىق بولغان باش.
بىر بارمىقى قانىشى بىلەن،
مۈزدەك ئېرىپ چىقتى كۆزدىن ياش.

قان دېغىدىن پارلانغان ئەرۋاھ،
كۈلۈمسىرەپ مەسخىرە قىلاتتى.
جەسەتلەرنى تىزىپ بىر - بىرلەپ،
قان بارماقنى تەسۋى قىلاتتى.

قېنى سېنىڭ قەھرىمانلىقىڭ،
ئۇچۇپ كەتتى دۈشمىنىڭ بىلەن.
رەھنىمالىق قالغاندا ئەمدى،
خۇش بول دوستلۇق گۈلشىنىڭ بىلەن.

دۈشمەن دېگەن ئۇقۇم ئۆچمىسە،
دۈشمەنلىكنىڭ قالدۇر دۇنيادا.
گۈلشەن بولسۇن دېسەڭ ئىنسانلىق،
تەن دېگەن قىغ، روھىڭ نۇرلاردا.

2010 - يىلى

ھاياتلىق دېڭىزىگە نەزەر

بۇ دېڭىزدە كۆرۈنەر ساڭا،
شەھەر لەھەڭ، سەھرا بېلىقتەك.
بۇ كۆرۈنۈش خاتالىق ئىرۇر،
شەھەر دولقۇن، سەھرا تىنچتەك.

بىر - بىرىنى يەپ كېتەلمەيدۇ،
بۇ دېڭىزدە بېلىق، لەھەڭلەر.
بېلىقلارنىڭ نىجاسەتلىرى،
ئىقتىسادىي دولقۇن ئەلەملەر.

تىنىق سۇدىن كۆرۈنەر لاتقا،
دولقۇنلاردا كۆرۈنەر تامچا.
كۆرەلسە كۆزۈڭ بۇ سىرنى،
يوقلىدۇ زەھەرلىك قامچا.

تۈزۈم دېگەن سۆزۈم دېمەكتۇر،
بېلىق كەبى سۈزۈشنى بىلگىن.
بۇ دېڭىزنىڭ سۈيى ئەبەدى،
شورلۇق، تۈزلۈك ئىكەننى بىلگىن.

2010 - يىلى

پىيەنچۈكنىڭ ھەسرەتى

غەمسىز خۇشلۇق مەيدىن بىردەملىك،
چىمىرلايدۇ غەم يۇلتۇزلىرى.
تۇن قاراڭغۇ پەردە ياپقاندەك،
ئۆچكەن بولۇر رەڭ ئۇچقۇنلىرى.

ئەپسۇس بۇلۇت ئۈستىدە ئاي بار،
يۇلتۇز ئۆچمەس، يوقالماس ئاسمان.
مەي يوقاتقان غەم زادى نېمە؟
ئەمەسمۇ كۆپ تۇمانلار باسقان.

ئۆلۈم زەھىرى بولمىستى گەر،
ئايلىناتتىم پىيەنچۈككە مەن.
يوقالسىتى مەيدىن غەم دۇنيا،
ئايلىناتتىم تىلەمچۈككە مەن.

2011 - يىلى

چۆچەك

گۈگۈم كېلەر باشلاپ كېچىنى،
كۆكتە كۈلەر يۇلتۇزلار بىرە.
ئانا سەھرا تۇغقان پۇراقلار،
پاك كۈيلەرگە سالدۇ گىرە.

چۆچىكىنى باشلايدۇ موماي،
نەۋرىلىرى خۇشال ھەر كېچە.
مۇشۇ جايدا مۇشۇنداق چۆچەك،
ئۈزۈلمەيدۇ دائىم تاغغىچە.

1996 - يىلى

تاشلىنىپ قېلىش

ھېچكىم مېنى قويماس پەپىلەپ،
ئاۋازىمنى تونۇماس دۇنيا.
ئاۋۇنلارنىڭ تىلىدا دائىم،
ئوقۇلمىمەن بولۇپ مۇئەمما.

چاقىرىمەن: ئانا سەن نەدە؟
شاشلىۋالسام باغرىڭغا چۆكۈپ.
قانغان بولسام مېھرىڭگە بىر رەت،
يۈرمەس ئىدىم بۇنچىلىك ئۆكسۈپ.

1996 - يىلى

سۆيگەن نىگارغا

سەن ئوقۇساڭ ياڭرىتىپ ناخشا،
مەن تۇرايمۇ ئېغىر خۇرسىنىپ.
تالىق ئەمەس ئۆزۈمگە كۈلكەم ،
ئەي سۆيگەن يار ساڭا تەلمۈرۈپ.

قونۇپ شامال قاناتلىرىغا،
جامالىمنى قىلىپ كەل جەۋلان.
قوشۇلۇپ كەت تىنىقلىرىمغا،
زەر نۇرلاردەك پارلاپ غايىبان.

قۇشقاچلارغا ئەگىشىپ يەنە،
ئورمانلارغا كەتمىگىن ئۇچۇپ.
يۈرىكىمدە ئايلان مەبۇدقا،
قاغىرىغان كۆڭلۈمنى ئوتۇپ.

1996 - يىلى

قەشقەر كوچىسى

ھىدى كىلەر ئۇزاق ئۆتمۈشنىڭ،
گۈپۈلدىگەن تىنىقلىرىڭدىن.
چايقىلىمەن بىر روھتا دائىم ،
ئارمانلىرىم كۈلۈپ سېنىڭدىن.

قۇچاقلىنىپ باغرىڭدا ئەركىم،
ئاھ، مەڭگۈلۈك ئەركىنى تاپار.
قۇت تامچىغان ئىزنالىرىڭدىن ،
مۇھەببەتلىك تاغلىرىم ئاتار.

قانمىغاندەك ئانام مېھرىگە،
قۇچىقىڭغا قانمايمەن ئاقلاپ.
تارلاشساڭمۇ ئالدىمدا قات - قات،
ئۈمىدىڭنى ئۆتمەن ئاقلاپ.

1996 - يىلى

ياشلىقىمنى تالاشما يىللار

ياشلىقىمنى تالاشما يىللار،
گۈل يۈزۈمگە سالمىغىن قورۇق.
قەلبىمدىكى ئارمان، ئاتەشتىن،
كەڭ جاھانغا چاچاي نۇر - يورۇق.

ياشلىقىمنى تالاشما يىللار،
ياشاپ قالاي ياش پىتى بىر رەت.
ئىجادىمدىن گۈللەرنى سۈنۈپ،
ئانا يۇرتنى تاپقۇزاي نۇسرەت.

1990 - يىلى

پاڭلىق

بۇ دۇنياغا تۆرەلگەن بىلەن،
پاڭ ياشماق قىيىندۇر قىيىن.
رەزىللىككە ھېرىس بولسا كىم،
قىمىتىدۇر ئۇنىڭ بىر تىيىن.

پاڭلىق دۆلەت، پاڭلىق سائادەت،
پاڭلىق بىلەن ياشىمايمىز ھەردەم.
پاڭلىقنى يوقاتسا ئەگەر،
ئوخشاپ قالار چىۋىنگە ئادەم.

1990 - يىلى

كۆزلىرىڭدىن نۇرلىنار دۇنيا

دولقۇنلايدۇ زۇمرەت دېڭىزدەك،
ئاھ، قەلبىڭدە، ئانجان مېھرىڭ.
كائىناتنى قىلار مەھلىيا،
گۈزەللىككە تولغان گۈل چېھرىڭ.

ئەللىيىڭگە ئىنتىزار كېچە،
كۈيلىرىڭگە كۈي قاتار دەريا.
تىنىقىڭدىن تۇغۇلار قوشاق،
كۆزلىرىڭدىن نۇرلىنار دۇنيا.

1990 - يىلى

كارۋان

ئۇچار كۆكتە توزانلار ھالسىز ،
غىچىرلايدۇ ھارۋىلار تىنماي .
ئۈزۈك - ئۈزۈك ناخشا ئاۋازى ،
ئوت ياندۇرار دىللاردا ئاي - ھاي .

دوقمۇشلارنىڭ شاپائىتىدىن ،
بەخت قۇچار يوللاردا ئارمان .
سەپەرلەرگە سىڭىپ كەچمىشلەر ،
ئۇزاپ بارار يىراققا كارۋان .

1990 - يىلى

يامغۇرلۇق كېچە

پاتقاق ياسار ئىزلاردىن يوللار .
شەرقىرايدۇ تىنىمىسىز ئۆرەك .
قاچانلاردا ۋۇلىغان شامال ؟
دەرەخلەردە ھۆكۈمران تىترەك .

غىل - پال يانغان چاقماق ئوتلىرى ،
كۈي ياندۇرار ئەتراپقا خىرە .
يىراقلارغا تىكىپ كۆزنى ،
سۈكۈت قىلار ئاھ، بىر دېرىزە .

1990 - يىلى

يات بر جايدا يەنە شۇ موماي

ئاشق سۈپەت، قوي كۆز يۇلتۇزلار،
ياساپ قويدى زېمىنگە گۈگۈم.
شامالارغا مىنگىشىپ بۇ دەم،
ئۇچۇپ كەتتى يىراققا ئۇيغۇم.

خىياللارغا بولۇپ سەپەرداش،
كۆكتە پەرۋاز ئەيلىدىم ھارماي.
يات بر جايدا كۆرگىنىم يەنە،
سۆيگۈ ئىزدەپ يۈرگەن شۇ موماي.

1992 - يىلى

كۈنلەش

ئاۋازىڭنى چىقارما زىنھار،
شوخ شامالار قالمسۇن ئاڭلاپ.
يىراقلارغا ئەپكېتىپ تىمىتاس،
جاڭگاللارغا يۈرمىسۇن داڭلاپ.

مەھەللەمدىن ئۆتمە قىيغىتىپ،
يامان كۆزى تەگمىسۇن خەقتىڭ.
يۈتۈۋالسۇن جىسمىڭنى نەپسىم،
ئىچمىدىلا ياشاپ ئۆل مېنىڭ.

1992 - يىلى

شامال بولۇپ ئىزدەيمەن سېنى

تۆكۈلگەندە شاخلاردىن ياپراق،
زېمىن تامان لەيلەپ خىرامان.
ئارمانلارنى قۇچاقلاپ ئوتلۇق،
ناخشا بولۇپ ئوقۇلار جاھان.

سېنى ئىزدەپ تاپقان ئويلسىم،
قايتۇ مۈگدەپ كىرىپكىلىرىڭدە.
ئۈسسۈل ئوينار يالىڭاچ ئورمان،
ھالسىز يانغان تىترەكلىرىڭدە.

كونا ئورمان سۆزلەپ رىۋايەت،
پاش قىلغاندا كەچمىشلىرىمنى.
سېغىنىشتىن كۈي قۇچۇپ قەلبىم،
شامال بولۇپ ئىزدەيمەن سېنى.

1996 - يىلى

دادامغا

ئالدۇرمايدۇ سېنى ھىچ ئارام،
ئالتە بالا، بىر ئۆينىڭ غېمى.
جاپا بىلەن ئۆتەر كۈنلىرىڭ،
خورماقتا يۈرىكىڭ قېنى.

ئۆتكۈزۈسەن تۈنلەرنى بىدار،
ئارامسىزلىق ئىچىدە ھامان.
تالاشمايسەن دۇنيا ۋە شوھرەت،
سەن دۇنيادا مىننەتسىز ئىنسان.

پەزىلىتىڭ نۇرلۇق بىر قۇياش،
بېغىشلايدۇ دىللارغا شادلىق.
پاك روھىڭدىن بىخ سۈرۈپ - ئاينىپ،
بىز بولىمىز ئۇچقۇر قاناتلىق.

2001 - يىلى

ئۇزىتىش تىلى

سەن كەت، ئەمما، كەتمسۇن كۈلكەڭ،
تەرسالقىم سۆيسۇن ئىزىڭنى.
يېرىلمىسۇن يۈرىكىم چاڭقاپ،
پۇرۇالسۇن تىنىقلىرىڭنى.

يۇلتۇزلاردىن ئىزدەپ كۆزۈڭنى،
كۆككە قاراپ ئولتۇراي پىنھان.
ئويۇۋالاي زىبا تۇرقۇڭنى،
ئاھ، سەزمىسۇن ھېچقانداق ئىنسان.

دالالاردا ياندۇرۇپ گۈلخان،
رۇخسارىڭنى تاۋلاي تىنىمىسىز.
قۇت تارالسۇن ئازابلىرىمدىن،
بولسۇن ماڭا ئۆلۈم بەرىبىر.

1997 - يىلى

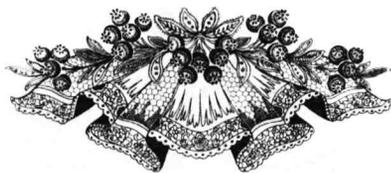
ماكانسىز قۇش

سامالارنى كېزىسەن ھالسىز،
ئەتراپلاردىن ئىزدەيسەن ئۇۋا.
بىر چاغلاردا يايلىغان ماكان،
كۆزلىرىڭدە چايقىلار غۇۋا.

قونالمىسەن تونۇش تاغلارغا،
يۈرەلمەيسەن خاماندا دانلاپ.
تۈنەشكە جاي ئىزدەيسەن دائىم،
ئاھ، ئامالسىز شورىلار ئاتلاپ.

تۈك تاشلىغان قاناتلىرىڭدا،
تەۋرىنىدۇ ئۆتمۈشنىڭ قېنى.
كونا ئورمان جىمجىتلىقىدا،
ئوۋچى بوۋاي ئىزدەيدۇ سېنى.

1995 - يىلى

توي قىلمەن سىز بىلەن قىزچاق

قۇياش ھەمراھ بولغاندەك ئايغا،
بۇ دۇنياغا كەپتىمىز قوشماق.
پۈتكىنىدەك پېشانىمىزگە،
توي قىلمەن سىز بىلەن قىزچاق.

سۆيگۈنىدەك زۆھرەنى تاھىر،
سۆيسەم دەيمەن سىزنىمۇ تېزراق.
قۇياش ھەمراھ بولغاندەك ئايغا،
توي قىلمەن سىز بىلەن قىزچاق.

گۈلگە ئاشنا بولغاندەك بۇلبۇل،
ئىشقىڭىزدا سايرىدىم خۇشۇق.
بارلىقىمنى ئاتا پىر سىزگە،
توي قىلمەن سىز بىلەن قىزچاق.

ياخشى كۈننىڭ كېلىپ يامىنى،
ئايرىلمىساق ئىدىغۇ بىۋاق.
ئىشەنمەستىن مامات دېگەنگە،
توي قىلمەن سىز بىلەن قىزچاق.

1995 - يىلى

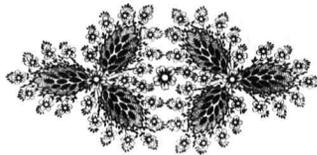
سەھرادىكى كەپىلەر

ئېھ كەپىلەر ، رەڭدار كەپىلەر ،
تۇرۇسلىرى قىشلاقتا پارلاپ .
چوغ رەڭگىدە باغرىڭلار تامان ،
كېلەر تاڭلار مۇھەببەت باشلاپ .

تۈگمەيدۇ كەچمىش ، ساۋاتلار ،
موماي ئېيتقان چۆچەكلەر ئىچرە .
تۇرقۇڭلاردىن تارالغان ھىدلار ،
ئاھاڭلارغا سالىدۇ گىرە .

تەبىئەتكە بېغىشلاپ جىلۋە ،
كۈلىسىلەر شۇنچە مۇلايىم .
ئۈزۈلمەيدۇ سىلەردە شۇڭا ،
گۈزەللىكىڭىز ئاۋازى دائىم .

1999 - يىلى

ئۇلۇغلانسۇن ئانىلار نامى

ئانا ئۇلۇغ، ئانىلار ئۇلۇغ،
ئاه، مۇقەددەس ناخشا تىللاردا.
پاكلىقىنىڭ بولۇپ شاھىدى،
مېھرى چاقناپ تۇرار يىللاردا.

ئاتاقلارغا ئەمەس ئۇ ئامراق،
ئەللەي ئېيتىپ بېرەر كېچىگە.
تىلغىسىمۇ قەلبىنى ئازاب،
ئاچچىق يۈتۈپ ئۆتەر ئىچىگە.

كۆزلىرىدىن تۇرار نۇر تېمىپ،
يۈرىكىدۇر سۆيگۈلەر جامى.
ھاقارەتكە قويمايلى بوغۇپ،
ئۇلۇغلانسۇن ئانىلار نامى.

1999 - يىلى

ئۈمىد

تىپىرلايمەن ئويلار باغرىدا،
تۈيۈلسمۇ تەپتىڭ يېقىملىق،
ئويلىمىغان ئىكەنمەن زىنھار،
بولۇشۇڭنى بىرلا قېتىملىق.

ئىزلىرىڭنىڭ ئاشىقى قەلبىم،
ئاد، سېغىنىچىڭ تۇرسىمۇ داغلاپ.
قاچانغىچە تۇرارمەن دىلبەر،
يوللىرىڭغا مەن ئۈمىد باغلاپ.

2001 - يىلى

كۈتۈش

ئاھ ئۆتمەكتە ئۇزۇن كېچىلەر ،
بوسۇغاڭدا جىلۋەڭنى كۈتۈپ .
ئەنسىرەيمەن بولۇپ قىيامەت ،
كېتىشنى ھاياتىم پۈتۈپ .

شۇڭغۇپ كىرىپ باغرىڭغا يارقىن ،
يېقىمۋالسام ئىدىم باغرىمنى .
تىزلىرىڭغا باش قويۇپ ئويچان ،
تۆكۈۋالسام ئازابلىرىمنى .

2001 - يىلى

كۈلۈش

خيال بولۇپ كەتمەكتە ئارمان،
قۇياش بولۇپ كۆرۈنمەكتە ئاي.
كەلمىشىدىن ۋايسىدى قۇشقاچ،
ئۆز تىلىدا ئېغىز ئاچالماي.

قوناقلقتا تۇرغان قارانچۇق،
قوغدىيالماس ھەتتا ئۆزىنى.
ھاياجاندا تىخشار قاغىلار،
يەرنىڭ زورلاپ كۈلۈشلىرىنى.

2001 - يىلى

خالمىسا كۆڭۈل دېگەننىڭ

خالمىسا كۆڭۈل دېگەننىڭ،
كۆكتە پەرۋاز قىلغىنىڭ بىكار.
ئۆز كەپەڭدەك تۇيۇلماس ھەتتا،
ئاي شارغا قىلساڭمۇ شىكار.

ساداقەتتىن كېلەر سۆزلۈكۈڭ،
قويماي زەررە ئىچىڭدىكىنى.
تارتالمايدۇ مەيلىڭنى بۇندا،
يات بىر قىزنىڭ كۆيدۈم دېگىنى.

داستان بولۇپ ياشايسەن مەڭگۈ،
بولالساڭ ئوغلى ۋەتەننىڭ.
قىلالمايسەن ئەخلەتمۇ ئىجاد،
خالمىسا كۆڭۈل دېگەننىڭ.

2001 - يىلى

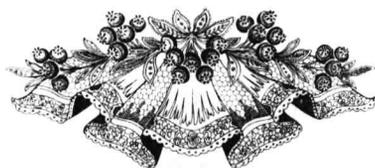

كەپىدىكى ئانا

توپا - چاڭغا چىلانغان سەھرا،
چېغىر يوللار توقۇلار چەكسىز.
چۇۋۇق كەپە ئىچىدە غەمكىن،
زىكرى قىلار بىر ئانا تەگسىز.

چۇرۇقلايدۇ ئۇۋىسىز قۇشلار،
ئانا ئۇچۇن كەپە بىر ۋەتەن.
تۇغۇلغانغا تۆكمەس ئانا ياش،
ئاللىسا ئەركىن بىر قەدەم.

2001 - يىلى

سەن بىر ئىلاھ، مەن بىر قوڭغۇراق

سەن بىر ئىلاھ، مەن بىر قوڭغۇراق،
شۇ تەقلىتتە پۈتكەن ئەزايمىم.
تەلۋىلەرچە سالىمەن چۇقان،
كەڭ جاھاننى تاسقار ئاۋازىم.

سەن بىر ئىلاھ، مەن بىر قوڭغۇراق،
سادالاردىن ياراتتىڭ مېنى .
مەڭگۈ ئۆلمەس كۈي بىلەن خەلقىم،
ئۇلۇغلايمەن جاراڭلاپ سېنى.

2001 - يىلى

كۈيلىرىڭگە قېتىۋال مېنى

خەۋەر بېرىپ سەھەردىن، تاڭدىن،
جاڭگال ئارا چىللايسەن تورغاي.
ئىشقىڭ بىلەن قىشلاققا دائىم،
كۈي، مېھرىڭنى تۆكسەن قويماي.

ئاۋازىڭنىڭ قاتلاملىرىدا،
روھى قاينار ئۇزاق ئۆتمۈشنىڭ.
قومۇشلۇقلار سۆزلەيدۇ قىسسە،
شاھىدى بوپ كەچمىشلىرىڭنىڭ.

قۇچقىمنى كەڭ ئېچىپ ساڭا،
ئۇۋا قىلىپ بېرەي باغرىمنى.
جاڭگالدىكى ئەي، كۈيچى تورغاي،
كۈيلىرىڭگە قېتىۋال مېنى.

2001 - يىلى

ئايالمغا

ياز تەپتى بار تىنقىلىرىڭدا،
ئاه، چېھرىڭدە يېشىللىق ھىدى.
ئاۋازىڭدا تەبىئەت كۈلەر،
ئورمان چاچار پىچىرلىشىڭنى.
سەن ئىشلەيسەن تاپماستىن تىنىم،
ياسماققا بىر ئېسىل «ئۇۋا».
ئۆتكۈزۈسەن تۈنلەرنى بىدار،
بولماق ئۈچۈن مۇقەددەس ئانا.
جەبىرلەرنىڭ قولى سەن ئەركەم —
باقىدىغان ھاياتقا كۈلۈپ.
پارلا مەڭگۈ ۋاپا نۇرىدا،
پاكلىقىڭدىن چىقسۇن گۈل ئۈنۈپ!

2001 - يىلى

ئىزدەڭلار

رەڭ تۈزمەكتە تەبىئەت بەك ئۈز،
ئەي، ئادەملەر ناۋا ئىزدەڭلار.
تەبەسسۇمغا تولىسۇن بۇ دۇنيا،
پاك مۇھەببەت، زىيا ئىزدەڭلار.

يورۇق بولسۇن بۇلۇڭ - پۇچقاقلار،
يورۇتماققا لاۋا ئىزدەڭلار.
پۇچىلانسۇن غەيۋەت - شىكايەت،
ئەدەپ - ئەخلاق، ھايا ئىزدەڭلار.

تاقەتلەرگە بولماڭلار ئىجىل،
روھىڭلارغا داۋا ئىزدەڭلار.
پەرۋازلارغا تولىسۇن بۇ ئالەم،
ئۆرلەشكە كەڭ ساما ئىزدەڭلار.

2001 - يىلى

مەھەللەم

ئاۋازىمدىن چاچرايدۇ يالقۇن،
يىراقلاردىن چاقىرسام سېنى.
بويلىرىڭنى كەلدىم سېغىنىپ،
قۇچاقلىۋال مەھەللەم مېنى.

ئېغىناقلاي قۇملۇقلىرىڭدا،
بالىلىقىم پارلىسۇن قايتا.
قوينۇڭ ئارا ئۆتكۈزگەن كۈنلەر،
كۆتۈرۈلسۇن ئېسىمدىن ئاستا.

كەپىلەرگە ئەيلەي بىر بايان،
ئىچىمدىكى ئارمانلىرىمنى.
ئارام تاپسۇن كۆڭلۈم بىر مەھەل،
قۇچاقلىۋال مەھەللەم مېنى.

2001 - يىلى

ئايال

تەبەسسۇمنىڭ بۈيۈك تەبىئەت،
ئاتا قىلغان ھاياتقا جىلۋە.
كەرىپكىڭدە پىلدىرلاپ قۇياش،
كۆزلىرىڭدىن ئىزدەپ نېسىۋە.

بېقىشلىرىڭ بىر ئەزىم دەريا،
چاڭقاق دىللار قانمىغان ئىچىپ.
يېتەلمىگەن ۋەسلىڭگە ھەتتا،
قانچە ئاشىق جېنىدىن كېچىپ.

پىچىرلىشىڭ بىر گۈزەل ناخشا،
قانماس يۈرەك قانچە تىڭشسا.
تىنىقلىرىڭ يوقالسا ئەگەر،
پۈتۈن ئالەم ئاچىدۇ ھازا.

2003 - يىلى

بىز ياتلىشىپ قالغاندىن بۇيان

بىز ياتلىشىپ قالغاندىن بۇيان،
كوڭۇللىرىنى قاپلىدى تۇمان.
ئېشىمىزغا قوشۇق سالغان كىم؟
خىيالىمدىن كەتمىدى گۇمان.

بىز ياتلىشىپ قالغاندىن بۇيان،
ھىجران بىلەن ئۆتمەكتە كۈنلەر.
ئۇيقۇمىزغا سالماقتا چۇقان،
رەزىللىككە ھېرىسمەن ئۈنلەر.

1990 - يىلى

سۆيمسەڭمۇ سۆيمەن سېنى

سۆيمسەڭمۇ سۆيمەن سېنى،
زىبا بويلۇق گۈل يار پەرىشتە.
يوقالساڭمۇ تاپمەن سېنى،
بولساڭمۇ گەر مەيلى ئەرىشتە.

سۆيمسەڭمۇ سۆيمەن سېنى،
ھايات تەختىم بولغۇچە گۈمران.
ئوخچۇپ تۇرار گۆرۈمدىمۇ، ئاھ،
ساڭا بولغان گۈلخانلار ھامان.

1990 - يىلى

ئەگەر سۆيۈش گۇناھ سانالسا

لەۋلىرىڭگە باساي دېسەم لەۋ،
دېداڭ: جېنىم بولىدۇ گۇناھ.
قوللىرىڭنى تۇتىدىم دېسەم،
كېچىلەرنى قىلىدىڭسەن گۇۋاھ.

كەچۈرۈمگە ئېرىشەر كەن خەق،
قىلىپ سالسا بىر ئىشنى خاتا.
ئۆلۈشكۈمۈ رازى يۈرىكىم،
ئەگەر سۆيۈش گۇناھ سانالسا.

1990 - يىلى

بىر كۆزگە

قارا بولسا ئۇنى ئاق كۆردۈڭ،
چولاق بولسا ئۇنى ساق كۆردۈڭ.
ئېيتقىنا كۆز ئاشۇ تۇرقۇڭدا،
كىمنى ئالداپ، كىمنى كۈلدۈردۈڭ؟!

1990_ يىلى

گاچا

دەردلىرىنى كېلەر تۆككۈسى،
توۋلىغۇسى چاراڭلىق ناخشا.
كۆزلىرىدە يانار كۈي، ئارمان،
يۈرىكىدە پۈتمەس سۆيگۈ، ئاھ!

1990 - يىلى

ياخشىلارنىڭ قۇدرىتى

ياخشىلارنىڭ قۇدرىتى ئۇلۇغ،
ياخشىلارغا موھتاجدۇر ئالەم.
ياخشىلار كۆپ، شۇڭا يامانلار -
قىلالمايدۇ ئالەمنى مالەم.

1990 - يىلى

روھىمىزنى بوغمىسۇن ئىللەت

ئالەم گۈزەل، ھاياتلىق رەڭدار،
بەخت قۇچۇپ كۈلمەكتە كۆپلەر.
سۆيگۈلەرنى سۆيۈندۈرگىنى،
ئىجاد - مېھنەت، تۆكۈلگەن قان - تەر.

گۈل چەكتۇقمۇ ھاياتىمىزغا،
يا ھاڭزۇبىپ تۇردۇقمۇ ئاخىر؟
ئېسىلمىساق ۋاقىت قىزىغا،
يېڭى ئەسىر قىلمايدۇ تەخىر.

ئۆزىمىزدىن بۇتىنىساق، قاچىساق،
بېشىمىزنى سىلىماس ھېچكىم.
غەيۋەتلەرگە قالساق پۈركىنىپ،
قەدىرسىز خەق بولىمىز بەلكىم.

تومۇرلاردا ئاققىنى ھەيۋەت -
ئەجدادلارنىڭ قېنى، غۇرۇرى.
ئۆگەي ئەمەس بىزگە ھېچقاچان،
بۇ دۇنيانىڭ راھەت، ھۇزۇرى.

بىز ئادەم بىز روھىمىز تىرىك،
بېرەيلىچۇ ئالەمگە زىننەت.
ئوت ئاچايلى بىخۇدلۇققا كەڭ،
روھىمىزنى بوغمىسۇن ئىللەت!

1997 - يىلى

ھەسەتلەرنىڭ بولمايلى قولى

كۆڭۈللەرگە بەرمەس ئاراملىق،
باشقىلارنى غاجاش بىھۇدە.
ھەتتا دۆڭگە قالمايمىز چىقىپ،
قەلبلەرنى قىلساقمۇ زېدە.

كۈلەلمەيمىز چىققۇچە پۇخادىن،
گەر بىراۋنى قويغانغا ماختاپ.
بىزنى ھېچكىم دېمەيدۇ ساپ دىل،
ئۆزىمىزنى يۈرسەكمۇ داڭلاپ.

روھىمىزدا چاچسۇن خۇش پۇراق،
ئىتتىپاقلىق، دىلكەشلىك گۈلى.
مېھرىمىزدىن پارلىسۇن تاڭلار،
ھەسەتلەرنىڭ بولمايلى قولى.

1997 - يىلى

كۈز كېچىسى

دەرەخلەرنى باسقاندا تىترەك،
ئانا يەرگە تۈكۈلدى غازاڭ.
ئاچ باغرىمنى ئەزدى توختىماي،
يىراقتىكى شۇ مسكىن ئاھاڭ.

ئىزلىرىڭنى ئىزدەپ بۇ كېچە،
مەھەللەڭگە بارغاندا تېنەپ.
دېرىزەڭگە قونۇپ ئاي نۇرى،
ئولتۇرۇپتۇ ساڭا كۈي تىلەپ.

ياپراقلارغا قونۇپ ئالتۇن رەڭ،
جىلۋىسىنى ئەيلەر نامايان.
قىزغىنلىقىمىز قوڭغۇرۇقنىڭدىن،
قالسام بېسىپ ئۇنى ناگھان.

1997 - يىلى

يېڭى بېكەت

كۆيۈپ پۈتتى رىۋايەتلىرىم،
قاقلاپ يۈرۈپ ئاپتاپ ئوتغا.
ئاسالىدىم ئاتاپ قوڭغۇراق،
ئۈچۈپ يۈرگەن يىللار پۈتتە.
سەردىشمەن ئاراملار بىلەن،
قايىناپ تۇرغان بوراننى بەزلەپ.
ياراتمىشى مۇشۇدۇر تەنھا،
شۇ تەڭرىنىڭ بەرمىكى تەڭلەپ.
ئېچىنىشلىق مېنىڭ ھالىمغا،
قاچانغىچە كۈلەرسەن ھايات؟
چىشلەپ قويۇپ بارماقلىرىمنى،
قاچانغىچە سۆيەرسەن بەخت؟
يوقالدىغۇ قەدىرلىك بويناق.
ئويناپ ئاجىز قۇيرۇقلىرىنى.
توختايدىغان بولدۇڭ تەمتىرەپ،
ئىچمەي ئۈمىد، سۈكۈتلىرىنى.
ساڭا ئىسمى تونۇش بۇ جايدا،
ماتلىغان كىملىر قەلبىمنى.
تاپماق بولۇپ يېڭى بىر ماكان،
ئۆز، راھەتلىك، گۈزەل سايىنى.
نەدە قالدى ئۈمىد گۈلىمىز،
بولۇپ قالدىم سىلەرگە بېكەت.
شەيتانغىمۇ ئالدىنمىغانتىم،
سۆيۈپ قالدىم سىلەرنى پەقەت.

1996 - يىلى

چۈشلىرىمگە ھەسەت

ئويغىنىپلا ھەسەت قىلىمەن،
چۈشۈمدىكى «مەن» بولغان جىنغا.
ئۇ بەجىكى شۇنچە بەختىيار،
ئويغانساملا كۆڭلۈمنى قىينار.

ئۇچقۇر، چاققان قۇشتەك چاپىدۇ،
يارلىقلاردىن ئۆتۈپ كېتىدۇ.
مەن كۆرمىگەن چۆچەكلەردىكى
ماكانلارغا كۆچۈپ كېتىدۇ.

كىنودىكى قەھرىمانلارمۇ،
ئۇنىڭچىلىك جەلىپكار ئەمەس.
ئوخشاسا گەر ئۇنىڭغا ھايات،
ئەپسۇس ئوڭۇم ئەيبىكار پەۋەس.

ئويغىنىپلا ئويلاپ كېتىمەن،
قارچۇقۇمدا شۇ زەررە جىنىنى.
مۇمكىنمىدۇ «مېنى» جان قىلماق،
بىلىۋالسام بەدەندىن گېنىنى.

بىر ئۇرۇقتىن دەرەخ بولغاندەك،
ئاشۇ جىنىنى تەندە جان قىلسام.
جىن بىلەن جان ئارا بىر سىزىق،
تاغدىن چىققان ئالتۇن كان قىلسام.
2012 - يىلى

يوقتتىش سىرى

— «مىڭ يىل بۇرۇن، مىڭ يىل كېيىن» ناملىق كىتابنى ئوقۇپ

كونا دۇنيا يوقالسۇن دېسەڭ،
تۈنۈگۈنكى ھالىڭنى ئۇنۇت.
لايدەك بەدەن ئىچىدە قۇرۇت،
ئاپتاپقا تۇت، جانىڭنى قۇرۇت.

كوزا ياسار كولالچى لايدىن،
تا چىرايلىق بولغۇچە سىيلاپ.
پىشۇرىدۇ ئاپتاپ، خۇمداندا،
مۇھەببەتنىڭ ئوتىغا چىلاپ.

ھەر سەھەردە ئويغىنار ئادەم،
ئەڭ ھىممىتى دىلىغا قونۇپ.
ھەر سەھەردە ئويلىنار ئادەم،
يارىلىشچۇن ھاتەمدەك بولۇپ.

ئىككى «ئادەم» دېگەن بۇ سۆزدىن،
ئىككى «دەم» نى ئويلىغانىن ئىنسان.
«ھاتەم» دىكى «تەم» ئىككى چېكىت،
بولۇر «دەمدە» تەڭلىمە مىزان.

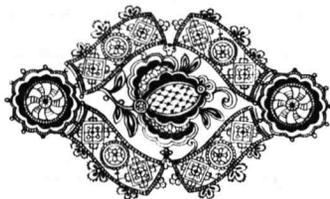
ھەر كېچىدىن سەھەر كۈندۈزگە،
«تەڭپۇڭ» بولۇپ ئويغىنالمىساڭ.

شۇ كېچىدە مىڭ يىل بۇرۇنغا،
كۆمۈلگەندەك قوزغىلامساڭ.

ئۆلۈك قۇشتىن قۇرۇت كۆرسەن،
كۆمۈلگەندەك يېتىۋېرسەن.
تىرىكلىكنىڭ بەرىكىتى قېچىپ،
بۆشۈكتىلا يېتىۋېرسەن.

قىلامساڭ قولۇڭنى قانات،
كونا چۈشتۈر مىڭ يىللىق ھايات.
ئارزۇ دېگەن قاچىلانغان توك،
ماشىنىدەك قوزغىلار مامات.

2012 - يىلى

رەيھان ۋە يانتاق

بىر قىيادا تۇپراق، سۇ ئوخشاش،
ئاپتاپ، ھاۋا رەھمىتى ئوخشاش.
ئىزگۈ بىلەن ئويلاپ كېتىمەن،
نېچۈن گىياھ ئەمەستۇر ئوخشاش؟

ئۇرۇق — مايسا، دەرەخ ئۇرۇقتىن،
ئايلىنىدۇ پەسىللەر، يىللار.
ئەۋزەل بوشلۇق، يۇلتۇز، زەررىلەر،
باغلىنىپ بىر - بىرىگە ئۇلىنار.

بىلىدىم ئۇرۇق مايسا بولغۇچە،
تارتار ئىكەن خىلداش زەررىنى.
ھاۋادىكى سەرسان زەررىلەر،
بىلىدىكەن تارتار ئەسلىنى.

ئىنسان بولاي دېسەڭ ئەۋىلى،
سەرسانلىقتىن تاللىنىپ چىققىن.
چىن ماھىيەت توزانلىق دۇنيا،
ئىنسانلىقنى تاۋلايدۇ چىققىن.

ھەزەر ئەيلە ھىيلە - مىكىردىن،
قېتىلمىغىن ھەرىگە تەھرۇل.
نەھرۇل كەبى ئاشۇ رەيھانلار،
كۈتەر شۇندا مۇھەببەت مەقبۇل.
2012 - يىلى

ئوۋچىلىق چېكى

يار ئۈچۈن جان كېرەك،
جان، مالنى قانداق ئوۋلايسەن؟
ئىنسانلارنى ئوۋلاي دېسەڭ،
ئوغرى دەيدۇ، قوغدىنالماسەن.

ئوغرىغا ئوغرى مال بەرمەس،
پەقەت ھايۋاننىلا ئوۋلايسەن.
جاڭگالدا تاللىشىپ بۆرىلەر دەك،
يامانلىشىپ ئوخلىماي ھوۋلايسەن.

ھېچ ئوۋچى بارالمىغان، بارماس،
كۈيىقاپ ئېچىلىدۇ، قورقمايسەن.
سەن ھەممىدىن ئالىي ۋە غالىب،
قۇرۇلماقنى، قۇرماقنى ئويلايسەن.

تەبىئەت بىلىملىرى جان ئولجىدۇر،
ئەقىدىسى بار ھالال ئوۋچى بولسا.
يەر شارىنى ئولجا قىلىپ تاشلاپ كېتسەن،
سەمىمىيەت باغچىسىدا نوچى بولسا.

2012 - يىلى

قاغا چوقۇۋېلىش

تېلىدى بىرى پىچىرلاپ مېنى،
دەپ مېڭىسىنى قاغا چوقۇۋالغان.
تاغلارغا قاراپ زوقلاندىم،
ئىكەن توپىغا قوشۇۋالغان.

تەدرىجىي بىلىپ قالدىم ئەسلىدە،
بەخت قوشى نوچى نەسلى ئىكەن.
ئىسمى بار، جىسمى يوق ئەمەس،
قاغىلار روھىغا مۆكۈنگەن ئىكەن.

ھالالىقنى تالىشىش ئۈچۈن،
ئۈزۈن ۋە نۇرغۇن ئۆمۈر ئۈچۈن،
قاغا چوقۇپ تۇرسا دەيمەن،
بەخت قوشى تىلەش ئۈچۈن.

2012 - يىلى

قاراقچى كۆلەنگىسى

قېنىمغا قاراقچى قىمارۋاز يار،
پەرەنجىلىك ماڭا كۆرۈنمەس.
ئۇ مېنى دۇنياغا تېگىشكەن،
ھېچ ئوۋچىغا ئۆتۈنمەس.

تۇمشۇقنى ئورغان روملىدا،
چىۋىنچىلىك جۈپ كۆزى بار.
ھۇشۇقۇمغا يىپ ئېلىنغان،
دەرھال ئاگاھ سۆزى بار.

2012 - يىلى

مۆتلەق ئېھتىياج

كۆز، قولۇڭ، يۈز، ئالدىڭنى،
سىلاشقا ئارقىغا يارىڭ كېرەك.
يارنىڭ ھەم شۇنداق سېنىڭمۇ،
يار ئارقىسىدىكى ئېھسانىڭ كېرەك.

جۈپ ئېھتىياج، جۈپ ئىلتىپات،
ئىككى سەككىز كەررلەر دۇنيادا.
يورۇقلۇق تۆكەر ھەسرەتلىرىنى،
نۈرۈڭ شىپاھتۇر ئارمانلارغا.

كېچە بىلەن كۈندۈز بىر سوتكا،
قۇياش، ئاي، يۇلتۇز تۇرار پوستتا.
مۇھەببەتنى ھېسابلاپ بېرەر،
مەشرەپ مەھشەردىكى سوتتا.

2012 - يىلى

ماختىماسلىقىمىنىڭ سىرى

يارنى ماختىشىم ھاجەت ئەمەس،
ئاجىزلىقىغا قايىللىقىم ھاجەت.
بولسا ئاچچىقىم تاتلىق ئۈچۈن،
قايىل جاننى قايلىشىم تاقەت.

غەملىرىڭنى كۆپ يەر سەرگەردان،
بولدۇم ئىنسان سەنچۈن ئۆمرۈمدە.
شۇنچە نۇرغۇن بوش دەملىرىڭدە،
ئەسلىمىدىڭ مېنى قەلبىڭدە.

تەۋرەشلەر بوران ئەمەس ئەسلىي
مېنىڭ چوڭقۇر ئېچىنىشلىرىم.
پارلاق سەھەر، شەپەقلىق ئاسمان،
بەختىڭ ئۈچۈن سېغىنىشلىرىم.

2012 - يىلى

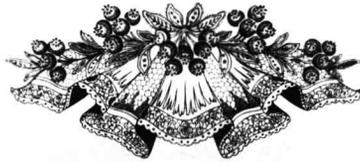

قەشقەر

پىچىرلايمەن تاكى تاڭغىچە،
خىيالىمدا قۇلاقلىرىڭغا.
چاڭقاقلىقىم تۇتقاندا شۇنچە،
تاشلىنىمەن قۇچاقلىرىڭغا.

ۋۇجۇدۇمدا چەكسىز ھاياجان،
چىرمار مېنى مېڭ يىللار سىرى.
بۈيۈك نامىڭ داستان تىللاردا،
نۇرلاندۇرسەن ئارمانلىرىمنى.

2012 - يىلى

12 - ماي

شامال سوغۇق، تەبىئەت سوغۇق،
چوكا مۇزدەك قاتقان ئورمانلار.
دەرەخلەردە يوق مۇڭلۇق ئاھاڭ،
جەنۇب تامان ئۇچماقتا قۇشلار.

غازاڭ قوغلاپ يۈرەر بالىلار،
چىغىر يوللار تىترەيدۇ دىر - دىر.
ئېھ، مېھرىلىك جىلۋىسى بىلەن،
كىرىپ كەلدى ئوتلۇق دىكابىر.

2011 - يىلى

ئىلى - 2011

مەشرەپ

مۇڭلىرىڭدىن ياشنايدۇ ئالەم،
روھى پارلار سەندە ئۇيغۇرنىڭ.
ئاشىقلارنىڭ جەڭگاھىدۇرسەن،
ھەم چوغدانى ئۆچمەس تۇيغۇنىڭ.

ھەر مۇڭوڭدا بىر كەچمىش، تارىخ،
ئاھ، شۆھرىتنىڭ پەلەكنى سۆيگەن.
سەنسىز شېرىن تۇيۇلماس ھايات،
سەنسىز تىرىك مۇردىمەن ئۆلگەن.

2011 - يىلى

策 划：伊布拉音·色满
组 稿：阿不都许库尔·伊敏
责任编辑：吾热古丽·玉苏甫
特约编辑：阿布拉提·居马土谱热克
责任校对：努丽曼·卡德尔
封面设计：海米旦·塞达力木
制 版：买合巴·阿扎提

沉没的海岸 (维吾尔文) (诗集)

艾麦提·尧力达什 著

新疆人民出版总社
新疆科学技术出版社出版发行
(乌鲁木齐市延安路 255 号 邮编：830049)
新疆新华书店经销 新疆力诺商务印务有限责任公司印刷
880mm×1230mm 32 开本 5.75 印张
2013 年 8 月第 1 版 2013 年 8 月第 1 次印刷

ISBN 978 - 7 - 5466 - 1208 - 9 (民文) 定价: 20.00 元

موقاوشىنى لايىھىلەپچى : خىمىرە سەئىد نام

چوڭكىن قىرعاقلار

ISBN 978-7-5466-1208-9

9 787546 612089 >

定价：20.00元